

Tilinpäätös 2022

Khal. 27.3.2023
Kvalt. 19.6.2023

1	TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1.1	Kunnanjohtajan katsaus.....	3
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	8
1.4	Kunnan toiminnan ja talouden kehitys.....	11
1.5	Ympäristöasiat.....	15
1.6	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	16
1.7	Kunnan henkilöstö.....	17
1.8	Väestön hyvinvointi ja terveys	20
2	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	23
2.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	23
2.2	Toiminnan rahoitus.....	24
2.3	Rahoitusasema ja sen muutokset	26
2.4	Kokonaistulot ja -menot	28
3	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	29
3.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	29
3.2	Konsernin toiminnan ohjaus.....	30
3.3	Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat	31
3.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	34
3.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	34
3.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	36
4	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	39
5	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	41
5.1	KUNNANHALLITUS	41
5.2	TARKASTUSLAUTAKUNTA	49
5.3	SIVISTYSLAUTAKUNTA	50
5.4	TEKNINEN LAUTAKUNTA	62
5.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	71
5.6	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	72
5.7	Investointien toteutuminen.....	75
5.8	Rahoitusosan toteutuminen	83
6	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	84
6.1	Tuloslaskelma.....	84
6.2	Rahoituslaskelma	85
6.3	Tase.....	86
6.4	Konsernilaskelmat.....	87
7	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	90
7.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	90
7.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	91
7.3	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	92
7.4	Tasetta koskevat liitetiedot.....	94
7.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	99
7.6	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	100
8	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	102
8.1	Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus	102

8.2	Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	104
8.3	Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelmaosan toteutumisvertailu.....	105
8.4	Vesihuoltolaitoksen investointiosan toteutumisvertailu	105
8.5	Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat	106
9	MUUT ERIYTETYT LASKELMAT.....	109
10	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	112
11	LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA.....	113

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2022 alkoi edellisvuosien tapaan poikkeuksellisesti melko tiukkojen koronarajoitusten vallitessa. Rajoituksia päästiin purkamaan melko pian alkuvuoden aikana. Poikkeukselliset olot eivät kuitenkaan päättäneet koronatilanteen helpottumiseen ja rajoitusten purkamiseen, sillä Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24.2.2022 aloittaen täysimittaisen sodan. Tämän seurauksena Kontiolahdella, kuten muissakin Suomen kunnissa, tehostettiin varautumista mahdollisiin häiriötilanteisiin. Ensimmäisenä toimenpiteenä varauduttiin pakolaisten vastaanottamiseen. Kontiolahdelle saapuneiden pakolaisten määrä on toistaiseksi pysynyt hyvin maltillisena. Vuoden aikana varauduttiin myös esimerkiksi tieto- ja sähköverkkoihin liittyviin häiriöihin ja kiertäviin sähkökatkoihin.

Ukrainan sodan vaikutukset näkyivät monin tavoin joko välittömästi tai välillisesti niin Suomen kansantaloudessa kuin kuntienkin taloudessa. Korot lähtivät alkuvuodesta melko voimakkaaseen nousuun, minkä seurauksena kunnan korkomenot nousivat vuonna 2022 jopa 280 000 euroa edellisvuodesta. Korokojen nousu aiheuttaa riskin myös tulevina vuosina. Riskiä pienentää se, että kunnan lainoista lähes kolme neljäsosaa on kiinteäkorkoisia.

Sodan vaikutukset näkyivät kunnassa myös kohonneina energia- ja materiaalikustannuksina. Sodan välilliset vaikutukset talouskasvuun ja työllisyyteen ovat toistaiseksi jääneet pelättyä pienemmiksi.

Kunnan väkiluku vuoden 2022 lopussa oli 15 154 asukasta. Väkiluku kasvoi 119 asukkaalla edellisvuodesta. Työttömyysprosentti vuoden 2022 lopussa oli 9,9 % kun se oli vuotta aiemmin 9,7 %. Työmarkkinatuen kuntaosuus toteutui muutetun talousarvion mukaisena, joskin alkuperäistä talousarviota suurempana. Positiivista on, että työmarkkinatuen kuntaosuus pieneni yli 100 000 euroa edellisvuodesta.

Kokonaisuudessaan vuosi 2022 toteutui talousarviossa arvioitua parempana. Toimintatuotot ylittyivät muutetusta talousarviosta noin puoli miljoonaa euroa. Toimintakulut puolestaan jäivät noin puoli miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua pienemmiksi. Oman toiminnan nettomenot ilman Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun sotea kasvoivat 7,6 prosenttia edellisvuodesta. Kontiolahden kunnan sote-menot kasvoivat peräti 10,3 prosenttia edellisvuodesta, minkä seurauksena kunnan ulkoiset toimintakulut kasvoivat yhteensä 7,3 prosenttia.

Verotulot toteutuivat huomattavasti alkuperäistä ja kahteen kertaan muutettua talousarviota parempina ja kasvoivat peräti 8,1 prosenttia edellisvuodesta. Valtionosuudet kasvoivat 6,1 prosenttia.

Vaikka kunnan vuosikate heikkeni vuonna 2022 edellisvuodesta noin 5,7 miljoonaan euroon, se riitti juuri ja juuri kattamaan poistot. Tilikauden tulos oli noin 16 000 euroa ja tilikauden ylijäämä noin 322 000 euroa. Tilikauden tulosta ja ylijäämää arvioitaessa on syytä huomioida, että vuodelle 2021 kohdistuva osuus Siun soten palkkaharmonisaation kustannuksista ei näy vuoden 2022 tuloksessa eikä yli-/alijäämässä, vaan se on kirjattu virheen oikaisuna vuodelle 2021. Edellisten tilikausien yli-/alijäämää oikaistiin 0,83 miljoonan euron pakollisella varauksella, jolloin kumulatiivinen alijäämä väheni vastaavalla summalla. Mikäli kirjaus olisi kohdistunut vuodelle 2022, olisi tilikauden alijäämä ollut noin puoli miljoonaa euroa.

Investoinnit toteutuivat pääasiassa suunnitellusti. Vuoden 2022 alkupuolella valmistui kirkonkylälle uusi terveysasema. Lehmon uuden yhtenäiskoulun ensimmäinen osa valmistui vuoden 2022 lopussa, mutta kokonaisuudessaan yhtenäiskoulu aloittaa toimintansa vasta vuoden 2023 syksyllä.

Vuonna 2022 kunnan lainamäärä kasvoi investointien myötä 62,6 miljoonaan euroon. Huolestuttavaa on, että lainaa on peräti 4 127 euroa asukasta kohti, kun vuotta aiemmin lainaa oli "vain" 3 425 euroa asukasta kohti. Koko maan kunnissa keskimääräinen lainamäärä asukasta kohti oli noin 3 500 euroa vuonna 2021. Vuoden 2023 talousarviota valmisteltiin poikkeuksellisen epävarmassa tilanteessa. Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa. Varmuus uudistuksen taloudellisista vaikutuksista kuntien valtionosuuksiin saadaan vasta vuoden 2023 syksyllä. Uudistuksen vuoksi kunnan talousarvio vuonna 2023 näyttää kohtalaiselta, mutta suunnitelmavuodet 2024 ja 2025 ovat näillä näkymin taloudellisesti hyvin heikkoja. Tämänhetkisen arvion mukaan vuodet 2024 ja 2025 ovat noin viisi miljoonaa euroa alijäämäisiä, mikäli mitään toimenpiteitä ei tehdä. Tässä tilanteessa kunnan on etsittävä keinoja sekä menojen vähentämiseksi että tulojen lisäämiseksi.

Muutokset eivät pääty tähän, sillä vuoden 2023 aikana valmistellaan TE-palvelut 2024-uudistusta, jossa valtaosa nykyisten TE-toimistojen palveluista siirtyy kuntien järjestämisvastuulle. Uudistuksen on määrä astua voimaan vuoden 2025 alussa. Myös tämän uudistuksen taloudelliset vaikutukset ovat vielä epäselviä.

Olennaisesti muuttuneen toimintaympäristön ja tulevaisuuteen liittyvän epävarmuuden vuoksi valtuusto on päättänyt päivittää kuntastrategian vuoden 2023 aikana.

Lämmin kiitos loistavalle henkilöstöllemme sekä luottamushenkilöillemme hyvästä yhteistyöstä!

Jari Tuononen, kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kontiolahden kunnanvaltuustossa on 35 jäsentä ja kunnanhallituksessa 9 jäsentä. Kunnanvaltuuston poliittiset voimasuhteet 1.1.–31.12.2022 olivat seuraavat:

Kunnanvaltuusto 1.1.–31.12.2022

KESK	14
SDP	10
PS	5
KOK	4
VIHR	2

Kunnanhallitus 1.1.–31.12.2022

KESK	4
SDP	3
PS	2

Kunnanvaltuusto 1.1.–31.12.2022

Pj. Saarelainen Ilpo	KESK
1. vpj. Nyyssönen Leena	SDP
2. vpj. Sihvonen Aulikki	KOK
Ahlholm Pekka	KOK
Jolkkonen Jouni	PS
Eronen Jyry	KESK
Harinen Jertta	KESK
Haukka Markus	SDP
Hiltunen Mika	PS
Huttunen Satu	KOK
Hälinen Mari	SDP
Kaarto Iita	KESK
Kauppinen Marja	SDP
Kontkanen Mika	KESK
Kontturi Juha	SDP
Kosela Anna-Helena	KESK
Kuusela Mika	KESK
Kähkönen Jonna	SDP

Leppänen Ismo	KESK
Lukkarinen Heikki	KESK
Mustonen Sakari	KESK
Muttonen Sini-Tuuli	VIHR
Mäntynen Matti	SDP
Möntti Pirkko	SDP
Niiranen Sanna	PS
Parkkonen Anneli	KESK
Perkkiö Kimmo	VIHR
Pottonen Sari	SDP
Romppanen Keijo	PS
Seppäläinen Satu	KESK
Simonen Samuli	KESK
Suni Pentti	SDP
Toppi Seppo	KESK
Turunen Joonas	KOK
Varis Matti	PS

Kunnanhallitus 1.1.–31.12.2022

Pj. Mäntynen Matti	SDP
1. vpj. Harinen Jertta	KESK
2. vpj. Kuusela Mika	KESK
Eronen Jyry	KESK
Hiltunen Mika	PS

Hälinen Mari	SDP
Niiranen Sanna	PS
Parkkonen Anneli	KESK
Suni Pentti	SDP

Omistajaohjausjaosto 1.1.–31.12.2022

Pj. Kuusela Mika	KESK
Vpj. Mäntynen Matti	SDP
Harinen Jertta	KESK
Hälinen Mari	SDP
Sihvonen Aulikki	KOK

Henkilöstö- ja työllisyysjaosto 1.1.–31.12.22

Pj. Kuronen Aleksis	SDP
Vpj. Parkkonen Anneli	KESK
Hiltunen Mika	PS
Karkulehto Riitta	SDP
Toppi Seppo	KESK

Hyvinvointineuvottelukunta 1.1.-31.12.22

Pj. Sari Pottonen	SDP	
Vpj. Timo Martikainen	KESK	1.1.-7.2.2022
Vpj. Mustonen Sakari	KESK	8.2.-31.12.2022
Jolkkonen Jouni	PS	
Kokko Hanna	KOK	
Kukkonen Seppo	SDP	
Nesterinen Tiina	KESK	
Vlasoff Tiina	KESK	

Sivistyslautakunta 1.1.-31.12.2022

Pj. Seppäläinen Satu	KESK	Savolainen Pyry	KESK
Vpj. Pottonen Sari	SDP	Simonen Samuli	KESK
Jolkkonen Jouni	PS	Tiainen Mikko	SDP
Kaarto Iita	KESK	Turunen Marko	SDP
Kiiskinen Jenni	KOK	Turunen Tainamari	SDP
Romppanen Keijo	PS		

Tekninen lautakunta 1.1.-31.12.2022

Pj. Kauppinen Marja	SDP	Leppänen Ismo	KESK
Vpj. Kosela Anna-Helena	KESK	Niiranen Sanna	PS
Arveli Eila	KESK	Pakarinen Juha	SDP
Kinnunen Jukka	KOK	Romppanen Taisto	SDP
Kontkanen Mika	KESK	Varis Matti	PS
Kähkönen Jonna	SDP		

Ympäristölautakunta 1.1.-31.12.2022

Pj. Ahlholm Pekka	KOK	Lukkarinen Antti	KESK
Vpj. Perkkiö Kimmo	VIHR	Lukkarinen Heikki	KESK
Niiranen Sanna	PS	Muttonen Sini-Tuuli	VIHR
Karjunen Mervi	KESK		

Tarkastuslautakunta 1.1.-31.12.2022

Pj. Mustonen Sakari	KESK
Vpj. Haukka Markus	SDP
Utriainen Nina	SDP
Pakarinen Minna	KESK
Väätäinen Asko	KOK

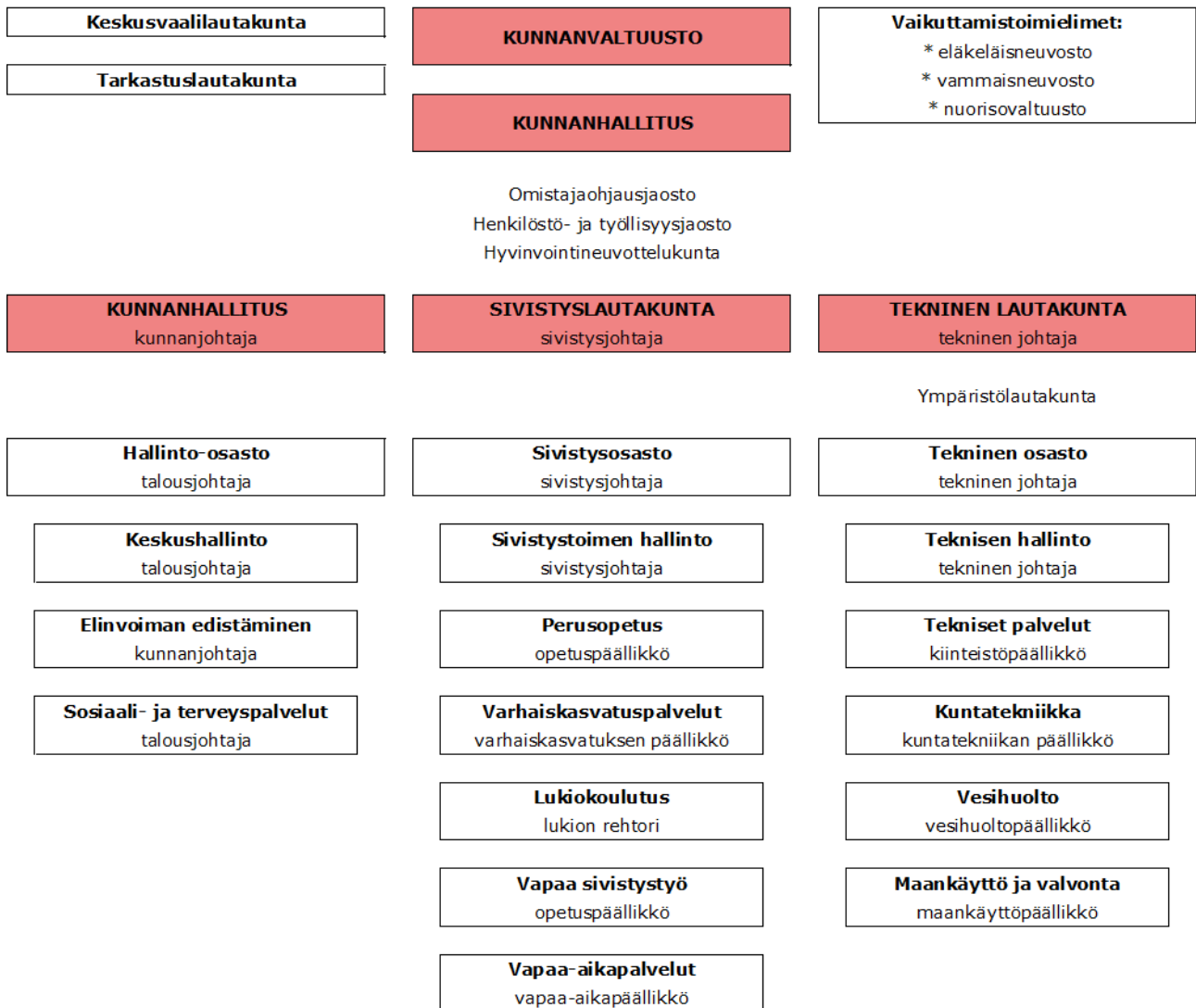
Keskusvaalilautakunta 1.1.-31.12.2022

Pj. Pottonen Sari	SDP
Vpj. Sormunen Saara	KESK
Nykänen Markku	PS
Nousiainen Harri	KOK
Pennanen Niina	VIHR

Kontiolahden kunnan hallintorakenteessa ei tapahtunut organisaatiomuutoksia vuoden 2022 aikana. Kontiolahden kunnassa lautakuntia ovat sivistyslautakunta, tekninen lautakunta, ympäristölautakunta sekä lakisääteiset tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta. Kunnanhallituksessa on kaksi jaostoa, omistajaohjausjaosto sekä henkilöstö- ja työllisyysjaosto. Kunnanhallituksen alaisuudessa toimii myös hyvinvointineuvottelukunta.

Kontiolahden kunnan vaikuttamistoimielimiä ovat eläkeläisneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Kunnan organisaatio on esitetty kaaviossa. Toimielinten alaiset tilivelvolliset viranhaltijat on mainittu talousarvion toteutumisvertailussa ko. kohdassa.

Kontiolahden kunnan organisaatorakenne.

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön julkaiseman talven 2022 talouskatsauksen mukaan suomen bruttokansantuote kääntyi lievään laskuun syksyllä 2022 ja heikon talouskehityksen odotetaan jatkuvan talven ajan. Vuonna 2023 BKT:n ennustetaan supistuvan 0,2 prosenttia, kun hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja vähentää kulutusta. Inflaation hidastuminen kääntää kuitenkin reaalitytulot kasvuun jo vuoden 2023 aikana. Suomen talouden ennustetaan kasvavan 1,2 prosenttia jälleen vuonna 2024 ja 1,4 prosenttia vuonna 2025. Venäjän hyökkäyssodan ennustetaan vaikuttavan taloudessa alkuperäistä arviota pidempään, eikä talous palaudu aiemmin ennakoidulle kasvu-uralleen.

Ennusteeseen liittyy paljon epävarmuutta. On hyvin mahdollista, että sodan uusilla käänteillä on merkittäviä ja nopeasti leviäviä vaikutuksia talouteen.

Venäjän hyökkäyssota nosti keväällä 2022 merkittävästi energian ja raaka-aineiden hintoja koronakriisin takia jo ennestään korkealta tasolta. Laaja-alainen hintojen nousu on leikannut kotitalouksien ostovoimaa tulojen kasvun jäädessä jälkeen hintojen noususta. Lisäksi velkaantuneiden kotitalouksien ahdinkoa lisäävät EKP:n ja muiden keskuspankkien koronnostot, jotka lisäävät lainanhoitokustannuksia.

Korkojen nousu oli vuoden 2022 toisella puoliskolla ripeää. Markkinakorkojen noustessa myös uusien asuntolainojen ja yritysainasopimusten keskikortot ovat Suomessa alkaneet jyrkästi nousta. Rahoitusmarkkinoilla lyhyiden korkojen odotetaan nousevan euroalueella noin 3 prosenttiin vuonna 2023. Markkinaodotusten mukaan korot kuitenkin laskevat hieman vuoteen 2024 mennessä, kun inflaatiopaineet hellittävät.

Inflaatio on jatkanut kiihtymistään ja on nyt nopeinta sitten 1980-luvun alun. Vuonna 2022 kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna keskimääräiseksi inflaatioksi ennustetaan 7 prosenttia. Inflaatio oli kuitenkin huomattavasti tätä nopeampaa vuoden 2022 lopussa. Vaikka inflaation kiihtyminen on edelleen pitkälti seurausta energian hintojen noususta, inflaatio on erittäin laaja-alaista ja lähes kaikkien hyödykeluokkien hinnat nousevat nopeasti.

Inflaation odotetaan hidastuvan 4 prosenttiin vuonna 2023, 1,9 prosenttiin vuonna 2024 ja painuvan 1,7 prosenttiin vuonna 2025. Inflaatio hidastuu ennustejaksolla siis selvästi, mutta jää viime vuosia korkeammalle tasolle.

Ennusteen mukaan vuonna 2023 energian ja monien tavaroiden hinnat laskevat selvästi, mutta hintataso jää lähtötasoa korkeammalle. Vuonna 2023 kuluttajahintojen ennustetaan nousevat 4 prosenttia ja vuosina 2024–2025 vajaat 2 prosenttia. Yhdessä nousevien palkkakustannusten kanssa aiempaa korkeammat kustannukset siirtyvät myös palveluiden hintoihin. Tulevina vuosina inflaatio on nopeampaa kuin mihin viime vuosina on totuttu. Tästä huolimatta inflaation hidastuminen helpottaa kotitalouksien tilannetta vuonna 2023, kun palkat ja tulonsiirrot nousevat viime vuosina totuttua enemmän.

Yksityisen kulutuksen arvioitiin kokonaisuudessaan kasvaa 2,3 prosenttia vuonna 2022, sillä hintojen noususta huolimatta palveluiden kulutus on kasvanut vahvasti covid-19 epidemian väistyttyä. Vuonna 2023 yksityisen kulutuksen arvioidaan vähenevän puoli prosenttia työllisyystilanteen heikentyessä ja kotitalouksien reaalitytulojen kasvaessa vain niukasti. Ennusteen mukaan hintojen nousun hidastuessa vuonna 2024 kotitalouksien ostovoima paranee jo reippaammin, ja yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu 1,3 prosenttiin.

Julkisten kulutusmenojen kasvun arvioidaan hidastuvan vajaaseen kahteen prosenttiin vuonna 2022. Julkisen kulutuksen kasvu hidastuu vuonna 2023, kun määräaikaisia menolisäyksiä lakkaa vaalikauden päättyessä. Julkisten kulutusmenojen kasvua ylläpitää edelleen väestön ikääntymisestä aiheutuva palvelutarpeen kasvu sekä Venäjän hyökkäyssodasta johtuva varautumisen ja maahanmuuttomenojen kasvu. Vuonna 2024 julkisen kulutuksen arvioidaan supistuvan mm. elpymis- ja palautumisvälineellä rahoitettavien menojen etupainotteisuuden ja hyvinvointialueiden aloittamisesta ja järjestäytymisestä aiheutuvan muutoskustannusten pienenemisen vuoksi. Kulutuksen supistumisen arvioidaan jatkuvan edelleen vuonna 2025 maahanmuutto- ja kotouttamismenojen pienentyessä. Maahanmuuttoon liittyvät määrärahatarpeet riippuvat tulijoiden toteutuvasta lukumäärästä sekä palvelutarpeista, joten arviot ovat epävarmoja.

Työllisyyden toipuminen koronakriisistä oli erittäin nopeaa, työllisyyden kasvu on jatkunut ja työllisyys on reilusti vuoden 2019 tason yläpuolelle. Vuoden 2022 lopulla työllisyys- ja osallistumisaste olivat ennätyskorkealla. Myös avoimia työpaikkoja oli varsin paljon.

Vuoden 2023 aikana työllisten määrän ennustetaan laskevan noin 12 000 hengellä ja työttömyysasteen nousevan 7,0 prosenttiin tämän vuoden 6,8 prosentista. Vuonna 2024 työttömyysasteen ennustetaan kääntyvän uudelleen laskuun ja laskevan 6,7 prosenttiin vuonna 2025.

Nimellispalkkojen nousuvauhti nopeutui vuonna 2022 hienoisesti 2,6 prosenttiin edellisen vuoden 2,4 prosentista. Nopeutuminen oli seurausta sopimuspalkkojen kasvusta.

Vahva talous- ja työllisyyskehitys on pienentänyt julkisen talouden alijäämää vuonna 2022. Verotulojen kasvu on ollut voimakasta ja koronavirusepidemian hoidosta aiheutuvat menot ovat olleen edellisvuosia pienemmät.

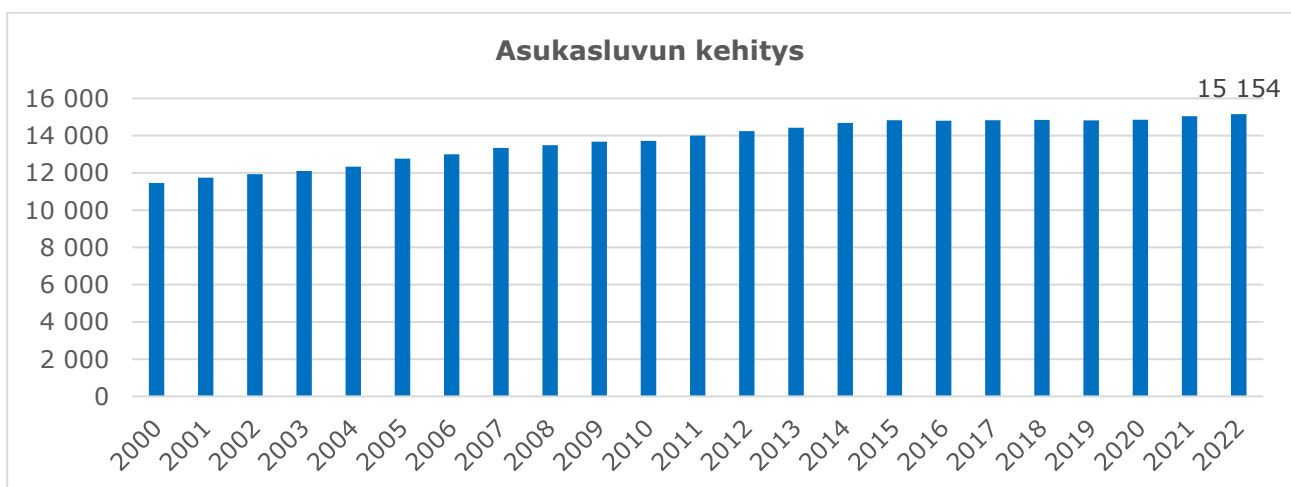
Julkisyhteisöjen rakenne muuttui vuoden 2023 alussa, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Tämä helpottaa kuntien rakenteellisia, väestön ikääntymisestä johtuvia menopaineita, mutta silti kuntahallinto jää painelaskelmassa alijäämäiseksi.

Verorahoitusta on kertynyt vuonna 2022 kunnille hyvin siitäkin huolimatta, että yhteisöveron jako-osuuden korotus ja covid-19-tukiin liittyvät valtionosuuslisäykset päättyivät. Paikallishallinnon menot ovat kuitenkin kasvaneet tuloja nopeammin. Kulutusmenojen kasvua ovat ylläpitäneet vuonna 2022 palvelutarpeen kasvun lisäksi hoito- ja palveluvelan purkaminen sekä hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset, joissa kustannukset nousevat vuosittain. Lisämenoja on aiheutunut myös Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien ukrainalaisten maahanmuutosta.

Väestö ja työllisyys

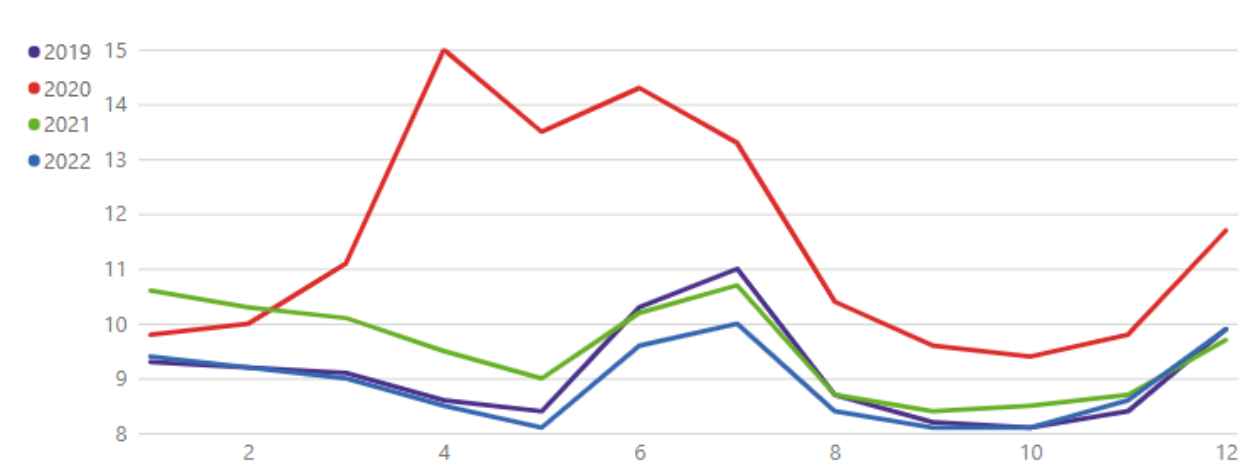
Kontiolahti kuuluu Joensuun seutukuntaan. Alueen väestönmuutos oli tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan -94 henkilöä, kun edellisenä vuonna se oli +162. Joensuun seudulla väestömäärä nousi edelliseen vuoteen nähden vain Kontiolahdella ja Joensuussa. Pohjois-Karjalan maakunnan asukasluku puolestaan laski 738 (2021: -251) hengellä. Pohjois-Karjalassa syntyvyys laski, ollen 1046 (2021: 1173) henkilöä. Myös kuolleisuus lisääntyi ollen 190 henkeä edellisvuotta enemmän. Pohjois-Karjalan muuttoliikkeessä nettomuutto oli 481 henkeä ollen 182 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna (2021: +663).

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan vuonna 2022 Kontiolahden kunnan asukasmäärä kasvoi 119 (2021: +183) hengellä. Syntyvyys laski hieman edelliseen vuoteen nähden, ollen 17 henkeä edellisvuotta vähemmän (2022: +148 ja 2021: +165). Kuolleisuus säilyi lähes edellisen vuoden tasolla ollen 102 henkeä (2021: 98). Luonnollinen väestönkasvu oli edelleen positiivista ollen +46 henkilöä. Kontiolahden nettomuuttomäärä kasvoi 72 henkilöllä vuoden 2022 aikana (2021: 120). Kokonaisuutena väestönkehitys on positiivista siitä huolimatta, että syntyvyys ja nettomuutto ovat laskeneet vuoden aikana.

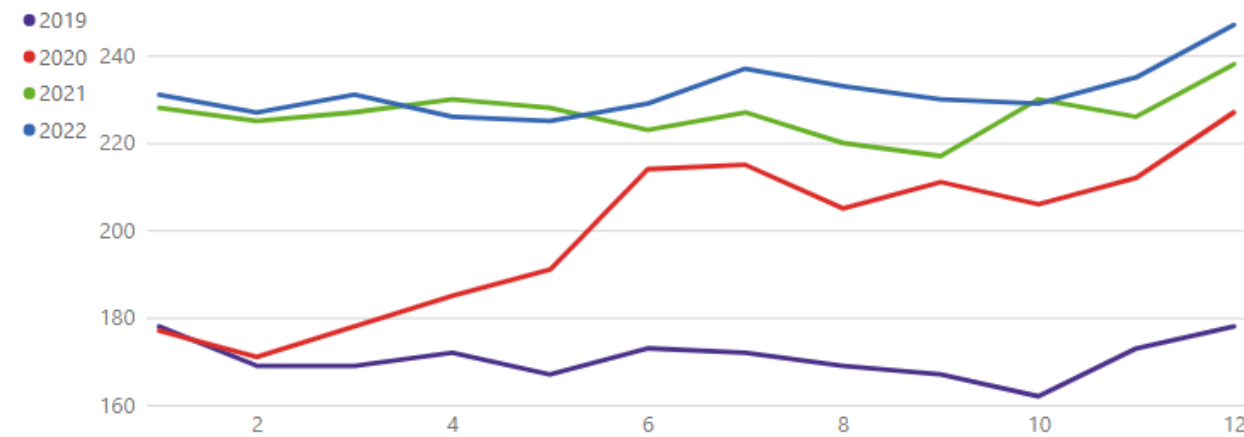

Kontiolahden kunnan asukasluvun kehitys vuosina 2000–2022.

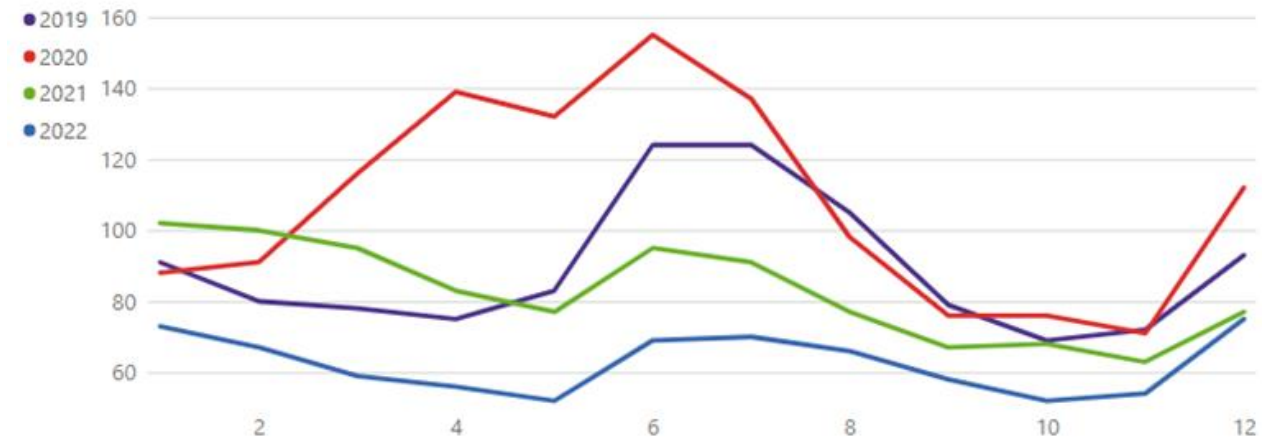
Pohjois-Karjalan työttömyysaste oli vuoden 2022 lopussa 13,4 % (2021: 13,9) ja Kontiolahdessa 9,9 % (2021: 9,7). Vuoden 2022 aikana kunnan työttömyysaste oli alimmillaan moneen vuoteen ja pitkällä aikavälillä kunnan työttömyysaste on laskenut ja työllisyysaste on parantunut, vaikka joulukuun lopussa työttömyysaste kohosi jälleen hieman edellisvuoden tasoa korkeammalle. Joulukuun lopun työttömien määrän lisääntyminen selittyy tyypillisellä kausivaihtelulla sekä lomautusten lisääntymisellä. Työttömiä oli vuoden 2022 lopussa 716 (2021: 699) henkilöä. Joulukuun tilanteen mukaan työttömistä 10,4 % (2021: 11,0 %) oli alle 25-vuotiaita, 48,7 % (2021: 44,6 %) 25–50-vuotiaita ja 40,8 % (2021: 44,3 %) yli 50 -vuotiaita. Alle 25-vuotiaiden työttömyyden on pienentynyt, mutta pitkäaikaistyöttömyydessä on edelleen kasvua edellisiin vuosiin nähden.

Työttömien osuus työvoimasta kuukausittain, %, vuosina 2019–2022. Lähde: TEM, työllisyyskatsaukset.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kuukausittain, henkilöä, vuosina 2019–2022. Lähde: TEM, työllisyyskatsaukset.

Alle 25-vuotiaat työttömät, henkilöä, vuosina 2019–2022. Lähde: TEM, Työllisyyskatsaukset.

1.4 Kunnan toiminnan ja talouden kehitys

Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa tilikaudella 2022

Ukrainan kriisi puhkesi Venäjän hyökättyä Ukrainaan 24.2.2022. Vuoden 2022 aikana Ukrainasta arvioidaan paenneen Eurooppaan 7,9 miljoonaa ihmistä (UNCHR). Myös Pohjois-Karjalaan ja Kontiolahdelle saapui vuoden 2022 aikana ukrainalaisia pakolaisia. Kontiolahden kunta on tehnyt Maahanmuuttoviraston kanssa Kuntamallisopimuksen (KH 22.8.2022 § 183) Ukrainan kriisiin liittyvien tilapäisen suojelun oleskeluluvan saaneiden henkilöiden palveluiden järjestämiseksi.

Vuoden 2022 aikana päästiin vähitellen siirtymään pois koronarajoitusten piiristä, vaikka koronapandemia vaikutti jossain määrin yhä kunnan henkilöstön toimintaan koko vuoden ajan ja erityisesti alkuvuoden aikana rajoitusten ja suositusten ollessa tiukemmat. Kaikilla osastoilla mukautettiin yhä toimintaa rajoitukset ja terveysturvallisuus huomioivaksi. Korona-ajan aiheuttamien oppimisvajeiden ja yhteisökäyttäytymisen ongelmien korjaamiseen saatiin hankerahoitusta sivistystoimelle.

Historian ensimmäiset aluevaalit järjestettiin 23.1.2022. Aluevaaleissa valittiin aluevaltuustot hyvinvointialueille, joiden vastuulla on sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen 1.1.2023 alkaen. Hallintosäntöä päivitettiin syksyllä 2022, päivitettyä hallintosäntö tuli voimaan lokakuun 2022 alusta.

Hallinto- ja sivistysosastolla vaihtui useampia keskeisiä viranhaltijoita. Elokuun alussa kunnassa aloitti uusi talousjohtaja ja opetuspäällikkö.

Kontiolahden kunnan suuret investointihankkeet jatkuivat vuonna 2022. Kontiolahden soteaseman rakennustyöt saatiin loppuun alkuvuodesta 2022. Lehmon yhtenäiskoulun vuonna 2021 alkaneet rakennustyöt jatkuivat vuoden 2022 aikana ja jatkuvat vielä vuodelle 2023. Lisäksi Kontiolahden koulua peruskorjattiin ja peruskorjaus jatkuu myös vuonna 2023. Kokonaisuudessaan investointikustannukset olivat vuoden aikana n. 15,9 milj. eurolla. Merkittävimmät investoinnit muodostuvat talonrakennushankkeista, vuonna 2022 on myös rakennettu kunnallistekniikkaa ja vesihuoltoa. Kaavoituksen osalta Lehmon osayleiskaava oli hyväksymiskäsittelyssä vuoden 2021 lopussa, jolloin se palautettiin jatkokäsittelyyn. Vuoden 2022 aikana tehtiin selvitystyötä osayleiskaavan saattamiseksi uudelleen hyväksymiskäsittelyyn. Jaamankankaan ranta-asemakaavamuutos, Karhulan asemakaava, Lehmon urheilukeskusalueen asemakaavan muutos ja laajennus sekä asemakaavan muutos ja laajennus Lehmon yhtenäiskoulun alueella saivat lainvoiman. Maa-alueiden hankinnassa kauppaneuvottelut eivät johtaneet kauppoihin ja maata hankittiin koko vuoden aikana noin 15 tuhannella eurolla.

Vuonna 2022 Kontiolahden kunta liittyi energiatehokkuussopimukseen ja hinku-verkostoon. Kunta-alan energiatehokkuussopimus on vapaaehtoinen järjestelmä, joka tarjoaa viitekehysten kunnan tehokkaan ja vaikuttavan energiatehokkuustyön toteuttamiseen. Hinku-verkoston tavoitteena on 80 % kasvihuonepäästövähenys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

Vuoden aikana valtuusto hyväksyi vammaispoliittinen ohjelma, laajan valtuustokaudelle kohdentuvan hyvinvointisuunnitelman ja maapoliittisen ohjelman. Lisäksi vuoden aikana hyväksyttiin uusi kunnan tietoturva- ja tietosuojakäsikirja 2022–2025.

Kontiorannan matkailualueen kehittämistä koskeva aiesopimus hyväksyttiin kesällä 2022. Tavoitteena on alkuvaiheessa vapaa-ajanasuntojen rakentamisen käynnistyminen. Alueelle tavoitellaan uusia työpaikkoja matkailu- ja majoitustoiminnan sekä monipuolisen yritystoiminnan avulla.

Alkuperäinen talousarvio vuodelle 2022 oli budjetoitu n. -2,0 milj. € alijäämäiseksi. Vuoden aikana tehtiin muutoksia määrärahoihin ja tuloarvioihin, jolloin muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi arvioitiin joulukuussa tehtyjen talousarviomuutoksen yhteydessä n. -2,7 milj. €. Merkittävimmät määrärahamuutokset koskivat sivistystoimen lisämäärärahatarpeita, verotuloarvion positiivista kehitystä, suunnitelman mukaisten poistojen tarkentumista ja Siun sotelle vuonna 2022 syntyvän alijäämän kattamista sekä palkkaharmonisatitio kuluja. Vuoden 2022 tilinpäätös toteutui odotettua paremmin. Tilikauden tulos oli 0,02 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä 0,3 milj. euroa poistoeron jälkeen. Lisäksi oman pääoman erää Edellisten tilikausien yli-/alijäämä oikaistiin 0,83 milj. euroa pakollisella varauksella Siun soten vuoden 2021 palkkaharmonisatitio Kontiolahden kustannusosuutta vastaavasti. Oikaisu vaikuttaa kunnan vuoden 2022 tilikauden tuloksen muodostumiseen. Merkittävimmät tulokseen vaikuttavat tekijät olivat sivistystoimen saama huomattava hankerahoitus, rahoitustuottojen ja -kulujen sekä verotulojen ennakoitua parempi kehitys.

Suurin tilikauden tulokseen vaikuttava tekijä on Siun sote -kuntayhtymän lakkaamiseen liittyvien alijäämien

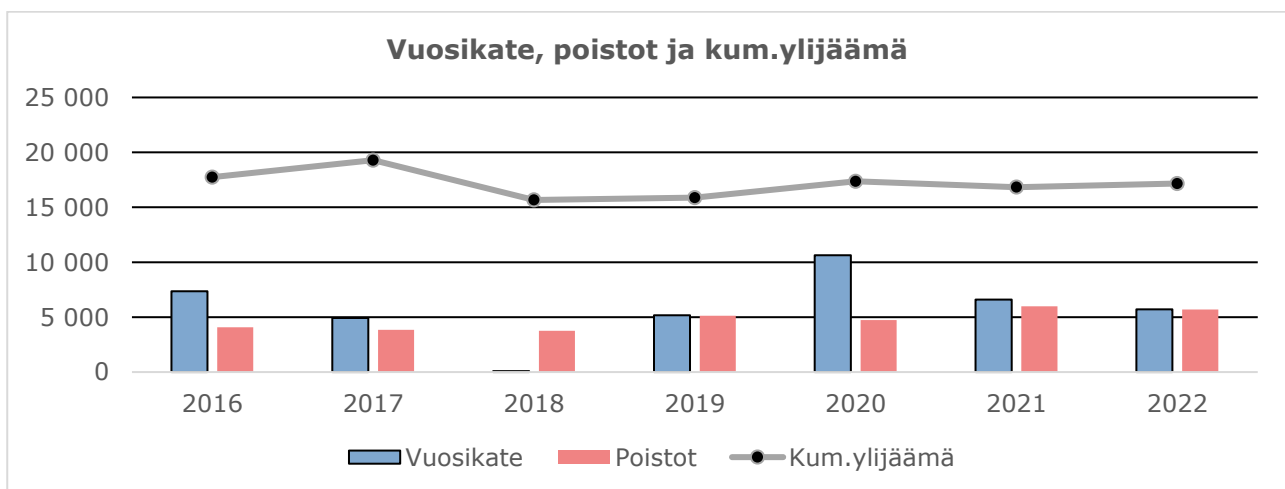
kattaminen sekä Siun soten palkkaharmonisaation kustannukset. Siun sotelta saatujen tietojen mukaan Kontiolahden kunnan osuus Siun soten alijäämistä on 2,62 milj. euroa ja palkkaharmonisaation vuoden 2022 kustannuksista 0,74 milj. euroa, nämä heikentävät kunnan vuoden 2022 tilikauden tulosta yhteensä lähes 3,4 miljoonalla eurolla. Kokonaisuutena Siun soten aikaisiin palkkaharmonisaation kustannuksiin on varauduttu 1,6 milj. euron pakollisella varauksella. Palkkaharmonisoinnin neuvottelut ovat kesken ja lopputuloksella voi olla merkittävä vaikutus tulevien vuosien kustannuksiin.

Toimintatuotot ylittivät talousarvion 0,5 miljoonalla eurolla, joista 0,4 miljoonaa euroa muodostui hankerahoitukseen myönnettyistä tuista ja avustuksista. Toimintakulut vastaavasti alittivat muutetun talousarvion noin 0,5 milj. euroa, muutosta edelliseen vuoteen oli +7,3 %. Henkilöstökulujen toteuma oli 99,7 % talousarviota ja ne toteutuivat noin 0,08 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintakulut ylittivät aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta (-0,29 milj. €), ylityksen muodostuen pääosin energian ja lämmityskustannusten osalta. Palvelujen ostot alittivat muutetun talousarvion 0,53 milj. eurolla. Palveluiden ostoihin oli tehty talousarviomuutos Soten loppulaskun osalta. Palkkaharmonisaatiokulujen kirjauksen oikaiseminen vuoden 2021 osalta pakollisen varauksena oman pääoman erää Edellisten tilikausien yli-/alijäämä vaikutti tilikaudelle 2022 muodostuviin tulosvaikutteisiin kustannuksiin. Lisäksi muut toimintakulut alittivat talousarvion 0,18 milj. €. Näin ollen toimintakate alittui 1,0 milj. eurolla ja muutos edelliseen vuoteen nähden oli 9,1 %. Oman toiminnan menot (pl. sosiaali- ja terveystalvelujen tehtäväalue) alittivat talousarvion -3,17 % ja edelliseen vuoteen nähden nettomenokehitys oli 7,6 %. Sosiaali- ja terveystalvelujen menot alittivat talousarvion -1,3 % (0,6 milj. €) johtuen palkkaharmonisaatiokulujen kirjaustavasta. Sote-menot kasvoivat 10,3 % verrattuna edellisvuoteen.

Vuoden 2022 alkuperäisessä talousarviossa verotulojen arvioitiin kasvavan maltillisesti vajaat miljoonaa euroa vuoteen 2021 verrattuna. Verotuloja tarkastettiin kaksi kertaa ylöspäin vuoden 2022 aikana. Alkuperäinen verotuloarvio oli 57,1 milj. euroa ja viimeisten muutosten jälkeen 60,0 milj. euroa. Lopullinen verokeräytymä oli n. 61,6 milj. euroa, josta kunnallisveron toteuma oli 54,5 milj. euroa, yhteisöveron 4,0 milj. euroa ja kiinteistöveron 3,1 milj. euroa. Edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden verokeräytymän kasvu oli 4,6 milj. euroa eli 8,1 %. Kunnallisvero kasvoi 7,4 %, yhteisövero 21,7 % ja kiinteistövero 6,1 %. Koko maassa kunnallisveron kasvu oli 5,1 %, yhteisöveron 6,6 % ja kiinteistöveron 7,0 %.

Valtionosuudet kasvoivat edellisvuoteen verrattuna noin 1,6 milj. euroa eli 6,1 %, valtionosuuksia korottivat mm. indeksikorotus ja valtionosuuksissa huomioitua tehtävämuutokset. Alkuperäinen talousarvio valtionosuuksien osalta oli 27,4 milj. euroa. Valtionosuudet tarkastettiin osavuosiraportin yhdessä valtionosuuspäätöksien mukaiseksi 28,1 milj. euroa ja vuoden 2022 valtionosuuksien toteuma oli 28,1 milj. euroa.

Kokonaisuutena parempaan tilikauden tulokseen vaikutti toimintatuottojen talousarviota parempi toteuma sivistystoimen saaman hankerahoituksen osalta, verotulojen arvioitua parempi kehitys ja rahoitustuottojen ja -kulujen ennakoitua parempi tulos sekä palkkaharmonisointikulujen oikaisu pakollinen varauksena oman pääoman erään edellisten tilikausien ali-/ylijäämä. Loppuvuodesta lämmitys- ja sähkökustannusten nousu näkyi toimintamenoja heikentävänä eränä. Oman toiminnan menoissa tapahtui edelleen nousua vuoden 2022 aikana.

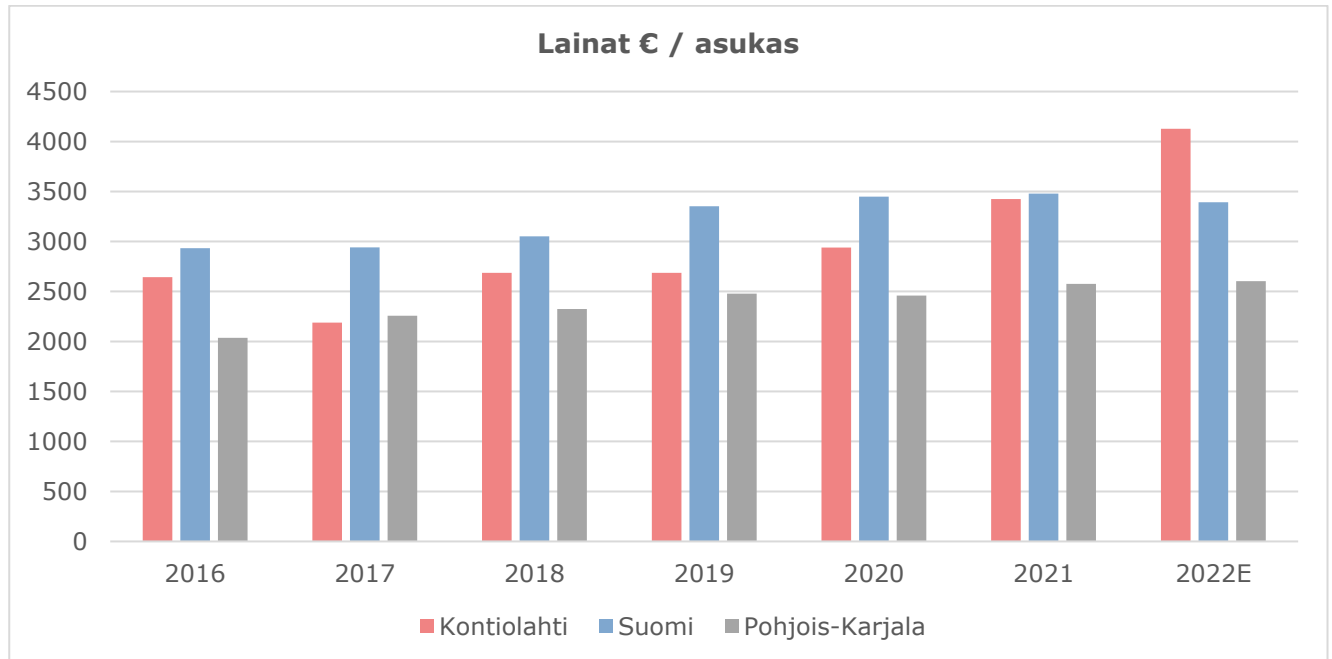

Kontiolahden kunnan vuosikatteen, poistojen ja kumulatiivisen ylijäämän kehitys vuosina 2016–2022.

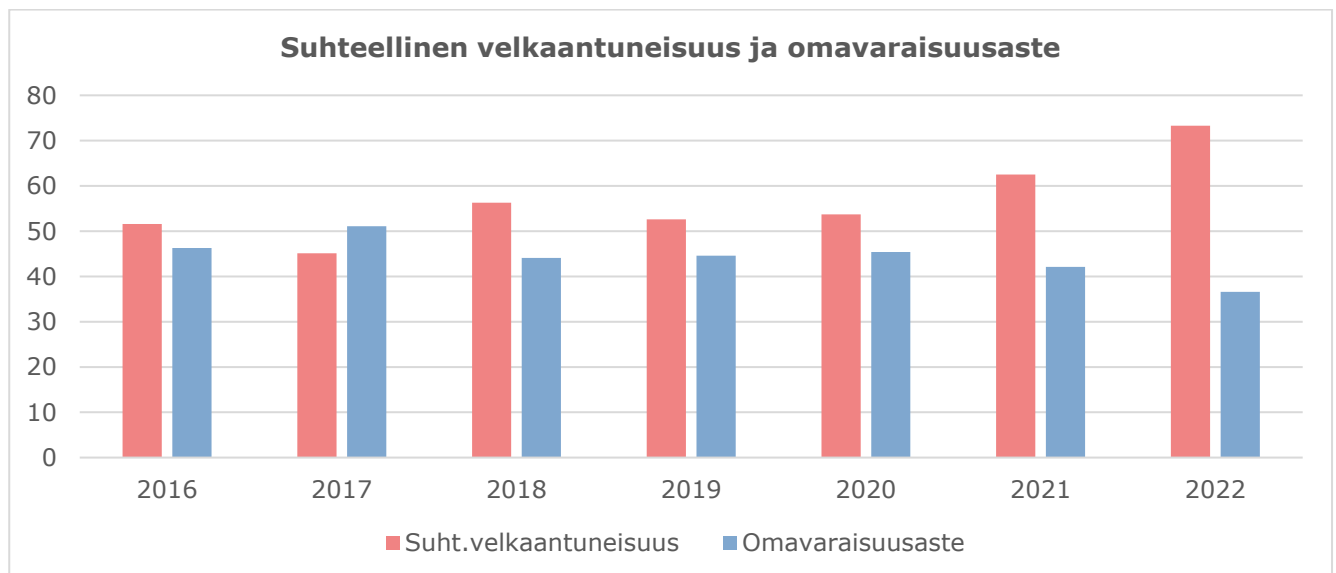
Yllä olevaan kuvaajaan ylijäämän kehitys on oikaistu vuodelle 2021 palkkaharmonisaatio kirjauksen osalta siten, että vuoden 2021 lopussa tilikauden ylijäämä on 16,8 M€.

Vuosikate toteutui muutettua talousarviota 3,0 milj. € parempana. Alkuperäisessä talousarviossa oli varauduttu 6,5 milj. € suuruisiin poistoihin. Talousarviovuoden aikana poistolaskentaa tarkastettiin ja muutettu talousarvio oli 5,7 milj. €. Poistot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisina.

Pitkäaikaista lainaa nostettiin 20 milj. €. Lainojen lyhennyksiin käytettiin 8,1 milj. euroa ja lainakanta oli 62,6 milj. euroa (4.127 €/asukas). Edellisenä vuonna vahvistetussa tilinpäätöksessä se oli 3.425 €/asukas. Kuntatodistuksia ei ollut nostettu tilinpäätöksen aikaan. Lainoihin sisältyy tytäryhteisöjen konsernitilille talletetut rahavarat. Kunnan lainakanta on kasvanut jatkuvasti vuodesta 2017 eteenpäin.

Kontiolahden kunnan, Pohjois-Karjalan ja Suomen lainamäärä euroissa/ asukas vertailu vuosina 2016–2022. Koko maan ja Pohjois-Karjalan tiedot perustuvat tilinpäätösten ennakkotietoihin.

Kontiolahden kunnan suhteellisen velkaantumisen ja omavaraisuusteen kehitys vuosina 2016–2022.

Muut ei-taloudelliset asiat

Kontiolahden kunnan valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeet 21.6.2021. Sisäisestä valvonnasta ohjeistetaan myös kunnan hallintosäännössä ja konserniohjeessa. Ohjeilla pyritään takamaan hyvän hallinto- ja johtamistavan toteutuminen. Lisäksi korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu ohjeistukset hankinnoista. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista.

Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet kuntalain 84 §:n mukaiset sidonnaisuusilmoitukset ja niihin tulleet muutokset päivitetään säännöllisesti. Tarkastuslautakunta valvoo ilmoitusvelvollisuuden toteutumista ja on käsitellyt sidonnaisuusilmoitusten päivitykset viimeksi 13.12.2022 (§ 69).

Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja merkittävimmistä riskeistä

Venäjän hyökkäyssodan kaikkia taloudellisia seurauksia on edelleen vaikea arvioida. Suomen Pankin joulukuun 2022 ennusteessa oletetaan, että sähkön ja raakaöljyn hinnat alkavat vähitellen laskea vuonna 2023, mutta energiakriisi voi myös syventyä nykyisestä. Energian saatavuusongelmien paheneminen Euroopan laajuisesti voisi heikentää kysyntää Suomen vientimarkkinoilla ja siten hidastaa viennin kasvua. Koronapandemiakaan ei ole vielä maailmanlaajuisesti ohi. Vaikka pandemian aikana syntyneet globaalit tarjontahäiriöt alkoivat jo korjaantua alkuvuoden 2022 aikana, tautitapausten määrä mm. Kiinassa on lähtenyt nopeasti kasvamaan. Jos tautitilanne karkaa hallinnasta, siitä voi seurata tuotannon ja tavaraliikenteen pulonkaloja.

Vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirrettiin hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuivat uudistuksen seurauksena. Kuntahallintoon luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Kehitysarviossa palvelutarpeen laskua on totuttuun tapaan hieman pehmenetty, sillä varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut viime vuosina kasvussa. Julkisen talouden niukat resurssit kuitenkin haastavat kuntia pohtimaan myös alueellisia ratkaisuja. Kaikkien palveluiden ei tarvitse olla oman kunnan alueella, mutta niiden tulee olla laadukkaita ja saavutettavissa.

Lakisosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta 20§ toisen momentin tulkinta kuntayhtymän varojen, velkojen, sitoumuksien ja vastuiden siirtymisestä hyvinvointialueelle on epäselvä. Sairaanhoidopiiriin ja erityishuoltopiiriin kuntayhtymän saamiin sisällytetään sellainen osuus alijäämän kattamisesta, johon jäsenkunnat ovat velvollisia voimaantulon mukaisesti, mutta jota ei ole kyetty arvioimaan vuoden 2022 aikana ja jota ei eikä siksi ole maksettu. Jäsenkunnat kirjaavat osuuden velaksi vuodelle 2022. Kontiolahden tilinpäätöksessä 2022 kuntayhtymän alijäämä on kirjattu siirtovelaksi lukuun ottamatta palkkaharmonisoinnin kustannuksia. Palkkaharmonisoinnin kustannuksiin on muodostettu pakollinen varaus (1,6 milj. euroa). Palkkaharmonisoinnin neuvottelut ovat kesken ja lopputuloksella voi olla vaikutus tulevien vuosien kustannuksiin. Voimaantulon § 20 mukaan erikoissairaanhoidon 7 §:ssä mainittujen sairaanhoidopiirien kuntayhtymät sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit siirretään varoiteen ja velkoiteen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023.

Vuonna 2023 hallituskausi päättyy ja monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat. Kuntataloudesta poistuu esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Kuntahallinnon kulutusmenojen hinta jatkaa kuitenkin kasvuaan. Kulutuksen hintaan vaikuttaa etenkin kunta-alan palkankorotukset, jotka on sidottu vähintään yleiseen linjaan vuosille 2023 ja 2024. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen palkkaohjelma vuosille 2023–2027. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat jatkossakin sen suurimman kuluerän.

Kuntahallinnon investointipaineet pysyvät mittavina jatkossakin muun muassa rakennuskannan iän, väestön muuttoliikkeen ja ilmastomuutoksen edellyttämän vihreän siirtymän vuoksi. On kuitenkin mahdollista, että talouden epävarmat näkymät sekä kasvavat korot ja kustannukset siirtävät investointeja tuleville vuosille. Kuntahallinnon alijäämän arvioidaan pysyvän n. 0,4 prosentissa suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Lopullinen kunnilta hyvinvointialueille siirtyvä rahoitus varmistuu kesällä/syksyllä 2023, kun kuntien vuoden 2022 tilinpäätöksen ovat valmistuneet. Mahdollinen puuttuva rahoitus leikkaa kuntien valtionosuuksia vuodesta 2024 alkaen. Mikäli kunnille on maksettu siirtolaskelmien mukaan ”liikaa” valtionosuutta peritään se kunnilta takaisin vuosien 2024 ja 2025 aikana. Lisäksi tarkastus huomioidaan pysyvästi vuodesta 2024 eteenpäin. Näin ollen sote-uudistuksen vaikutukset tulevat näkymään kuntataloudessa täysimääräisesti vasta vuonna 2024. Uudistukseen liittyvä kuntatalouden rakenteen muutos ja väliaikaiset kuntataloutta vahvistavat vaikutukset uhkaavat peittää alleen kuntatalouden todellisen tilanteen.

Kontiolahden kunnan talousarvio vuodelle 2023 on päätetty -1,6 milj. € alijäämäiseksi, tämän lisäksi koko taloussuunnitelmakausi on alijäämäinen. Vuoden 2023 talousarviovalmistelu tehtiin hyvin poikkeuksellisessa tilanteessa johtuen huomattavasta toimintaympäristön epävarmuudesta ja ennustamattomuudesta, joihin vaikuttivat mm. sote-uudistuksen toteutuminen, Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen, voimakas inflaatio ja korkotason nousu sekä kohonneet energiakustannukset.

Vuoden 2020 aikana käynnistyneet kunnan historian suurimmat investoinnit kasvattavat kunnan lainakantaa vuonna 2023 lähes 70 milj. euroon. Myös vuotuiset suunnitelmanmukaiset poistot ovat kasvaneet ollen vuonna 2025 n. 7,5 milj. euroa. Poistojen merkittävä kasvu ja vuosikatteen heikkeneminen tulevat aiheuttamaan sen, että vuosikate ei riitä kattamaan poistoja. Vuosikate suhteessa poistoihin tulee painumaan alle 100 %:n. Kunnan kasvava lainakanta aiheuttaa myös kasvavan korkoriskin tuleville vuosille. Kunnan lainat rahoituslaitoksilta vuoden 2022 lopussa on 62,1 euroa, josta vaihtuvakorkoisten lainojen osuus on n. 31 %.

Kontiolahden kunnanvaltuusto on kokouksessaan 15.12.2022 § 74 hyväksynyt vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman 2023–2025, joka muodostuu kokonaisuudessaan alijäämäiseksi. Vuoden 2023 aikana on alettava sopeuttamaan menorakennetta. Toiminnallisten ja rakenteellisten uudistuksien tekeminen tulee ajankohtaiseksi ja uusista menoja lisäävistä toimista tulee pidättäytyä. Lisäksi investointitaso tulee alentaa kestäväälle tasolle, velkaantumiseen liittyvien riskien kasvun, korkotason nousun ja korkean investointitason menoja lisäävien vaikutusten rajoittamiseksi.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 16.1.2023 § 8 talous- ja strategiatyöryhmän perustamisesta. Työryhmän tehtävänä on ohjata ja valmistella tulevien vuosien talouden linjauksia sekä kuntastrategian päivittämistä.

Kunnan ja kuntakonsernin toiminnan kehittymiseen vaikuttaa merkittävästi yleisen taloustilanteen kehitys, ja sote-uudistuksen tuomat pysyvät vaikutukset kunnan toiminnan rahoitukseen. Siun sotelta kunnille katettavaksi tulleella alijäämällä ja palkkaharmonisointikustannuksilla on merkittävä vaikutus konsernin tulevaan kehitykseen. Konsernin osalta suurimmat investoinnit kohdentuvat kuntaan. Tytäryhtiöiden taloudellinen asema on vakaa, vaikka investointeja on toteutettu ja toteutetaan tulevan vuoden aikana. Kunnan kannalta työllisyyden parantuminen ja yritysten toimintaedellytysten tukeminen sekä yritysten investointiasteen kasvu ovat tärkeitä talouskasvun edellytyksiä.

1.5 Ympäristöasiat

Kontiolahti on maaseutumainen kahden taajaman ja virkeiden kylien kunta, johon ei ole sijoittunut raskasta erityisesti kuormittavaa teollisuutta. Maisema -alueena sijoitumme Järvi- Suomen ja Vaara Karjalan vaihetumisyöhykkeelle. Luonteen omaiset maisemat Kontiolahdelle tuo laajat harjualueet, vesistöt ja aluetta halkova Pielisjoki. Kunnan pohjoisosa on Kolia lähestyttyessä tyyppillistä vaaraseutua.

Merkittävimmistä vesistöistä Höytiäinen on viimeisimmän luokituksen mukaan ekologiselta tilaltaan hyvässä tilassa oleva, mutta vesistöön kohdistuu rehevöitymisriskejä, jotka uhkaavat laskea luokitusta. Aluetta halkova Pielisjoki, voimakkaasti muutettuna suurena jokivesistönä, on hyvässä saavutettavissa olevassa tilassa. Ilmanlaadultaan Kontiolahden alue on vuonna 2020 toteutetun bioindikaattoriselvityksen mukaan Suomen ja Pohjois-Karjalan mittapuun mukaan hyvää, lähes luonnontilaisiin alueisiin verrattavaa.

Salpausselän harjujakso päättyy Kontiolahdelle ja alueellamme on siten hyvät sora- ja pohjavesivarat. Kontiolahden sijainti lähellä maakunnan vilkkainta taajamaa Joensuuta selittää kunnan alueelta otettavan suuren maa-aineksen määrän. Hyvälaatuisen maa-aineksen houkuttelemana seudulle on myös sijoittunut kolme maa-ainesta käyttävää betonituotetehdasta, joiden kautta Kontiolahtelaista maa-ainesta päätyy valtakunnallisen levitykseen betonituotteisiin sidottuna. Joensuun kaupungin käyttämästä pohjavedestä valtaosa pumpataan käyttöön Kontiolahden alueelta.

Harjualueiden luonnonvarojen käytöstä soranottoon tai pohjaveden suojeluun on paljon keskusteltu vuosikymmenten aikana ja asiaa on selvitetty eri projekteissa, joiden tuloksia on viety maankäyttöä ohjaaviin kaavoihin. Kontiolahden Kerolankankaan alueella soran – ja vedenoton suhteista on keskusteltu muutamia vuosia kiivaasti pohjavedenottamalla havaitun pohjaveden nikkeliipitoisuuden nousun takia. Epäillään, että laajoilta avoimena olevien soranottoalueilta sadevesi liuottaa maaperässä luontaisesti olevaa nikkeliä ja näin pohjaveden laatu on vaarantumassa. Vuoden 2022 aikana Pohjois-Karjalan ELY keskus keskeytti lainvoimaisten soranottolupien toiminnan vedoten mahdolliseen pohjaveden laadun vaarantumiseen. Kerolankankaan alueelle eikä muillekaan pohjavesialueilla oleville maa-ainesten olemassa oleville ottoalueille ole myöskään pystytty myöntämään uusia maa-aineslupia, koska toiminnanharjoittajille on asetettu tarkempia selvitysvelvollisuuksia ja ennakkolupavaatimuksia ennen maa-aineslupa käsittelyä.

Vuoden 2022 aikana Kontiolahden kunnan pitkään jatkunut ilmastotyö sai uutta vauhtia yhteisen maakuntaliiton vetämän ilmastohankkeen vauhdittamana ja Eurooppaa kohdanneen energiakriisin tukemana. Kunta päätti liittyä syksyllä 2022 Kohti hiilineutraalia kuntaa-Hinku hankkeeseen ja sen myötä myös kuntien energiatehokkuussopimukseen, joiden avulla pyritään vähentämään Kunnan alueen toimijoiden ilmastopäästöjä, vähentämään energiankulutusta ja saamaan aikaan energiansäästöjä.

Kontiolahdella on tehty suunnitelmallista vieraslajien torjuntatyötä laaditun vieraslajistrategian tukemana. Vieraslajityön toteutuksen organisoitiin, saatiin työvoimaresurssia lisättyä vuoden 2022 aikana.

1.6 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja toiminta on taloudellista sekä tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena ja väärinkäytösten ehkäisynä.

Kontiolahden kunnan uusi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje tuli voimaan 1.8.2021. Vuodesta 2007 alkaen on kunnanhallitus vuosittain hyväksynyt osastojen sisäisen valvonnan suunnitelmat ja toteumat. Raportointi on todettu toimivaksi ja sillä on pyritty varmistamaan sisäisen valvonnan riittävyys. Sisäisen valvonnan toimenpiteillä on varmistettu sisäisiä menettely- ja toimintatapoja. Vuoden 2022 sisäisen valvonnan yhteydessä suoritetuissa tarkastuksissa ei havaittu olennaisia puutteita ja mahdollisiin puutteisiin on reagoitu välittömästi.

Hallinto- ja johtamistapa

Kunnan toiminta perustuu kuntalakiin sekä kunnan hallintosäännön määräyksiin. Hallintosäännön lisäksi on laadittu erilaisia ohjeistuksia muun muassa asianhallinnan, talous- ja henkilöstöhallinnon sekä tietoturva- ja tietosuojan osalta.

Riskienhallinta

Kontiolahden kunnassa riskienhallinnan järjestäminen on hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen vastuulla. Riskienarviointi on perinteisesti ollut osa sisäisen valvonnan suunnitelmaa seuraavalle vuodelle. Sisäisen valvonnan toimenpiteitä on asetettu osittain riskien näkökulmasta. Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä raportoivat sisäisen valvonnan suunnitelmista ja toteumasta. Osastopäälliköt, tehtäväalueen johtajat ja tulosityksiköiden esimiehet vastaavat myös omalta osaltaan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Tulosityksiköiden esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta ja arvioinnista. Vuosittain toteutetaan laajempi riskienarviointi kaikilla osastoilla. Kunnan riskit voidaan jakaa strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin sekä vahinkoriskeihin.

Strategisia riskejä ovat erityisesti väestö- ja ikärakenteen kehitys, joilla on vaikutusta palvelujen järjestämiseen ja palveluverkkoon. Luonnollinen väestönkasvu on edelleen positiivista, mutta syntyvyys on laskenut ja kuolleisuus kasvanut. Väestörakenne on muuttumassa ja yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa merkittävästi vuosittain. Ikärakenne asettaa tulevaisuudessa kasvupaineita myös sosiaali- ja terveyspalvelujen menoilille, näistä vastaaminen on kuitenkin siirtynyt vuoden 2023 alusta hyvinvointialueille. Lapsivoittoinen väestö on aiheuttanut investointipaineita uusiin kouluihin ja päiväkoteihin. Myös kunnan talouden tasapaino kokonaisuudessaan asettaa haasteita sote-uudistuksen myötä muuttuneesta rahoituspohjasta johdosta.

Toiminnallisia riskejä koko kunnan tasolla ovat osaavan henkilöstön saatavuus tietyissä ammattiryhmissä sekä erilaiset lainsäädännön muutokset, jotka vaikuttavat palvelujen järjestämiseen ja kustannuksiin. Kiinteistöjen kunto on jo vaikuttanut, ja tulee myös lähivuosina vaikuttamaan investointitarpeisiin.

Toiminnoista vastaavan henkilöstön kapea resurssointi voi aiheuttaa henkilöstöriskin, jossa toiminnan toteutus vaarantuu äkillisten ja/tai pitkäaikaisten henkilöstön poissaolojen vuoksi.

Taloudellisia riskejä ovat tulo-rahoituksen riittävyys, menojen kasvu sekä investointitarpeet. Investointitarpeet ovat viime vuosina olleet suurimmat kunnan historian aikana. Suuret investoinnit ja rakennusten purkamisen rasittavat käyttötaloutta kasvaneiden poistojen ja kohonneiden korkokulujen myötä. Investoinnit on toteutettu lainarahoituksella, joka on lisännyt rahoitusriskin merkitystä.

Vahinkoriskit liittyvät pääsääntöisesti kiinteistöihin. Vahinkoriskeinä on myös tunnistettu kyberturvallisuuden liittyvät riskit esimerkiksi hyökkäyksien osalta.

Sisäisen valvonnan toimenpiteet

Toiminta ja talous

Toiminnan ja talouden seurannassa on käytössä säännöllinen raportointi, jotta mahdollisiin poikkeamiin voidaan reagoida viipymättä. Kunnanvaltuusto hyväksyy taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Kunnan toiminnan ja talouden kehittymisestä laaditaan osavuosisiraportointi. Vuonna 2022 laadittiin yksi osavuosisiraportti ja toinen raportointi on tilinpäätösraportti. Toimielimet ovat raportoineet kunnanvaltuustolle talouden ja toiminnan toteutumisesta talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti. Lautakunnat seuraavat talouden toteutumista kuukausittain ja mahdollisiin talouden poikkeamiin reagoidaan raportointien yhteydessä.

Talous- ja henkilöstöhallinto

Talous- ja henkilöstöhallinnossa keskeistä on erilaisten vaarallisten työyhdistelmien ehkäisy, että ostotoimintoja suorittavat niihin oikeutetut henkilöt. Toimielimet tekevät vuosittain päätökset laskujen hyväksyjistä. Laskujen asiatarkastajien ja hyväksyjien tulee olla eri henkilöitä ja omia kululaskuja ei saa hyväksyä. Kunnanhallitus hyväksyy vuosittain käteiskassojen alitilittäjät ja määrittelee samalla tilitysrajat, pohjakassan suuruuden ja tilitysjakson. Kassat on tarkastettava puolivuositain tai kerran vuodessa. Tilinkäyttövaltuudet päivitetään tarvittaessa. Palkkakirjanpidon oikeellisuuden tarkastamisesta vastaavat osastopäällikkö ja esimiehet. Palkanmaksu tarkistetaan ja raportoidaan säännöllisesti.

Tietohallinto

Tietojärjestelmillä on pääkäyttäjät ja tarvittaessa varapääkäyttäjät. Käyttöoikeudet ohjelmiin anoo esimies. Kunnan ICT palvelut ostetaan Meidän IT ja talous Oy:ltä, jotka huolehtivat palvelimien yms. varmistuksista. Ohjelmien käyttöoikeudet tulee tarkistaa systemaattisesti.

Tieto ja tiedonvälitys

Kunnan toiminnassa noudatetaan hyvää tiedonhallintatapaa ja avointa viestintää. Asioista tiedotetaan viipymättä ja avoimesti. Talouden ja toiminnan toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Taloussuunnittelukaudella painottuu koko konsernin riskienarvioinnin sekä sisäisen valvonnan kehittäminen edelleen. Riskienarviointia ja sisäistä valvontaa on toteutettu. Riskienarvioinnin avulla pystytään varautumaan erilaisiin riskeihin ja tekemään ennakoivaa työtä, jotta riskit eivät toteutuisi. Riskienarvioinnin merkitys on korostunut tilinpäätösvouden aikana mm. Ukrainan tilanteen, inflaation ja energiakriisin näkökulmista tarkasteltuna. Myös jatkossa riskiarviointia on syytä tehdä pitkälle tulevaisuuteen.

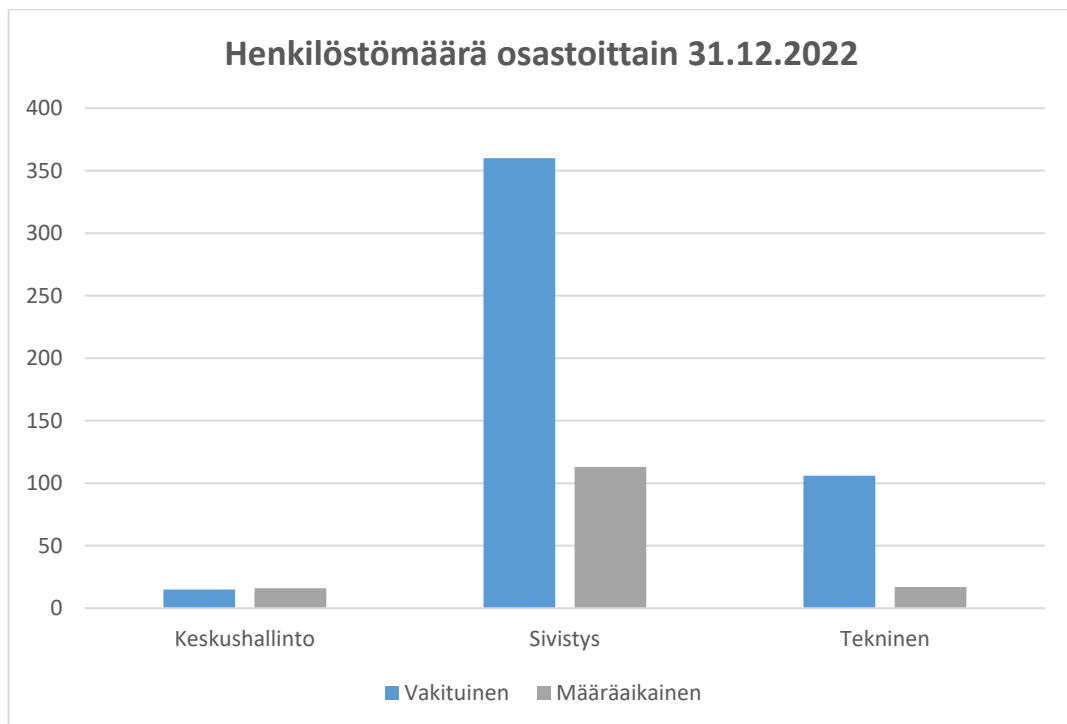
1.7 Kunnan henkilöstö

Tässä luvussa annetut tilastotiedot perustuvat Populus-henkilöstötietojärjestelmän antamiin raportteihin. Luvut on kerätty soveltaen vuonna 2021 Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n julkaisemaa suosituksista henkilöstökertomuksen laadintaan. Kunnassa laaditaan myös erillinen henkilöstökertomus, jossa tarkastellaan tarkemmin henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja.

Kunnan henkilöstömäärä vuoden 2022 lopussa (31.12.) oli 627 työntekijää. Keskushallinnossa työskenteli vuoden lopussa 31 työntekijää, joka sisältää hallinnon henkilöstön lisäksi työllisyyspalvelujen henkilöstön. Sivistysosastolla työskenteli 473 työntekijää ja teknisellä osastolla 123 työntekijää. Lukuihin sisältyvät työllistetyt.

Kunnan henkilöstömäärä laski hieman verrattuna edelliseen vuoteen (vuosi 2021: 636). Keskushallinnon henkilöstömäärä nousi erityisesti määräaikaisten tukityöllistettyjen määrän vuoksi verrattuna vuoden 2021 lopun tietoon (vuosi 2021: 21). Vakituisten määrä hallinto-osastolla säilyi samana. Sivistysosastolla henkilöstömäärä hieman laski (vuosi 2021: 492) ja teknisellä osastolla henkilöstömäärä pysyi samalla tasolla (vuosi 2021: 123) verrattuna vuoden 2021 lopun tietoon. Hyvinvointialueuudistuksen myötä keskushallinnosta siirtyi 3 vakituista työntekijää (kuntouttava työtoiminta) ja tekniseltä osastolta 7 vakituista työntekijää (sote-kohteiden laitoshuolto) Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle heti seuraavan vuoden alusta eli 1.1.2023 lukien.

Henkilöstömäärä (31.12.2022)				
	Keskushallinto	Sivistys	Tekninen	Yhteensä
Vakituinen	15	360	106	481
Määräaikainen	16	113	17	146
Yhteensä (vakituiset ja määräaikaiset)	31	473	123	627
Henkilöstö yhteensä (vakituiset ja määräaikaiset)	627		Henkilöstöstä vakituisia (%)	76,7

Kontiolahden kunnan henkilöstömäärä osastoittain 31.12.2022.

Vakituisessa palvelussuhteessa työskenteli vuoden lopussa 481 työntekijää (vuosi 2021: 489). Vakituisten osuus koko henkilöstöstä oli 76,7 %.

Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä, jolloin laskennassa osa-aikaiset ja osan vuotta työskennelleet palvelussuhteet muutetaan kokoaikaisiksi koko vuodelle. Henkilöstön henkilötyövuosien (HTV 2) toteuma vuonna 2022 oli 575,2. Vuoden 2022 aikana henkilötyövuosien määrä hieman nousi verrattuna edelliseen vuoteen. Vuodelta 2021 raportoitiin 562,4 henkilötyövuotta (HTV 2). Henkilötyövuosilukuihin sisältyvät myös työllistetyt ja kesätyöntekijät. HTV 2 = palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365* (osa-aikaprosentti/100).

Vuonna 2022 maksetut henkilöstökulut olivat 26 987 815,83 €, josta sivukuluja oli 5 004 693,31 €. Vuonna 2021 maksetut henkilöstökulut olivat 25,9 miljoonaa euroa, josta sivukulujen osuus oli 4,8 miljoonaa. Vuonna 2022 palkkakustannuksiin vaikutti erityisesti 1.6.2022 ja 1.10.2022 lukien voimaan tulleet valtakunnalliset kunta-alan virka- ja työehtosopimusten sopimuskorotukset. Yleiskorotuksia kohdistui tehtäväkohtaisiin palkkoihin ja henkilökohtaisiin lisiin. Ovtes G-osion (varhaiskasvatus) paikallinen järjestelyerä tuli valtakunnallisesti sovitusti henkilökohtaisiin lisiin. Myös henkilötyövuodet olivat hieman korkeammat vuonna 2022 kuin vuonna 2021.

Vuonna 2022 henkilöstöetu Epassi-saldon arvo oli enimmillään 200 euroa kalenterivuoden aikana: saldoon

lisättiin 2020 tilinpäätöksen yhteydessä varattu ylimääräinen etu henkilöstön huomiointina hyvästä tuloksesta. Vuoden 2020 tilinpäätöksen yhteydessä varattiin 60.000 euroa henkilöstön huomiointiin ja palkitsemaan ylimääräisenä liikunta- kulttuuri- ja hyvinvointietuna.

Kasvustrategiaa tukevat henkilöstötyön painopisteet vuonna 2022–2023

Vuonna 2021 käynnistettyjä säännöllisiä esihenkilöinfoja kunnan esihenkilöille jatkettiin vuonna 2022. Lisäksi toteutettiin lähikoulutuksia esihenkilöille. Valmentavan johtamisen lisäksi koulutusteemoina esihenkilöille oli työkykyjohtaminen ja vuorovaikutustaidot. Henkilöstön koulutautumisessa käytettiin muun muassa webinaarikoulutuksia ammatillisen osaamisen vahvistamiseksi. Henkilöstön ja esihenkilöiden kehittäjäosaimen edistämiseksi jatkui tuotekehitystyön erikoisammattitutkintokoulutuksen toteutus. Kunnalla oli vuosina 2021–2022 työkykyjohtamisen hanke, jota Keva on tukenut työelämän kehittämiserärahalla. Hankkeella vastattiin henkilöstön psykososiaalisen kuormituksen kasvuun kehittämällä työntekijöitä ja työyhteisöjä osallistavia uusia toimintatapoja kuormituksen tunnistamiseen ja hallintaan. Vuoden aikana päivitettiin yhteistoiminnassa henkilöstön muistamisia ja henkilöstöetuja koskeva sääntö sekä tarkasteltiin työturvallisuusjärjestelmään liittyviä tarpeita.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Haluttu työnantaja ja loistavin asenne		
Valmistelemme kunnan strategisen henkilöstöohjelman tuleville vuosille.	Henkilöstövoimavarojen johtamisen tavoitteena on strategisten tavoitteiden saavuttaminen.	Henkilöstövoimavarojen johtamista on käsitelty esihenkilöiden kanssa esihenkilöinfoissa ja koulutuksissa. Henkilöstönäkökulman tarkentamiseen palataan kunnan strategian päivittämisen yhteydessä vuoden 2023 aikana.
Vahvistamme työntekijäkokeemusta valmentavaa ja osallistavaa esimies- ja johtamisen toimintatyyliä kehittämällä. Päivitämme henkilöstön muistamis- ja palkitsemissäännön sisältäen henkilöstöedut.	Henkilöstön pitovoima ja saataisuus turvataan vahvistamalla sisäistä ja ulkoista työnantajamielikuvaa.	Valmentavan johtamisen koulutukset esihenkilöille on käynnistetty. Koulutukset jatkuvat vuonna 2023. Henkilöstön huomioiteja, muistamisia ja henkilöstöetuja koskeva sääntö on päivitetty yhteistoiminnassa.
Tarkastelemme ja edelleen kehitämme työturvallisuutta koskevia ilmoitus- ja raportointikäytäntöjä.	Ennakoivalla turvallisuuskulttuurilla varmistetaan turvallinen ja terveellinen työpaikka.	Määriteltiin hankittavan työturvallisuusjärjestelmän kriteerit ja kartoitettiin järjestelmätoimittajien tarjontaa.

1.8 Väestön hyvinvointi ja terveys

Kuvaus strategisesta hyvinvointityöstä

Kontiolahden kasvustrategian mukaan kunnan yhtenä keskeisenä tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin ja onnellisuuden lisääntyminen. Kontiolahden kunnan hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 21.3.2022 § 18. Suunnitelman valmistelun aikana toteutettiin luottamushenkilöiden, vaikuttamistoimielimien, kuntalaisten, yrittäjien sekä Kontiolahden järjestöasiainneuvottelukunnan kuuleminen. Kontiolahden kunnan strategiset painopisteet ovat olleet tämän hyvinvointisuunnitelman 2021–2024 perusta. Hyvinvointisuunnitelma laadittiin ensimmäistä kertaa ilmiöpohjaisesti aikaisemman ikäkausijaotteen sijaan.

Kontiolahden hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen alainen hyvinvointineuvottelukunta ohjaa hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden asettamista ja seuraa tavoitteiden toteutumista. Kunnan hyvinvoinnin johtoryhmä vastaa operatiivisesti kunnan strategisesta hyvinvointityöstä. Kunnanhallitus perusti 14.2.2022 § 50 Kontiolahdelle hyvinvointikoordinaattorin viran kunnan lakisääteisten hyvinvointikertomustyön koordinoimiseksi, kehittämiseksi sekä yhteensovittamiseksi. Hallinto-osaston virkajärjestelyjen johdosta täysi aikainen hyvinvointikoordinaattori aloitti joulukuun 2022 alussa.

Hyvinvointisuunnitelman täytäntöönpanon tukemiseksi laadittiin osastokohtaiset HYTE-vuosikellot, jotka toimivat osaltaan vuosittaisen seurannan ja HYTE-raportoinnin tukena. Kunnanvaltuustolle raportoidaan väestön hyvinvoinnin ja terveyden tilasta ja hyvinvointisuunnitelman mukaisista toimenpiteistä vuodelta 2022 erillisenä hyte-vuosiraporttina tilinpäätöksen yhteydessä.

Väestön hyvinvoinnin kuvaus väestöryhmittäin

Lapset ja lapsiperheet

Kontiolahdella 1–6-vuotiaista 52,2 % osallistui kunnan kustantamaan varhaiskasvatukseen tilastointihetkellä 31.12.2020, kun varhaiskasvatuksen osallistumisaste Pohjois-Karjalassa oli samana hetkenä 65,4 %. (Sotkanet, info 3696).

Kouluikäisiä koskevat seurantatiedot perustuvat pääosin vuoden 2021 kouluterveyskyselyn tuloksiin. 8. ja 9. luokan oppilaista hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 tunnin viikossa harrastavien oppilaiden osuus on Kontiolahdella ollut 23,6 % (P-K 29,4 %, koko maa 27,9 %, tilasto v. 2021). Vähintään tunnin päivässä liikkuvat 4. ja 5. luokan oppilaista 50,0 % (P-K 44,7 %) sekä 8. ja 9. luokan oppilaista sekä 28,0 % (P-K 24,3 % ja koko maa 24,3 % vuonna 2021). Lihavuuden yleisyys oli vuonna 2021 selkeästi alhaisempaa kaikissa ikäluokissa Kontiolahdella (2–6-vuotiaat 3,4 %, vuonna 2021, 7–12 -vuotiaat 6,8 %, 13–16 v. 7,8 %) kuin Pohjois-Karjalassa muutoin (7–12 v. 7,9 %, 13–16 v. 9,0 %).

Kontiolahdella 8. ja 9. luokan oppilaista 21,5 % koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, mikä on vähemmän kuin maakunnassa keskimäärin (P-K 25,2 %). Kontiolahden lapset ja nuoret olivat maakunnallisesti keskimääräistä tyytyväisempiä elämäänsä (Kontiolahti 4. ja 5. luokan oppilaista 91,7 % / P-K 86,5 %; Kontiolahden 8. ja 9. luokan oppilaista 72,3 % / P-K 70,4 %). Kontiolahtelaiset nuoret kokivat kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta vähemmän kuin maakunnassa keskimäärin, vaikka luvut ovat osoittavat ahdistuneisuuden koskettavan lähes viidesosaa maakunnan nuorista (Kontiolahti 17,6 % ja P-K 19,3 %).

Päihteiden käytön osalta huolta herättävää päihteiden tai tupakan- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapeelaamista kouluterveyskyselyn mukaan 8. ja 9. luokan kontiolahtelaisista nuorista oli 5,8 %, mikä oli muun maakunnan tasoa alhaisempaa (P-K 6,3 %). Sen sijaan viikoittainen alkoholin käyttö oli 8–9 luokan oppilaista (7,0 %) muuta maakuntaa yleisempää (P-K 4,5 %). Myös kannabiskokeilut olivat 8. ja 9. luokan oppilaista jonkin verran muuta maakuntaa yleisempiä (5,0 % / P-K 4,0 %). Fyysistä väkivaltaa vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten taholta kokeneiden osuus oli 4. ja 5. luokan oppilaista 10,0 % (P-K 12,5 %) ja 8. ja 9. luokan oppilaista 12,4 % (P-K 10,8 %), mikä ilmiönä on edelleen huolestuttavaa.

Itsensä yksinäiseksi tuntevia oppilaita oli Kontiolahdella alakouluikäisissä selvästi muuta maakuntaa vähemmän (4. ja 5. luokan oppilaista 1,6 % / P-K 3,6 %), ja yläkouluikäisissä maakunnallista tasoa (8. ja 9. luokan oppilaista 15,0 % / P-K 14,9 %). Kiusaamiskyselyjen tulosten perusteella kiusattuna vähintään kerran viikossa 4. ja 5. luokan oppilaista oli 2,7 % (P-K 6,3 %), kun taas 8. ja 9. luokan oppilaista oli 7,2 % (P-K 6,4 %).

Nuoret ja nuoret aikuiset

Nuorisotyöttömyys laski verrattuna edelliseen vuoteen. Vuonna 2022 nuorisotyöttömyys Kontiolahdella oli 14,8 %, ja koko maan osalta 11,3 %. Alle 25-vuotiaita nuoria oli työttömänä työnhakijana, kuukausittain keskimäärin 63 henkilöä (Työllisyyskatsaus, www.ely-keskus.fi) kun edellisen vuoden keskiarvo oli 84. Kun nuorten työttömien määrää verrataan ikäluokkaan 18–25-vuotiaat nuoret (Sotkanet; 2021), oli vuonna 2022 nuorista keskimäärin 7 % työttöminä työnhakijoina, kun lukema oli 9 % vuonna 2021.

Keväällä 2022 nuorisopalveluissa kootun nuorisokatsauksen perusteella tärkeimmät nuorten hyvinvointiin vaikuttavat tekijät ovat kaverisuhteet, harrastusmahdollisuudet, perhesuhteet, koulu ja elinympäristö. Kolme neljäsosaa kyselyyn vastanneista nuorista oli melko tai hyvin tyytyväinen elämäänsä - toisaalta yli 20 % nuorista vastasi olevansa melko tai erittäin tyytymätön. Tyytymättömyyttä aiheuttivat eniten kaverisuhteet tai niiden puuttuminen, psyykinen pahoinvointi sekä opiskeluun liittyvät ongelmat.

Työikäiset

Työikäisten terveyspalvelut ovat pääsääntöisesti työterveyshuollon piirissä. Tämä ei kuitenkaan koske työttömyyden aikaa. Joensuun seudun kuntakokeilussa, johon Kontiolahtikin kuuluu, on TE-palvelujen uuden palvelumallin myötä tehostettu mm. työttömien terveystarkastukseen ohjaamista. Pitkäaikaistyöttömät, osatyökykyiset ja ikääntyneet työnhakijat ovat suurin asiakasryhmä työllisyyden hoidon kentällä Kontiolahdella. Vuonna 2022 kokonaistyöttömyysaste oli Kontiolahdella 9,5 %, ja koko maassa 9 %. Pohjois-Karjalan pienin työttömyysprosentti painottuu edellä mainittuihin kohderyhmiin. Tässä asiakasryhmässä tarvitaan monialaisia palveluja ja yksilöllistä tukea, jota yhdessä palveluverkon kanssa kehitetään.

Pitkäaikaistyöttömyyden alentaminen on yksi päätavoitteista työllisyyden hoidossa. Työmarkkinatuen saajien määrä on hyvä mittari, kun arvioidaan pitkäaikaistyöttömyyttä. Vuonna 2022 työmarkkinatuen saajia oli kuukausittain keskimäärin 201 henkilöä (ka. 2021 oli 237).

Ikäihmiset

Raportin laatimishetkellä valtakunnallisissa tilastoissa (Sotkanet) ei ole vielä saatavilla ikäihmisiin liittyviä indikaattoritietoja vuodelta 2022. Suurimmassa osassa näistä indikaattoreista ei ole saatavissa kuntakohtaisia seurantatietoja, vaan tiedot tilastoituvat maakunnallisesti. Kuntakohtaisempia tilastoja ikäihmisten hyvinvointiin liittyen toivotaan saatavan hyvinvointialueyhteistyön myötä.

Ikäihmisiin liittyvät indikaattoritiedot tarkoittavat tässä 65 vuotta täyttäneisiin liittyviä seurantatietoja. Pohjois-Karjalassa elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus 65 vuotta täyttäneistä (52,2 % v. 2020) on lisääntynyt. Lisäksi terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokeneiden osuus 65 vuotta täyttäneistä (52,5 % vuonna 2020) on laskenut, joten yhä useampi 65-vuotta täyttänyt kokee terveytensä hyväksi. Itsensä yksinäiseksi kokevien osuus 65-vuotta täyttäneistä on sekin laskenut (10,7 % 2020), mutta on edelleen koko maan arvoa suurempi (9,3 % v. 2020). Yksinäisyys on yhteydessä erilaisiin terveysriskeihin (mm. infektiot, sydänsairaudet) ja suurempaan sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttöön. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus 65-vuotta täyttäneistä on Pohjois-Karjalassa (10,7 % v. 2020) muuta maata yleisempää (9,4 % v. 2020). Alkoholia liikaa käyttävien osuus 65 vuotta täyttäneistä on lisääntynyt koko maassa (34 % v. 2020), kuten myös Pohjois-Karjalassa (29 % v. 2020). Liikkumiskykyä kuvaava "500 metrin matkan kävelemisessä suuria vaikeuksia koskevien osuus" indikaattoriseuranta osoittaa, että 18 % maakuntamme yli 65-vuotiaista koki suuria haasteita 500 metrin matkan kävelemisessä. Yli 65-vuotiaiden katumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitajaksoja on selvästi enemmän muuhun maahan verrattuna, vaikkakin tässä suhteessa on kehitystä parempaan tapahtunut. (ks. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun soten laaja hyvinvointikertomus 2020, 35–41)

Yhteenveto

Hyte-kerroin Kontiolahti

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävän tukemista varten kunnat tulevat vuodesta 2023 saamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosan, eli HYTE-kertoimen. Tällä HYTE-kertoimella kuntia kannustetaan aktiivisiin toimiin asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Kontiolahden hyvinvointiryhmä ja hyvinvointineuvottelukunta seurasivat vuoden 2022 aikana tulevan kuntakohtaisen HYTE-kertoimen muodostumista.

HYTE-kertoimen suuruus määräytyy prosessi-indikaattoreista (15 kpl) ja tulosindikaattoreista (6 kpl). Prosessi-indikaattorit mittaavat nykytilannetta, kuten johtamista, seurantaa, resursseja sekä osallisuuden edistämistä. HYTE-työn kannalta näissä on keskeistä suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys. Tulosindikaattorit mittaavat sen sijaan muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä, ja näihin indikaattoreihin kunta voi toimillaan vaikuttaa. Liikunnan edistäminen kunnissa TEA-pistemäärä esimerkiksi oli Kontiolahden osalta vuonna 2022 74/100, eli juuri parannettavan ja hyvän tuloksen rajalla (72 p. koko maa). (thl.fi)

Kontiolahden kunnan HYTE-kerroin 67 (asteikolla 0–100), joka käytännössä tarkoittaa 18.8 euroa/asukas (sotkanet.fi, info 5340 ja info 5341).

Huoli-ilmiöt Kontiolahti ja keskeisimmät hyte-haasteet tuleville vuosille Kontiolahdella

Huoli-ilmiöinä ja hyte-haasteina kaikissa ikäryhmissä nousevat esille mielenterveyden haasteet ja niihin tuen saaminen sekä väestön ylipainon lisääntyminen. Vaikka valtaosalla väestöstä näitä hyvinvoinnin haasteita ei ilmenisi, niin tilastollisesti nämä ilmiöt erottuvat toimenpiteitä vaativina hyte-haasteina tuleville vuosille myös Kontiolahdella.

Alakouluikäisten lasten osalta huoli-ilmiönä näyttäytyy liiallinen ruutu-aika, sillä yhä suurempi osa 4.–5. -luokan oppilaista ei ole onnistunut yrityksestään huolimatta vähentämään netissä viettämäänsä aikaa. Koulussa luokan koettu rauhallisuus on vähentynyt ja entistä harvempi oppilas on kertonut koulussa tapahtuneesta kiusaamisesta koulun aikuiselle. Vähintään yhtenä päivänä viikossa tapahtuva harrastaminen vähentynyt, ja samalla ylipaino on hieman yleistynyt.

Nuorten hyte-haasteena 13–16-vuotiaiden ikäryhmässä on erityisesti tuen ja avun saaminen mielialaan liittyviin asioihin. Entistä harvempi ikäryhmässä on saanut apua mielialaan liittyviin asioihin omilta vanhemmiltaan, ystäviltään tai läheisiltään taikka saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulupsykologilta lukuvuoden aikana. Matalan kynnyksen palveluja tulisi olla paremmin saatavilla nuorten päihde- ja mielenterveysongelmiin, sekä oikea-aikaista tukea neuropsykiatrisiin haasteisiin. Erityisen huolestuttavaa on se, että entistä useampi on kokenut muiden perheenjäsenten välistä fyysistä väkivaltaa vuoden aikana. Nuorten osalta myös MOVE-testitulosten perusteella nuorten liikkuminen on vähentynyt entisestään, mikä aiheuttaa tulevaisuudessa haasteen myös työelämässä pärjäämiselle. Nuorten osalta taiteen ja kulttuurin harrastaminen on myös vähentynyt. Työttömien nuorten nopea tavoittaminen ja matalan kynnyksen palvelut tälle kohderyhmälle olisivat tarpeen tulevaisuudessa.

Työikäisten osalta voidaan todeta, että osatyökykyisiä työnhakijoita sekä ikääntyneitä- ja pitkäaikaistyöttömiä on edelleen paljon. Samanaikaisesti ilmenee työvoimapulaa osajista, jolloin voidaan puhua kohtaantongelmasta, ja myös työllisyyteen liittyvästä hyte-haasteesta yksilöllisine vaikutuksineen.

Ikääntyvien osalta hyte-haasteena on muun muassa elintasokustannusten nousu ja samalla mahdollisesti myös sosiaaliturvatuuksien vajaakäyttö. Haasteena näyttäytyy etenkin haja-asutusalueella omakotitalossa asuvien ikäihmisten arjen askareissa pärjääminen, mikäli läheisverkosto on ohut tai sitä ei ole lainkaan. Haja-asutusalueen ikääntyvien osallistuminen ryhmätoimintoihin on muita vähäisempää. Lisäksi kotona asuvien ikäihmisten yksinäisyys ja ikääntyvien lisääntynyt alkoholin käyttö ovat huoli-ilmiöitä, joihin tulisi kiinnittää huomiota tulevaisuudessa.

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2021	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	11 485	10 920
Toimintakulut	-88 229	-94 633
Toimintakate	-76 744	-83 713
Verotulot	57 005	61 635
Valtionosuudet	26 448	28 059
Rahoitustuotot ja -kulut	-108	-275
Korkotuotot	0	72
Muut rahoitustuotot	274	319
Korkokulut	-378	-661
Muut rahoituskulut	-4	-4
Vuosikate	6 601	5 706
Poistot ja arvonalentumiset	-5 988	-5 690
Tilikauden tulos	613	16
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-4 315	305
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	4 000	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	298	322

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut %	13,0	11,5
Vuosikate/Poistot, %	110	100
Vuosikate, €/asukas	439	377
Asukasmäärä	15 040	15 154

Toimintatuotot/Toimintakulut % = $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$
Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katettua palvelutuotannon myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/Poistot % = $100 \times \text{Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset}$
Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja laina lyhennyksiin.

Vuosikate €/asukas

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

2.2 Toiminnan rahoitus

	2021	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	5 628	5 238
Vuosikate	6 601	5 706
Tulorahoituksen korjaukset	-973	-468
Investointien rahavirta	-18 104	-14 915
Investointimenot	-19 394	-15 918
Rahoitusosuudet investointimenoihin	71	250
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	1 219	752
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 476	-9 677
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	7 833	11 041
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	20 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 078	-8 113
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 088	-846
Oman pääoman muutokset	0	-830
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 353	3 350
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	33	115
Vaihto-omaisuuden muutos	25	50
Saamisten muutos	783	-328
Korottomien velkojen muutos	511	3 512
Rahoituksen rahavirta	9 186	13 560
Rahavarojen muutos	-3 290	3 883
Rahavarat 31.12.	9 125	13 007
Rahavarat 1.1.	12 415	9 125
Rahavarojen muutos	-3 290	3 883

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-16 442	-25 878
Investointien tulorahoitus, %	34,2	36,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	0,8
Kassan riittävyys, pv	29	44
Asukasmäärä	15 040	15 154

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

Tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoma hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv = $365\text{pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksu tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassa riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksuihin sisältyy toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut, investointimenot, antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys.

2.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA 31.12.

	2021	2022
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	94 386	104 316
Aineettomat hyödykkeet	23	59
Muut pitkäaikaiset menot	23	59
Aineelliset hyödykkeet	86 765	96 656
Maa- ja vesialueet	13 140	13 107
Rakennukset	35 365	40 053
Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 232	26 374
Koneet ja kalusto	1 844	2 416
Muut aineelliset hyödykkeet	37	37
Keskeneräiset hankinnat	10 148	14 670
Sijoitukset	7 598	7 601
Osakkeet ja osuudet	7 553	7 556
Muut lainasaamiset	45	45
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	474	401
Valtion toimeksiannot	372	333
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	102	69
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 042	16 202
Vaihto-omaisuus	128	79
Aineet ja tarvikkeet	128	79
Saamiset	2 789	3 116
Pitkäaikaiset saamiset	483	539
Lainasaamiset	114	113
Muut saamiset	369	426
Lyhytaikaiset saamiset	2 306	2 577
Myyntisaamiset	1 712	1 594
Muut saamiset	587	982
Siirtosaamiset	7	0
Rahoitusarvopaperit	41	41
Muut arvopaperit	41	41
Rahat ja pankkisaamiset	9 084	12 966
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 902	120 920

VASTATTAVAA 31.12.

	2021	2022
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	37 220	37 542
Peruspääoma	20 376	20 376
Arvonkorotusrahasto	10	10
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	17 367	16 834
Tilikauden yli-/alijäämä	-532	322
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR.	6 629	6 323
Poistoero	6 129	5 823
Vapaaehtoiset varaukset	500	500
PAKOLLISET VARAUKSET	2 160	1 567
Muut pakolliset varaukset	2 160	1 567
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	824	867
Valtion toimeksiannot	372	333
Lahjoitusrahastojen pääomat	439	442
Muut toimeksiantojen pääomat	13	92
VIERAS PÄÄOMA	60 068	74 621
Pitkäaikainen	42 940	54 251
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks.	42 350	53 800
Lainat julkisyhteisöiltä	441	415
Ostovelat	150	0
Muilta saadut ennakot	0	32
Muut siirtovelat	0	4
Lyhytaikainen	17 128	20 371
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 397	7 883
Lainat julkisyhteisöiltä	49	26
Lainat muilta luotonantajilta	1 270	424
Saadut ennakot	738	884
Ostovelat	3 562	7 103
Muut velat	462	429
Siirtovelat	3 650	3 622
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	106 902	120 920
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	41,3	36,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,5	73,3
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €	16 834	17 156
Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	1 119	1 132
Lainakanta 31.12., 1000 €	51 507	62 548
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 425	4 127
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	58 127	71 505
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	3 865	4 719
Lainasaamiset 31.12.	45	45
Asukasmäärä	15 040	15 154

*Vuoden 2021 lukuja on oikaistu liitetiedoissa kerrotusta syystä

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat toimintatuotoista, verotuloista ja valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Kertynyt ylijäämä/alijäämä = edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä + tilikauden ylikauden ylijäämä/alijäämä

Kertynyt ylijäämä/alijäämä, €/asukas = (edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä + tilikauden ylikauden ylijäämä/alijäämä) / asukasmäärä

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)
Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainakanta, €/asukas = Lainakanta jaettuna asukasmäärällä

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas: lainat ja vuokravastuut jaettuna asukasmäärällä

Lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

2.4 Kokonaistulot ja -menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT 2022

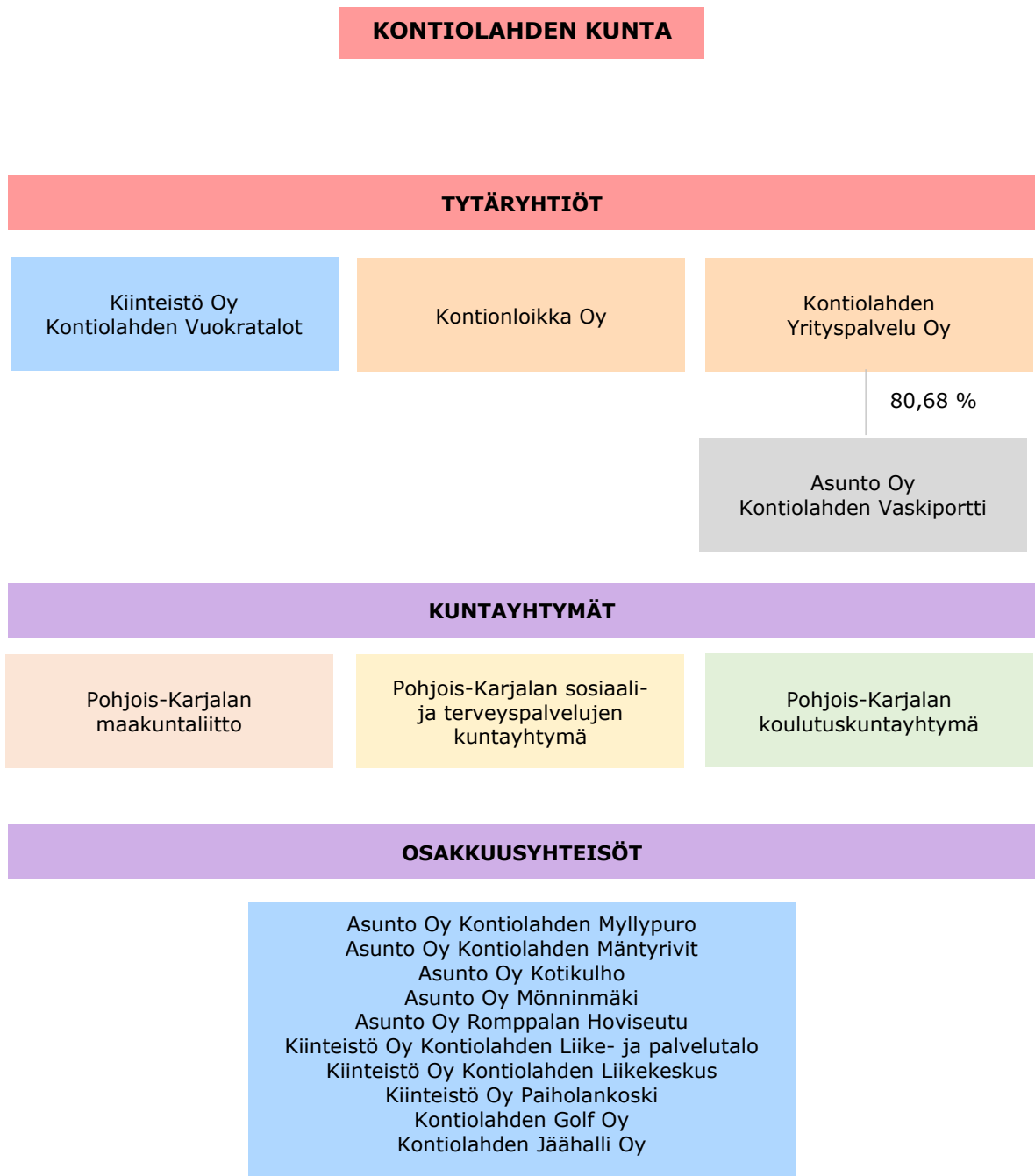
TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	10 920	9,0	Toimintakulut	94 633	78,4
Verotulot	61 635	50,8	Korkokulut	661	0,5
Valtionosuudet	28 059	23,1	Muut rahoituskulut	4	0,0
Korkotuotot	72	0,1	+/- Pakollisten varausten muutos	-237	-0,2
Muut rahoitustuotot	319	0,3			
Tulorahoituksen korjauserät			Investoinnit		
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			Investointimenot	15 918	13,2
luovutusvoitot	-705	-0,6			
Investoinnit			Rahoitustoiminta		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	250	0,2	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	8 113	6,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	846	0,7
luovutustulot	752	0,6	Oman pääoman vähennykset	830	0,7
			Kokonaismenot yhteensä	120 768	100,0
Rahoitustoiminta					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	16,5			
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	121 301	100,0			

3 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

3.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kontiolahden kunnalla on kolme tytäryhtiötä. Näistä Kontiolahden Yrityspalvelu Oy omistaa 80,68 prosenttisesti Asunto Oy Kontiolahden Vaskiportin. Lukkarila Kodit Oy:n toiminta on päättynyt ja yhtiö on tilinpäätöstä laadittaessa purettu selvitysmenettelyn kautta.

Kunta on osakkaana kolmessa kuntayhtymässä, jotka on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuksien suhteessa. Alla esitelty konsernin rakenne 31.12.2022. Kaikki kaaviossa näkyvät konserniyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen omistusosuuksien suhteessa. Osakkuusyhteisöjen osalta on yhdistelty konsernin omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Asunto Oy Mönningmäen osuutta ei ole yhdistelty tilinpäätökseen, koska tietoja ei ole toimitettu kunnalle pyynnöstä huolimatta.

3.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernia ohjataan konserniohjeilla, jotka käsittävät yleisimmät konserniohjaukseen liittyvät osa alueet. Kontiolahtien kunnan konserniohje sekä Hyvä hallinto- ja johtamistapa Kontiolahti –konserniohje päivitettiin kunnanvaltuustossa 11.6.2018. Konserniohje on omistajaohjauksen keskeinen välinen. Konserniohjeella yhdenmukaistetaan kuntakonsernin menettelytapoja sekä tehostetaan johtamisen edellytyksiä niin, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kunnan kokonaisuuteen huomioon ottaen. Kuntalain 47 §:ssä on säädetty kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeesta:

”Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuuteen. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.”

Hyvä hallinto- ja johtamistapaohje täydentää konserniohjetta. Hyvän hallinnon ja johtamisen periaatteet varmistavat muun muassa, että tytäryhteisössä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus ja asianmukainen sisäinen valvonta sekä riskienhallinta.

Tytäryhtiöiltä pyydetään osavuosisraportoinnin yhteydessä toiminnalliset ja taloudelliset raportit yhtiön tilanteesta ja kehityksestä. Tämän lisäksi yhtiön tilanteesta riippuen, omistajaohjausjaostossa on käsitelty ajan-kohtaisia asioita.

Konserniyhteisöjen hallintoelimissä luottamushenkilöillä ja virkajohtajilla on keskeinen edustus. Konsernissa on käytössä konsernitili ja sen sisällä yhteisöillä on sovitut limiittirajat, joiden puitteissa ne voivat käyttää tilapäisesti omien varojen lisäksi konsernin varoja.

3.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

3.3.1 Kontiolahden Yrityspalvelu Oy

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n ensisijaisena tehtävänä on palvella alueella toimivia yrityksiä ja alueelle sijoitettavia uusia yrityksiä tarjoamalla yrityksille näiden tarpeisiin räätälöityjä toimitiloja. Yhtiö omistaa ja hallinnoi Kontiolahden alueella toimitiloja ja vuokraa niitä yritysten käyttöön. Yhtiöllä on nykyisin omistuksessaan noin 36.000 m² tiloja. Teollisuustilat sijaitsevat pääosin Vaskelan, Uuron ja Jaaman yritysalueilla. Suurin yksittäinen Yrityspalvelun omistuksessa oleva kiinteistö sijaitsee Lehmossa Lammintiellä. Teollisuustilojen ohella Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n hallinnassa on 23 asuinhuoneistoja, joista 10 kpl Asunto Oy Kontiolahden Vaskiportissa.

Toiminnalliset tavoitteet

- toimitilat ovat tarkoituksenmukaiset
- tilikauden tulos on positiivinen

Yhtiön raportoima toteuma vuonna 2022:

Raportointiaikana Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n omistamat yritystilat ovat olleet vuokrattuna pääasiassa kokonaan. Vaskelan yritysalueelta vapautunut 100 m² tila saatiin vuokrattua muutostöiden ansiosta. Ahoksentien kiinteistön vuokralainen vuokrasi koko kiinteistön heinäkuun alusta alkaen. Vuoden 2022 lopussa kaikki yritystilat olivat vuokrattuna. Yritystilojen käyttöaste on ollut raportointiaikana 98,09 prosenttia. Syksyn aikana asuinhuoneistoista vapautui useita sähkölämmitteisiä asuinhuoneistoja. Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n hallitus päätti investoida asuinhuoneistoihin ilmalämpöpumput. Ratkaisu alentaa sähkölämmitteisten asuinhuoneistojen lämmityskustannuksia ja parantaa näin asuntojen vuokrattavuutta.

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n hallitus teki vuoden 2021 aikana investointipäätöksen osoitteessa Valokäärantie 2 olevan tehdaskiinteistön noin 2900 m² laajuisen laajennuksen toteuttamisesta. Rakennusprojekti valmistui vuoden 2022 loppuun mennessä ja tilat on otettu käyttöön vuoden 2023 alusta alkaen.

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy on toteuttanut kesän 2022 aikana yhden Vaskelan yritysalueella sijaitsevan 600 m² laajuisen pienteollisuuskiinteistön kaupan. Kiinteistökauppa palvelee yhtiön toiminnallista tavoitetta tarkoituksenmukaisista toimitiloista.

Maailmantilanne vuonna 2022 on johtanut energian hinnat jyrkkään nousuun. Sähköenergia maksoi vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä keskimäärin 40–60 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana edellisellä vuonna. Energian hinnan noususta johtuen sähkön ja lämmityksen kulut ovat nousseet Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n omistamissa kiinteistöissä erittäin merkittävästi. Lisäksi kiinteistöjen ulkoalueiden hoitokulut kohosivat reilusti johtuen runsaslumisesta talvesta ja kiinteistöissä tehdyistä lumenpudotuksista. Näistä syistä johtuen Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n tulos jäi selkeästi aiempien vuosien tasosta. Vuoden 2023 haasteiksi muodostuvat energiakustannukset ja korkotason nousu.

Emon osalta liikevaihto joulukuun lopun tilanteessa on yhteensä 3 770 000 euroa ja tulos 7 900 euroa. Lainakantaa on pystytty lyhentämään suunnitelman mukaisesti. Lisäksi lainaa nostettiin suunniteltua vähemmän. Yhtiön palveluksessa on vuoden aikana työskennellyt yksi henkilö. Alla olevassa taulukossa ilmoitettu emon luvut. Konsernin osalta tilikauden tulos oli -12 t€ ja liikevaihto 3 777 t€.

(1 000 €)	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Kiinteistön tuotot yhteensä	2 942	2 770	3770	1000
Tilikauden tulos	125	50	7,9	-42,1
Lainakanta	16 575	18 810	17 550	-1 260

Tytäryhtiöiden yhteiset tavoitteet:

- Kasvustrategia on huomioitu Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n tavoitteissa.
- Riskienhallinnassa vuoden 2022 painopisteenä ovat olleet sopimus-, toiminnalliset- ja taloudelliset riskit.
- Kontiolahden Yrityspalvelu Oy toimii 11.6.2018 hyväksytyyn konserniohjeen mukaisesti.

3.3.2 Kontionloikka Oy

Kontionloikka Oy on Kontiolahden kunnan omistama kehittämissyhtiö. Kontionloikka palvelee alueen yrityksiä kaikissa yritystoiminnan vaiheissa. Yhtiö vastaa myös alueen matkailun kehittämisestä ja alueen kehittämiseen liittyvien hankkeiden toteuttamisesta sekä yrityksiin kohdentuvien kehittämishankkeiden hallinnoinnista.

Toiminnalliset tavoitteet:

- toteuttaa palvelusopimuksen mukaiset tehtävät
- parantaa Kontiolahden kunnan alueella olevien yritysten toimintaedellytyksiä
- edistää Kontiolahden matkailua

Yhtiön raportoima toteuma vuonna 2022:

Kontionloikka Oy:n liikevaihto vuonna 2022 oli 202 000 euroa ja tilikauden tulos 4 259,90 euroa. Yhtiön tavoitteena on toimia yleishyödyllisenä kehittämissyhtiönä. Muut liiketoiminnan tuotot eli hanketoiminta vuonna 2022 oli yhteensä 324 986,51 euroa. Yhtiön palveluksessa on vuoden 2022 aikana työskennellyt keskimäärin neljä henkilöä.

(1 000 €)	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Liikevaihto	200	190	202	12
Tilikauden tulos	40	15	4,3	10,7

Tytäryhtiöiden yhteiset tavoitteet:

Kontionloikka Oy:n toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet vuonna 2022 seuraavasti:

Kontionloikka Oy on onnistunut palvelemaan alueen yrityksiä kattavasti. Joulukuun loppuun mennessä Kontionloikka Oy on kirjannut yhteensä ennätyskelliset 900 asiakastapahtumaa. Suurin kysyntä yritysneuvonnassa suuntautui kehittämiseen ja sparraukseen. Näitä yritysneuvontatapahtumia oli noin 30 prosenttia kaikista yritysneuvontatapahtumista. Kehittämiskartoitusten osuus oli noin 16 prosenttia. Seuraavaksi eniten tapahtumia oli yrityksen perustamis- ja alkuneuvonnassa (8 prosenttia). Kysyntää toimitila- ja yritystontteihin liittyvässä neuvonnassa oli 7 prosenttia. Matkailuasuiden osuus neuvonnassa oli 4 prosenttia. Omistajanvaihdoksiin liittyviä tapahtumia oli yhteensä 33 kappaletta. Määrässä oli kasvua edellisvuodesta yli 50 prosenttia. Mitä kuuluu -yritysoittokampanjan aikana tavoitettiin 200 yritystä.

Kumulatiivisesti vuoden alusta yritysrahoitusta haettiin 18 eri yrityshankkeelle reilut 1,06 miljoonaa euroa. Hankkeiden kokonaisarvo oli 2,5 miljoonaa euroa. Hankkeille myönnetyn tuen määrä oli 174 494 euroa. Vuoden 2022 aikana uusien yritysten nettolisäys kasvoi yhteensä 36 yrityksellä, joka on 50 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Tavanomainen nettolisäyksen määrä Kontiolahdella on liikkunut 20 yrityksen puolin ja toisin.

Kontionloikka Oy:n hallinnoimien omien kehittämishankkeiden kokonaisbudjetti vuoden 2022 lopussa oli noin 914 000 euroa. Hankkeiden toteutus jakaantuu useammalle vuodelle vuoteen 2023 saakka. Vuoden 2022 aikana on päättynyt kaksi kehittämishanketta. Kontionloikka Oy:llä on valmistelussa uusia kehittämishankkeita, jotka alkaisivat vuonna 2023 ja 2024.

Tytäryhtiöiden yhteiset tavoitteet

- Kasvustrategia on huomioitu Kontionloikka Oy:n toiminnallisissa tavoitteissa elinvoiman edistämiseksi Kontiolahden kunnan alueella.
- Vuonna 2022 riskienhallinnassa painopisteenä ovat olleet osaamiseen liittyvät riskit.
- Kontionloikka Oy toimii 11.6.2018 hyväksytyn konserniohjeen mukaisesti.

3.3.3 Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratat

Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokrataloilla on omistuksessaan 295 vuokra-asuntoa. Asunnot sijaitsevat pääosin kirkonkylällä, Lehmossa ja yksittäisiä kohteita on myös muualla kunnan alueella. Vuokratalojen toiminta-ajatuksena on pitää omistamiensa asuntojen kunto hyvänä, käyttöaste tehokkaana ja vuokrataso kohtuullisena.

Toiminnalliset tavoitteet

- strateginen suunnitelma tulevaisuuden asuntotuotannolle
- vuokrattavat asunnot ovat hyvässä kunnossa
 - o vuokralaisen vaihtumisen yhteydessä asuntoihin tehdään remonttivaraus
 - o kiinteistöhuoltoja tehdään vuonna 2022 enemmän kuin edellisenä vuonna
- tilikauden tulos on positiivinen
- lainakanta alenee, ellei uusia kiinteistöjä rakenneta

Yhtiön raportoima toteuma vuodelta 2022:

- strateginen suunnittelu asuntotuotannolle aloitettiin ja uudisrakennuksen rakentaminen alkaa keväällä 2023
 - vuokrattavat asunnot pidettiin kunnossa vaikkakin ulkopuoliset remontoinnit laitettiin jäihin kesäkuun jälkeen
 - huoltotoimia tehtiin enempi mm.ilmastointijärjestelmien osalta
 - tilikauden tulos positiivinen
 - lainakanta aleni suunnitelman mukaisesti
- Lainakanta aleni 641 t euroa.

Yhtiön liikevaihto oli vuonna 2022 : 2 120 t euroa

- yhtiön palveluksessa oli 2 henkilöä vuonna 2022

(1 000 €)	TP 2021	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poikkeama
Liikevaihto	2 079	2 200	2 120	-80
Tilikauden tulos	-4	20	0,8	-19,2
Lainakanta	7 319	6 639	6 678	39

- Tytäryhtiöiden yhteiset tavoitteet:

- Kasvustrategia on huomioitu Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalojen tavoitteissa
- Vuoden 2022 painopisteet on olleet asuntojen kunnossa pidossa, uudistuotannon aloittamisessa, rahoituksen järjestämisessä uudelle kohteelle ja luottotappioiden vähentämisessä
- Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratat toimii 11.6.2018 hyväksytyyn konserniohjeen mukaisesti

3.3.4 Lukkarila Kodit Oy

Lukkarila Kodit Oy:n varsinainen toiminta päättyi vuoden 2019 loppuun. Lukkarila Kodit Oy asetettiin selvitystilaan yhtiökokouksen päätöksellä 8.5.2020. Selvitysmies on laatinut lopputilityksen. Lopputilitys sisältää kertomuksen koko selvitysmenettelystä sekä tilinpäätökset selvitystilan ajalta. Vuoden 2022 aikana yhtiö purettiin selvitysmenettelyn kautta. Kontiolahden kunta on ollut yhtiön ainoa osakkeenomistaja. Kunnalle maksetun lopputilityksen suuruus oli noin 395 000 euroa.

3.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konserniyhtiöiden taloustilanne on kokonaisuudessaan kohtuullinen. Vuoden 2022 aikana kunnanvaltuusto myönsi omavelkaisen takauksen Kontiolahden Yrityspalvelut Oy:lle ja Kiinteistö Oy Kontiolahden vuokrataloille. Myönnettyjen takauksien yhteissumma on 4,1 miljoonaa euroa. Kontiolahden Yrityspalvelut Oy investoi tehdashallin laajennukseen. Kontiolahden vuokratalojen on tarkoitus käynnistää rivitalo investointi kirkonkylälle vuoden 2023 aikana. Toteutuvien investointien myötä yhtiöiden lainakanta kasvaa. Investoinnit vaikuttavat myös yhtiöiden talouteen kasvavien korkokustannusten ja poistojen myötä. Konsernin lainakanan kasvupaine muodostuu sekä emon, että tytäryhtiöiden investointitarpeista. Kunnan investoinnit kohdentuvat erityisesti uusien alueiden kuntatekniikkaan sekä koulukiinteistöihin. Konsernin tulevaan kehitykseen vaikuttaa myös ratkaisevasti emon tulorahoituksen riittävyys hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa.

Lukkarila Kodit Oy on purkautunut selvitysmenettelyn kautta vuoden 2022 aikana. Yhtiön purkamisella ei ole olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Konsernin osalta yhtiöiden toiminnan ja talouden kehittymistä on käsitelty osavuosisraportin yhteydessä. Tämän lisäksi yhtiöt ovat raportoineet sisäisestä valvonnastaan ja riskienhallinnastaan omistajaohjausjaostolle.

3.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kontiolahden kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen. Ohjeen tarkoitus on määritellä ne periaatteet ja menettelytavat, joita sovelletaan Kontiolahti-konsernissa sekä varmistaa konsernitilinpäätöksen tekemisen edellytykset.

Kunnanvaltuusto päättää konsernin omistajapolitiikasta, määrittää kuntakonsernin keskeiset tavoitteet, päättää konserniyhteisöjen perustamisesta ja lopettamisesta ja antaa konserniohjeen. Kunnanhallitus ohjaa konsernin toimintaa valtuuston päätösten ja sen asettamien tavoitteiden mukaisesti ja antaa siitä tarvittaessa ohjeita ja määräyksiä. Yhteisöjen hallitusten jäsenet valitaan näiden yhtiökokouksissa. Kunnanhallitus on säännöllisesti saanut selvityksen kuntayhtymien luottamushenkilöiltä keskeisistä asioista. Kuntayhtymien luottamushenkilöedustajille on tarvittaessa annettu saatteita.

Omistajaohjausjaoston tehtävänä on erityisesti seurata tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä. Kunnanjohtaja vastaa yleisellä tasolla konsernin operatiivisesta johtamisesta ja valvoo osaltaan valtuuston ja hallituksen ohjeiden ja määräysten toteuttamista. Kunnanjohtajalla on oikeus osallistua hallitusten kokouksiin. Omistajaohjaus on painottunut ennakoivaan toimintaan. Kunnanjohtaja raportoi kunnanhallitusta omistajaohjausjaostoa havaitsemistaan asioista.

Kontiolahden kunnanvaltuuston hyväksymällä ”Hyvä hallinto- ja johtamistapa Kontiolahti – konsernissa” ohjeella täydennetään muun muassa kuntalakiin ja osakeyhtiölakiin perustuvia menettelytapoja sekä konserniohjetta. Ohjeella yhtenäistetään konserniohjauksen kannalta konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja varmistetaan, että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisu- turvaten.

Toimielinten, viranhaltijoiden ja tytäryhteisöjen edustajien on otettava toiminnassaan huomioon sekä edustamansa yhteisön että koko konsernin etu. Ristiriitatilanteissa konsernin etu on ratkaiseva.

Tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta ja analysointi toteutetaan kunnan talousarvion, osavuosisraporttien ja toimintakertomuksen yhteydessä. Valtuusto asettaa tytäryhtiöille taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Omistajaohjausjaosto on käsitellyt Kontiolahden kunnan tytäryhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportoinnit vuodelta 2022. Raportoinnin perusteella tytäryhtiöt

ovat tiedostaneet toimintaansa liittyvät riskit ja ovat varautuneet niiden hoitamiseen asiaan kuuluvien toimenpitein. Omistajaohjausjaostolla ei ole huomautettavaa tytäryhtiöiden riskien hallintaan liittyvissä asioissa.

Tytäryhteisöt (1000 €)	Liikevaihto 2022	Tilikauden voitto/tappio	Taseen loppusumma	Lainakanta
Kontiolahden Yrityspalvelu Oy	3 777	-13	21 314	17 550
Kontionloikka Oy	202	4	150	0
Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot	2 120	1	10 537	6 678

3.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

3.6.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	57 090	61 428
Toimintakulut	-131 806	-144 135
Osuus osakkuusyhtiön voitosta	-23	-158
TOIMINTAKATE	-74 739	-82 865
Verotulot	57 005	61 635
Valtionosuudet	28 221	29 911
Rahoitustuotot ja -kulut	-396	-747
Korkotuotot	60	124
Muut rahoitustuotot	272	292
Korkokulut	-707	-1 039
Muut rahoituskulut	-20	-123
Vuosikate	10 090	7 934
Poistot ja arvonalentumiset	-8 505	-8 109
Suunnitelman muk. poistot	-8 379	-8 107
Tilikauden tulos	1 586	-175
Tilinpäätössiirrot	-78	151
Tilikauden verot	-33	-32
Laskennalliset verot	5	2
Vähemmistöosuudet	-2	8
Tilikauden ylijäämä	1 478	-46
TULOSLASKELMA TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	43,3	42,6
Vuosikate/Poistot, %	119	98
Vuosikate, €/asukas	671	524
Asukasmäärä	15 040	15 154

3.6.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 090	7 934
Tilikauden verot	-33	-32
Tulorahoituksen korjaukset	-2 296	1 653
	7 761	9 555
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-20 747	-21 697
Rahoitusosuudet investointimenoihin	95	293
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 664	877
	-18 988	-20 527
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 227	-10 971
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 354	22 697
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 678	-8 804
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-543	-463
	12 133	13 430
Oman pääoman muutokset	1	-862
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-23	99
Vaihto-omaisuuden muutos	-9	190
Saamisten muutos	-161	-3 073
Korottomien velkojen muutos	1 195	4 774
	1 001	1 990
Rahoituksen rahavirta	13 133	14 558
Rahavarojen muutos	1 907	3 586
Kassavarat 31.12.	17 559	21 099
Kassavarat 1.1.	15 653	17 513
	1 907	3 586
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-26 460	-29 737
Investointien tulorahoitus, %	48,9	37,1
Laskennallinen lainanhoitokate	0,97	0,7
Kassan riittävyys, pv	40	49
Asukasmäärä	15 040	15 154

3.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA 31.12.

	2021	2022
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	126 885	140 026
Aineettomat hyödykkeet	529	685
Aineettomat oikeudet	477	582
Muut pitkävaikutteiset menot	52	103
Aineelliset hyödykkeet	123 117	136 030
Maa- ja vesialueet	13 477	13 444
Rakennukset	68 601	71 969
Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 446	26 619
Koneet ja kalusto	3 497	4 172
Muut aineelliset hyödykkeet	88	81
Ennakkomaks,keskener.hankinnat	11 008	19 745
Sijoitukset	3 239	3 311
Osakkeet ja osuudet	851	698
Osakkuusyhteisöosakkeet	2 221	2 445
Muut lainasaamiset	20	20
Muut saamiset	147	147
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	624	563
Valtion toimeksiannot	520	492
Lahjoitusrahastojen erityskatteet	102	69
Muut toimeksiantojen varat	2	2
VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 207	31 248
Vaihto-omaisuus	480	290
Aineet ja tarvikkeet	480	290
Saamiset	7 168	9 859
Pitkäaikaiset saamiset	765	542
Myyntisaamiset	282	3
Lainasaamiset	114	113
Muut saamiset	369	425
Lyhytaikaiset saamiset	6 403	9 318
Myyntisaamiset	2 689	4 851
Lainasaamiset	-9	0
Muut saamiset	795	1 563
Siirtosaamiset	2 928	2 903
Rahoitusarvopaperit	842	699
Osakkeet ja osuudet	19	649
Sijoitukset rahamarkkinainstrument.	638	3
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3	6
Muut arvopaperit	181	41
Rahat ja pankkisaamiset	16 718	20 400
VASTAAVAA YHTEENSÄ	152 716	171 837

*Vuoden 2021 lukuja on oikaistu liitetiedoissa kerrotusta syystä

VASTATTAVAA 31.12.

	2021	2022
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	50 264	49 687
Peruspääoma	20 376	20 376
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	3	3
Arvonkorotusrahasto	117	117
Muut omat rahastot	1 201	1 200
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	27 920	28 038
Tilikauden yli-/alijäämä	648	-46
VÄHEMMISTÖOSUUDET	173	165
PAKOLLISET VARAUKSET	1 527	3 016
Eläkevaraukset	6	6
Muut pakolliset varaukset	1521	3 010
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 004	1 042
Valtion toimeksiannot	543	498
Lahjoitusrahastojen pääomat	453	456
Muut toimeksiantojen pääomat	8	87
VIERAS PÄÄOMA	99 747	117 927
Pitkäaikainen	73 373	86 577
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	72 827	86 172
Lainat julkisyhteisöiltä	395	369
Saadut ennakot	0	32
Ostovelat	150	0
Siirtovelat	0	4
Lyhytaikainen	26 374	31 350
Joukkovelkakirjalainat	527	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 793	10 455
Lainat julkisyhteisöiltä	49	26
Saadut ennakot	441	931
Ostovelat	5 922	10 288
Muut velat	1 619	1 431
Siirtovelat	7 944	8 143
Laskennalliset verovelat	79	78
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	152 716	171 837
Omavaraisuusaste	33,1	29,2
Suhteellinen velkaantuneisuus	69,8	76,5
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €	28 568	27 991
Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	1 899	1 847
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	83 592	97 021
Konsernin lainakanta, €/asukas	5 558	6 402
Konsernin lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	92 407	108 539
Konsernin lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	6 144	7 162
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	20	20
Konsernin henkilöstömäärä	641	634
Kunnan asukasmäärä	15 040	15 154

4 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA-VOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

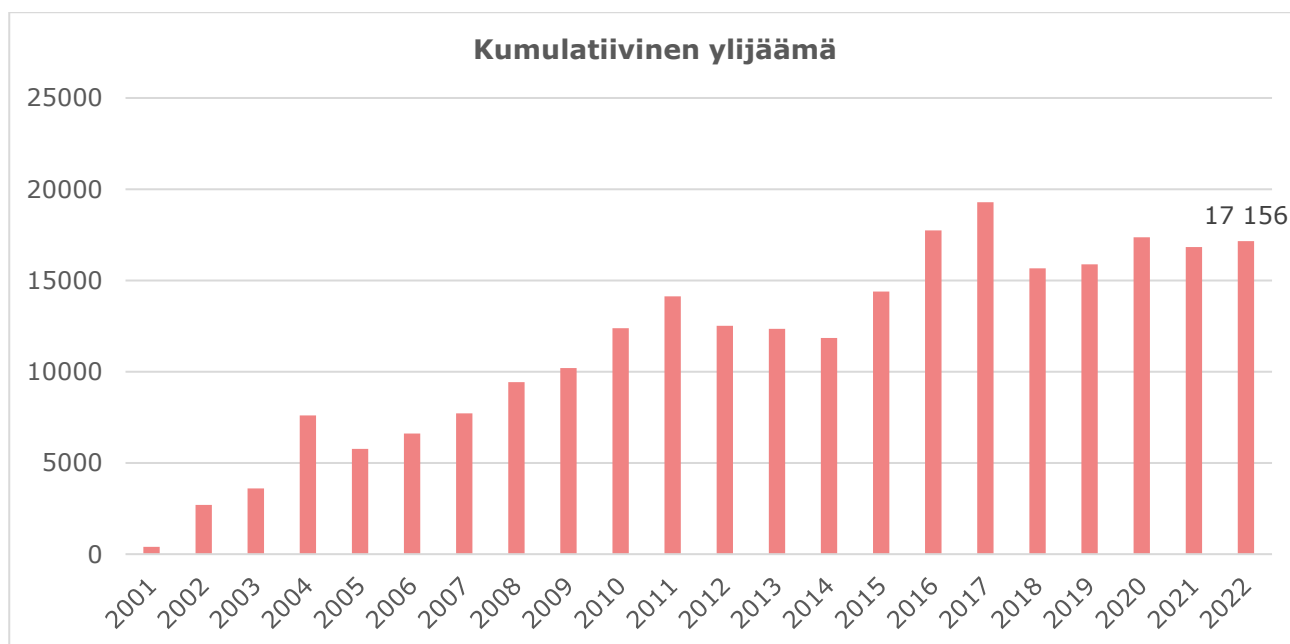
Kunnanhallitus esittää tilikauden 2022 tuloksen 16 388,38 euroa käsittelyä seuraavasti:

1. poistoeroa vähennetään suunnitelman mukaan 305 489,69 euroa
2. tilikauden ylijäämä 321 878,07 euroa siirretään taseen yli-/alijäämättilille.

Tilinpäätöshetken mukainen kumulatiivinen ylijäämä on 31.12.2022 suuruudeltaan 17 156 368,36 euroa.

Tilinpäätöksen yhteydessä oikaistiin Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymältä Kontiolahden kunnalle kohdistuvat vuoden 2021 palkkaharmonisaatiokustannus 830 369,00 euroa pakollisena varauksen taseen erään edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston voimassa olevassa yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta sanotaan, että tasejatkuvuuden periaatteesta poikkeuksena aikaisempia tilikausia koskevien olennaisten virheiden oikaisut tehdään oman pääoman erää Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä oikaisemalla. Oikaisuja ei siten tehdä tulosvaikutteisesti vaan takautuvasti taseen erään Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä.

Edellä esitetystä oikaisusta johtuen vuoden 2021 kumulatiivinen ylijäämä ei ole suoraan vertailukelpoinen vuoden 2021 tilinpäätökseen. Alla esitettyyn kumulatiiviseen ylijäämä taulukkoon on tehty oikaisu palkkaharmonisaatiokustannuksen vaikutus vuoden 2021 lopun kumulatiiviseen ylijäämään.

Kunnan kumulatiivinen ylijäämä vuosina 2001–2022, vuoden 2021 ylijäämä oikaistuna.

Kunnanhallitus asetti taloutta ohjaavat tasapainotavoitteet 4.11.2019. Tavoitetasot ohjaavat taloussuunnittelua ja niiden toteutumista seurataan tilinpäätösten yhteydessä.

Taloutta ohjaavat tasapainotavoitteet ovat:

1. kunnan ja konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde tulee olla > 100 prosenttia
 - kunta 100,3 % > tavoite toteutui
 - konserni 98 % > tavoite ei toteutunut

2. kunnan tuloveroprosentti on maksimissaan 1,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
 - kunta 20,5 > tavoite toteutui
 - koko maa 20,02

3. asukasta kohden laskettu kunnan sekä konsernitilinpäätöksen lainojen määrä voi ylittää kaikkien kuntien sekä konsernitilinpäätöksen lainojen keskimääräisen määrän maksimissaan 25 prosentilla
 - kunta 4 127 €/asukas > tavoite ei toteutunut, koko maa 3.466 €/asukas (TP 2022)
 - konserni 6 402 €/asukas > tavoite toteutui, koko maa 7.680 €/asukas (TP 2021)

4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on > 1,0.
 - konserni 0,7 > tavoite ei toteutunut

Kunnanhallitus on asettanut päätöksellään 16.1.2023 § 8 talous- ja strategia työryhmän, jonka tehtävänä on ohjata ja valmistella tulevien vuosien talouden linjauksia sekä kuntastrategian päivittämistä. Työryhmä tarkastelee vuoden 2023 aikana myös yllä mainittujen tasapainotavoitteiden ajantasaisuutta.

5 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

5.1 KUNNANHALLITUS

5.1.1 Keskushallinto

Tilivelvollinen: vt. talousjohtaja Pasi Ruohtula 31.7.2022 saakka, talousjohtaja Minna Kuusela-Hurskainen 1.8.2022 alkaen

Toiminta-ajatus

Tavoitteenamme on jatkaa positiivista kasvua, jolloin kunnan asukas- ja työpaikkamäärä, verotulot sekä kuntalaisten hyvinvointi ja onnellisuus lisääntyvät. Tavoitteen toteutumiseksi tehtävämme on kehittää kunnan palveluja yhdessä muiden osastojen kanssa ja tuottaa hallinto-, talous- ja henkilöstötukipalvelut. Keskushallinnon tehtäviin kuuluu myös työllisyyspalvelut.

Keskeiset muutokset

Historian ensimmäiset aluevaalit järjestettiin 23.1.2022. Aluevaaleissa valittiin aluevaltuustot hyvinvointialueille, joiden vastuulla on sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen 1.1.2023 alkaen. Kontiolahden kunnan äänestysprosentti aluevaaleissa oli 46,1 %, ja äänestysalueita oli 8 kpl. Kontiolahdelta valittiin kuusi aluevaltuutettua Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuustoon. Aluevaalit 2022 toimitettiin edelleen koronarajoitustoimenpiteitä noudattaen.

Ukrainan kriisi puhkesi Venäjän hyökättyä Ukrainaan 24.2.2022. Vuoden 2022 aikana Ukrainasta arvioidaan paenneen Eurooppaan 7,9 miljoonaa ihmistä (UNCHR). EU otti ensimmäisen kerran historiassa käyttöön tilapäisen suojelun direktiivin, jolla ukrainalaisille voidaan tarjota nopeasti väliaikaista suojelua. Suomessa jätettiin n. 48 500 tilapäisen suojelun hakemusta vuonna 2022. Myös Pohjois-Karjalaan ja Kontiolahdelle saapui vuoden 2022 aikana ukrainalaisia pakolaisia, ja maakunnan muihin kuntiin perustettiin useita vastaanottokeskuksia. Maahanmuuttovirasto käynnisti tilapäisen suojelun järjestämisen helpottamiseksi kunnille vapaaehtoisen auttamismekanismin, Kuntamallin. Kuntamalli on väliaikainen ratkaisu, jolla korvataan kunnille tilapäistä suojelua hakevien ja saavien majoittamisen ja muiden vastaanottopalveluiden tuottamisen kustannuksia. Kontiolahden kunta on tehnyt Maahanmuuttoviraston kanssa Kuntamallisopimuksen (KH 22.8.2022 § 183) Ukrainan kriisiin liittyvien tilapäisen suojelun oleskeluluvan saaneiden henkilöiden palveluiden järjestämiseksi. Kuntamallin mukainen toiminta on vaatinut uudenlaisia toimintatapoja ja organisointia, ja se on toteutettu tiiviinä yhteistyönä osastojen, Vuokrataloyhtiön, Kontiolahden Työttömät ry:n Yhdessä Yksinäisyydestä Yhteisöön -hankkeen, sekä korvaamattomien vapaaehtoistoimijoiden kesken.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 21.3.2022 § 18 Kontiolahden laajan hyvinvointikertomuksen 2017–2020 ja hyvinvointisuunnitelman 2021–2024. Kunnan toimialat ovat laatineet hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseksi vuosisuunnitelmat, jotka olivat käsittelyssä hyvinvoinnin johtoryhmässä ja hyvinvointineuvottelukunnassa alkusyksyn 2022 aikana. Kontiolahdelle on rekrytoitu hyvinvointikoordinaattori, joka vastaa kunnan hyvinvointityön koordinoimisesta jatkossa. Kunnan asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyen Kontiolahti on sitoutunut Kunta-HYTE 2.1-hankkeeseen (P-K Kansanterveyskeskus) sekä ehkäisevän päihdetyön maakunnalliseen hankkeeseen (P-K HVA). Hyvinvointikoordinaattori on vastannut myös Kuntamallin mukaisesta toiminnasta.

Henkilöstöpalveluissa toteutettiin henkilöstöasioiden koordinointia, ohjausta ja neuvontaa palvelussuhdeasioissa, henkilöstön rekrytoinnissa, sekä työsuojelu-, työkyky- ja yhteistoiminta-asioissa. Vuoden aikana toteutettiin voimaantulolain (laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta 616/2021) mukainen henkilöstön siirto liikkeen luovutuksen periaatteilla Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa kuntouttavan työtoiminnan ja sote-kohteiden laitoshuollon henkilöstön osalta. Virka- ja työehtosopimuskauden päätyttyä helmikuussa valtakunnallisiin virka- ja työehtosopimusratkaisuihin päästiin kesäkuussa. Valtakunnallisten neuvottelujen ollessa kesken kunnassa varauduttiin mahdollisiin toimintaan merkittävästi vaikuttaviin työtaisteluihin kuten lakkoihin. Vuoden lopulla käytiin Ovtes:n G-osion (varhaiskasvatus) paikallista järjestelyerää koskeneet neuvottelut ja erän maksatuksen saattamisen suunnittelu.

Henkilöstön ja työyhteisöjen edellytyksiä toteuttaa strategian mukaista rohkeaa kokeilukulttuuria ja palveluasennetta tuettiin muun muassa työntekijöille ja esihenkilöille suunnatulla kehittäjäyhteisökoulutuksella sekä

toteuttamalla henkilöstön pikapalkitsemista. Kunnalla oli työkykyjohtamisen hanke vuosina 2021–2022, jota Keva tuki työelämän kehittämisrahalla. Hankkeella vastattiin henkilöstön psykososiaalisen kuormituksen kasvuun kehittämällä työntekijöitä ja työyhteisöjä osallistavia uusia toimintatapoja kuormituksen tunnistamiseen ja hallintaan. Kunnan esihenkilöille käynnistettiin valmentavan johtamisen koulutus vahvistamaan henkilöstöä valmentavaa ja osallistavaa esihenkilötyön ja johtamisen toimintatyyliä. Vuoden aikana päivitettiin yhteistoiminnassa henkilöstön muistamisia ja henkilöstöetuja koskeva sääntö.

Koronapandemia vaikutti jossain määrin yhä kunnan henkilöstön toimintaan koko vuoden ajan ja erityisesti alkuvuoden aikana rajoitusten ja suositusten ollessa tiukemmat. Kaikilla osastoilla mukautettiin yhä toimintaa rajoitukset ja terveysturvallisuus huomioiviksi. Etätyösuositus ja muut koronatilannetta koskevat rajoitukset ja suositukset vaikuttivat myös henkilöstön työskentelyyn eri toiminnoissa.

Työllisyydenhoidon toiminnan tavoitteena oli ennaltaehkäistä työttömyyttä, sen pitkittymistä ja vähentää erityisesti nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyttä. Työllisyyspalvelut toimivat aktiivisesti työttömien työnhakijoiden tavoittamisessa, palvelutarpeiden kartoittamisessa sekä ohjaamisessa oikeiden palveluiden piiriin. Työllisyyspalvelut jatkoivat vuonna 2021 alkaneen, Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilun toteuttamista, Yhteistyöllä tuloksiin -hanketta, kuntouttavan työtoimintayksikkö Laiturin ja työpajan toimintaa. Työllisyyspalvelut varautuivat myös hyvinvointialueuudistukseen mm. arvioimalla palvelujen työnjakoa ja sisältöjä, sekä riittävyyttä asiakkaiden määrään ja profiiliin verrattuna, sekä arvioiden palveluaukkoja, jotka voivat johtaa työttömyyden pitkittymiseen. Työllisyyspalvelujen keinoina työllisyyden edistämiseksi olivat myös kunnan palkkatukityöllistäminen, myönnettävät tuet, kuten toimintatuki yhdistyksille, kuntalaisä työnantajille, sekä tukea urheiluseuratyöllistämiseen Pohjois-Karjalan liikunta ry:n hankkeen kautta. Työllisyyspalvelujen toimintaan kuuluivat myös nuorten kesätyöt. Kunnan kesätyöpaikka kustannettiin 97 nuorelle ja kesätyötukea työnantajille myönnettiin 60 kontiolahtelaista nuorta varten. Koska työllisyyden hoidon alueella on menossa merkittäviä muutoksia, muutettiin työllisyysohjelma vuosittaiseksi. Jatkossa työllisyysohjelma hyväksytään henkilöstö- ja työllisyysjaostossa vuosittain, joulukuussa.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma oli 1 100 360 €. Osavuosiraportin yhteydessä muutettu tavoite oli < 1.100.000 euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuus laski edelliseen vuoteen verrattuna 105 000 euroa.

Keskushallinnon toimintakate alitti talousarvion noin 223 000 eurolla. Toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 67 000 eurolla. Toimintatuottojen ylitys muodostui pääosin kunnalle maksetun palkkatuen osalta. Toimintakulut alittivat myös talousarvion ollen noin 156 000 euroa talousarviota pienemmät. Olennaisimmat alitukset muodostuivat henkilöstökuluissa ja palveluiden ostoissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Työskentelemme aktiivisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.	Hyvinvointisuunnitelman täytäntöönpanon osalta tehdään systemaattista, poikkeihallinnollista ja sidoryhmiä osallistavaa yhteistyötä.	Kunnan toimialat ovat laatineet hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseksi vuosisuunnitelmat, joita seurataan hyvinvoinnin johtoryhmässä ja hyvinvointineuvottelukunnassa. Kontiolahden kunta on liittynyt maakunnalliseen hankkeeseen, jolla kehitetään ennalta ehkäisevää päihdetyötä kunnassa. Vaikuttamistoimielimet ovat osallistuneet toiminnallaan hyvinvointisuunnitelman täytäntöönpanoon.

<p>Kehitämme edelleen organisaation digitaalisia palveluita, hyödynnämme tehokkaammin järjestelmiä ja luomme uusia työskentelyä sujuvoittavia käytänteitä.</p>	<p>Uusi sähköinen kokous käytössä.</p> <p>Digiturvamalli on käytössä.</p> <p>Tiedonhallintaa, tietosuojaa ja tietoturvaa koskevat dokumentaatiot on päivitetty, ja ohjeet on jalkautettu henkilöstölle.</p>	<p>Sähköisen kokouksen käyttöönotto on edelleen vireillä, sillä valtuustosalin kokoustekniikan toimittamisen osalta ilmeni viivettä. Uuden kokousjärjestelmätekniikan myötä sähköisen kokouksen testaukset siirtyvät vuodelle 2023.</p> <p>Digiturvamallin käyttöönottoa valmistellaan maakunnallisena yhteistyönä. Tietojen siirtäminen on edelleen kesken.</p> <p>Tietosuojaa ja tietoturvaa koskevat dokumentaatiot on päivitetty, ja jalkautus henkilöstölle käynnistyy vuoden 2023 puolella.</p> <p>Tiedonhallinnan ohjedokumentaatio on päivitettävänä, järjestelmien hyödyntämisen jatkok kehittäminen on käynnissä.</p>
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
<p>Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen: Luomme uudenlaisia osallistumis- ja vaikutusmahdollisuustapoja asukkaille ja sidosryhmille.</p>	<p>Osallistamme sidosryhmiä aktiivisemmin toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.</p> <p>Otamme käyttöön uudenlaisia osallistumiskeinoja: parannamme asukkaiden ja sidosryhmien vaikuttamismahdollisuuksia.</p>	<p>Kunnan asukkaat ja luottamushenkilöt ovat osallistuneet Kontiolahden 150-vuotisjuhluvuoden ideointiin. Yhdistyksiä on etukäteen kannustettu järjestämään tapahtumia juhluvuoden hengessä vuonna 2023. Yhdistysten ja kylien tapahtuma-avustukset on kohdistettu juhluvuoden tapahtumien toteuttamiseen.</p> <p>Kontiolahden järjestöasiainneuvottelukunnan (KonJane) toimikaudelle 2022–2023 kunnanhallitus vahvisti uuden kokoonpanon KH 10.1.2022 § 11. Paikallisille yhdistyksille ja järjestöille tuotetun jäsennimeämisehdotusten perusteella KonJanen edustajien lukumäärä kasvoi 8:sta 10:een jäseneseen. KonJANEn tavoitteena on muun muassa yhteistyön lisääminen yhdistysten kesken, yhteistyön tiivistäminen yhdistysten ja kunnan välillä, sekä yhdistyskentän äänen tuominen kunnan kehittämistoimintaan.</p> <p>Kunnanhallitus on valinnut Kontiolahden kunnan edustajat Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimiin (KH 24.4.2022 § 123–125). Uutena käytäntönä otettiin käyttöön menettely, jossa Kontiolahden vaikuttamistoimielimissä käsitellään hyvinvointialueen vastaavissa toimielimissä ajankohtaiset asiat.</p>
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
<p>Ennaltaehkäisemme ja vähennämme nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyttä vaikuttavalla palvelutarvearvioinnilla, palveluohjauksella</p>	<p>Työttömyysaste < 8 %.</p> <p>Työmarkkinatuen kuntosuus < 1.100.000 €.</p>	<p>Työttömyysaste, vuoden keskiarvo oli 8,9 %. Tavoite ei toteutunut, mutta oli kuitenkin pienentynyt yhden prosentin edellisestä vuodesta.</p>

ja työhönvalmennuksella.		1.100.360 € Työhönvalmennusta ja palvelutarvearviointia toteutettiin YTYÄ! -hankkeessa. Nuorisotyöttömyyden torjumiseksi aloitettiin tiivis yhteistyö Etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajan kanssa. Lisäksi kuntaan palkattiin lukuisia nuoria palkkatukityöhön.
--------------------------	--	--

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
100 Keskushallinto					
Toimintatuotot	1 600	415	2 015	2 082	67
Toimintakulut	-4 755	-150	-4 905	-4 749	156
Toimintakate	-3 154	265	-2 889	-2 667	223

5.1.2 Elinvoiman edistäminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Jari Tuononen

Toiminta-ajatus

Kunnan keskeisenä tehtävänä on kunnan sekä yritysten elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoima ja hyvinvointi liittyvät tiiviisti toisiinsa. Elinvoiman edistäminen nähdään tässä yhteydessä vetovoimaisen yritys ympäristön rakentamisena, yritysten kasvun ja kehittymisen edistämisenä, aktiivisena viestintänä ja strategisena maankäytön suunnitteluna. Kunta haluaa kasvua, olla rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö ja että kunnassa ja kuntaorganisaatiossa on loistavin asenne.

Keskeiset muutokset

Kontiolahden kunta järjestää yritysneuvonta- ja kehittämisspalvelut tytäryhtiö Kontionloikka Oy:n kautta. Kunnan elinvoimaresursseihin kuuluu kunnanjohtaja, viestintäsuunnittelija sekä kaksi tytäryhtiötä: Kontiolahden Yrityspalvelu Oy ja Kontionloikka Oy. Yhtiöiden keskeisin tehtävä on yritysten kasvun ja kehittämisen mahdollistaminen.

Molemmilla yhtiöillä on sama toimitusjohtaja ja erilliset hallitukset. Kontionloikka Oy:n vakituisena resursina on yritysvalmentaja, jonka tehtävänä on auttaa yrityksiä kasvamaan ja menestymään sekä toimistoassistentti, joka avustaa toimistotehtävien lisäksi myös viestinnässä. Lisäksi Kontionloikka Oy:n palveluita on täydennetty erilaisilla hankkeilla. Vuonna 2022 yritysneuvonnan resurssia vahvistettiin hankkeen kautta yritysneuvojalla. Kunta on tehnyt Kontionloikka Oy:n kanssa palvelusopimuksen yritysneuvonnasta ja yrityskehittämisestä. Sopimuksen arvo vuonna 2022 oli 180.000 euroa.

Kunnan ja Kontiolahden Yrittäjien muodostama elinvoimaryhmä, jossa on yrittäjäjärjestön edustus, on toiminut paikallisena alueen elinvoiman edistäjänä.

Kontiolahden kunta on tehnyt tiivistä yhteistyötä elinkeinojen kehittämisessä Joensuun seudulla. Kontiolahden kunta oli vuosina 2019–2021 mukana Joensuun seudun elinkeinohankkeissa 8 € /asukas. Vuonna 2022 kunta osti vastaavalla summalla Business Joensuun kasvupalveluita määräaikaisella sopimuksella. Sopimusta ei jatkettu vuodelle 2023 vaan Kontiolahden kunta päätti lisätä Kontionloikka Oy:n Loikka-seteleihin tarvittavaa rahoitusta.

Kontiolahden kunta teki vuonna 2022 aiesopimuksen Kontiorannan alueen kehittämisestä Puulaakso Oy:n kanssa. Neuvotteluja jatkettiin vuoden aikana ja tavoitteena on, että Puulaakso Oy:n ja kunnan välille solmitaan yksityiskohtaisempi yhteistyösopimus kevään 2023 aikana. Alueelle tavoitellaan uusia työpaikkoja keskeisen matkailu- ja majoitustoiminnan sekä monipuolisen yritystoiminnan avulla.

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n ensisijaisena tehtävänä on palvella alueella toimivia yrityksiä ja alueelle si-

joittuvia uusia yrityksiä tarjoamalla yritysten tarpeisiin räätälöityjä toimitiloja yritysten käyttöön. Kontiolahden Yrityspalvelu toteutti vuonna 2022 mm. Jotwire Oy:n tehdaslaajennuksen.

Kunnan viestinnän ja markkinoinnin kehittämistä on edelleen jatkettu. Tavoitteena on kuntastrategian mukaisesti houkutella Kontiolahdelle uusia asukkaita, yrityksiä ja työpaikkoja. Viestinnässä vahvistimme kunnan strategian mukaista loistavinta asennetta ja toimimme esille kunnassa tehtävää hyvää työtä. Huomioimme viestinnässä vuoden aikana toteutuneet merkittävimmät hankkeet ja tapahtumat. Koronavirustilanne vaikutti edelleen viestinnän painotuksiin alkuvuoden 2022 aikana. Maaliskuusta alkaen viestinnässä näkyi Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan vaikutukset. Kunnassa mm. varauduttiin pakolaisten vastaanottoon ja tehostettiin kunnan varautumiseen ja valmiussuunnitteluun liittyviä toimia sekä viestittiin niistä.

Elinvoiman tehtäväalue alitti talousarvion n. 35 000 eurolla. Toimintakulut alittivat talousarvion palveluiden ostojen osalta.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Tuemme nuorten ja lasten valmiuksia työelämään ja yrittäjyyteen yrittäjyyspolun avulla. Yrittäjyyspolku toteutetaan yhteistyössä yritysten, varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa.	Yhteiset tapahtumat lisäävät yhteistyötä koulujen ja yritysten välillä. Nuorten työelämätietous ja yrittäjyystaidot vahvistuvat. Päiväkoti-ikäisten tiedot ammattialoista lisääntyvät.	Yrittäjyyteen liittyviä tapahtumia järjestettiin suunnitellusti. Kontiolahden kunta sai valtakunnallisen vuoden Pikkuyrittäjät kunta 2022-palkinnon lasten ja nuorten yrittäjyyskasvatukseen eteen tehdystä työstä.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Luomme edellytyksiä asumisen ja työnteon yhteensovittamiselle. Kasvatamme Kontiolahden tunnettuutta loistavimpana asuinkuntana	Strategisen yleiskaavan toteuttaminen, kasvualueiden asemakaavoittaminen. Taajamien ja haja-asutusalueiden tonttien markkinointi. Höytiäisen esiin nostaminen markkinoinnissa.	Asemakaavoja on toteutettu suunnitelmallisesti eri puolilla kuntaa. Toteutettu mm. lehti-ilmoituksilla, somessa ja internetsivuilla. Suunnittelu aloitettiin vuonna 2022 ja varsinaiset toimenpiteet toteutetaan vuoden 2023 aikana.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Mahdollistamme Kontiorannan vapaa-ajankeskuksen investointeja suunnittelun ja käynnistämisen. Luomme parhaat olosuhteet yrittämiseen ja työnteokoon.	Vapaa-ajan asumisen käynnistyminen ja ampu-mahiihtostadionin ympärivuotisen toiminnan kehittäminen. Yritysalueiden ja -tilojen markkinointi sekä osaavan työvoiman houkuttelu InvestIn Kontiolahti -hanketta hyödyntäen.	Aiesopimus hyväksytty toukokuussa 2022. Tarkemmasta yhteistyösopimuksesta neuvoteltiin loppuvuoden aikana. Tavoitteena on yhteistyösopimuksen solmiminen kevään 2023 aikana. Hanke ei käynnistynyt, koska rahoitusta ei ole kunnasta riippumattomasta syystä voitu hakea.

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
150 Elinvoiman edistäminen					
Toimintatuotot	0	0	0	21	21
Toimintakulut	-747	0	-747	-733	14
Toimintakate	-747	0	-747	-712	35

5.1.3 Sosiaali- ja terveystalvet

Tilivelvollinen: vt. talousjohtaja Pasi Ruohtula Tilivelvollinen: vt. talousjohtaja Pasi Ruohtula 31.7.2022 saakka, talousjohtaja Minna Kuusela-Hurskainen 1.8.2022 alkaen

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystalvetujen järjestämis- ja tuottamisvastuu on siirretty Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvetujen kuntayhtymälle, Siun sotelle 1.1.2017 alkaen. Siun soten tehtävänä on huolehtia sosiaali- ja terveystalvetujen lisäksi ympäristöterveydenhuollosta sekä palo- ja pelastustoimesta. Kunnan asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja tilan seuranta edellyttää kunnan, hyvinvointialueen muiden sidosryhmien välistä paikallista ja alueellista yhteistyötä myös tulevaisuudessa.

Keskeiset muutokset

Sosiaali- ja terveystalvetuiden järjestämis- ja tuottamisvastuu on ollut Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvetuiden kuntayhtymällä, Siun sotella 1.1.2017 alkaen. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle.

Hyvinvointineuvottelukunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Hyvinvointineuvottelukunta on kutsunut teemoittain asiantuntijoita kokouksiinsa kuultavaksi. Kokouksissa käsiteltiin pääsääntöisesti hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa sekä ennalta ehkäisevän päihdetyön toteuttamista kunnassa. Hyvinvointineuvottelukunta antoi selvityksen Itä-Suomen aluehallintovirastolle Kontiolahden kunnan ennalta ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä, johon aluehallintovirastolla ei ollut valvonnan yhteydessä huomautettavaa. Hyvinvointineuvottelukunnan kokouksissa kuultiin asiantuntijoita erityisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen valmisteluun liittyen.

Vuoden 2022 aikana Siun sote ei ole kyennyt toteuttamaan omistajakuntien tahtoa koskien omaisuuden realisointia eikä talouden tasapainottamista. Pohjois-Karjalan kunnat sopivat, että Siun soten vuoden 2022 toiminnasta ja taloudesta laaditaan erillinen riippumaton selvitys, jonka toteuttaa ulkopuolinen asiantuntijataho.

Koronapandemian aiheuttamana menopaine kohdentui edelleen sosiaali- ja terveystalvetuihin vuonna 2022. Koronatuot sovittiin kohdistettavan suoraan Siun Soten toimintaan. Kunnat eivät hakeneet erillisiä koronatuotia vaan tukien hakemisesta vastasi suoraan Siun Sote.

Siun soten yhtymävaltuuston (4.10.2022) muutetun talousarvion mukaan jäsenkunnat kattavat vuoden 2022 alijäämää 32,7 milj. eurolla. Palkkaharmonisointiin liittyvä valmistelu oli kesken ja sen mahdollisia vaikutuksia ei ollut huomioitu kuntayhtymän lokakuun talousarvion 2022 tarkastuksen yhteydessä, eikä yhtymävaltuusto ei ole muuttanut talousarviota 4.10.2022 jälkeen. Kunnille annetun tiedon mukaan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvetuiden kuntayhtymä Siun sotelta kunnille katettavaksi tulevan alijäämän suuruus on 63,8 miljoonaa euroa. Alijäämä pitää sisällään 24,1 miljoonan euron suuruisen pakollisen varauksen palkkaharmonisaatiokustannuksiin. Siun soten vuoden 2022 talousarvio oli laadittu 17,1 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Kuntayhtymän toiminta on ollut alijäämäistä, jonka vuoksi kunnat ovat joutuneet kattamaan kertyneitä alijäämiä perussopimuksen mukaisesti. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä Siun sotella oli alijäämää 17,1 miljoonaa euroa, josta Kontiolahden kunnalle kohdistui talvetuiden käytön mukaan 1,1 miljoonaa euroa. Kunta maksoi Siun sotelle oman osuutensa vuoden 2021 kattamattomasta alijäämästä joulukuussa 2022. Kuntayhtymän oli määrä kattaa vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaisen alijäämät voimaantulon mukaisesti vuoden 2022 aikana. Kontiolahden kunnan tilinpäätöksessä Siun soten vuoden 2021 alijäämään oli varauduttu 900 000 euron suuruisella pakollisella varauksella. Kontiolahden kunnalle kohdistuneen osuuden

määrä oli 1,1 miljoonaa euroa, jonka vuoksi talousarviovuoden aikana tehtiin talousarviomuutos pakollisen varauksen ylimenevän osuuden osalta (200 t€).

Siun sotelta saatujen tietojen mukaan vuoden 2022 alijäämästä ja palkkaharmonisaatiokuluista Kontiolahden kunnalle katettavaksi kohdistuu yhteensä 4,2 miljoonaa euroa, josta 830 t€ muodostuu vuodelle 2021 kohdistuvista palkkaharmonisaatiokuluista ja 737 t€ muodostuu vuodelle 2022 kohdistuvista palkkaharmonisaatiokuluista. Vuodelle 2022 kohdistuva kuntayhtymän alijäämän suuruus on 2,6 M€ ja tämä kirjataan kunnan tilinpäätöksessä palveluiden ostoon. Palkkaharmonisaatiokulujen osalta tehdään pakollinen varaus vuodelle 2022 vuoden 2022 osuuden suuruisena ja vuoden 2021 osalta palkkaharmonisaatiokulut kirjataan pakollisena varauksena vuoden 2021 omaan pääomaan edellisten tilikausien ali-/ylijäämään virheen oikaisuna. Näin ollen Kontiolahden kunnalle vuodelle 2022 kohdistuvan tulosvaikutuksen suuruus on 3,6 miljoonaa euroa. Vuodelle 2021 kohdistuvan palkkaharmonisaatiovelan suuruus on 830 t€. Kokonaisuutena vaikutuksen ollen kunnan kumulatiiviseen ylijäämään 4,2 M€.

Maksuosuuksien perusteet

Siun soten järjestämis- ja tuottamisvastuulla on ollut sosiaali- ja terveystalouden lisäksi ympäristöterveydenhuolto sekä pelastuslaitos. Siun soten toiminnan rahoitus perustui vuosina 2017–2018 95-prosenttisesti käyttöön ja 5-prosenttisesti asukaslukuun. Vuodesta 2019 alkaen maksuosuudet määräytyivät kokonaan palvelujen käytön perusteella. Kunnan talousarviovuoden käytön mukainen osa perustuu kuluvan vuoden ennusteen (Siun Sote) ja kahden edellisen vuoden tilinpäätöksiin, joita painotetaan suhteellisesti seuraavasti; kuluva vuosi 50 %, edellinen 30 % ja sitä edellinen 20 %. Kunnan talousarviovuoden maksuosuus on lopullinen.

Vuonna 2022 hyväksytyn kuntayhtymän perussopimuksen muutoksen (24b§) mukaisesti kuntayhtymän toiminnan lakkautuessa 31.12.2022 hyvinvointialueiden perustamisen myötä kuntayhtymän alijäämä jaetaan tai ylijäämä palautetaan palvelujen käytön mukaisessa suhteessa. Vuoden 2021 tilinpäätöksen mukainen alijäämä katetaan vuoden 2021 kuntakohtaisten sosiaali- ja terveystalouden toteutuneiden nettokustannusten mukaisessa suhteessa ja vuodelta 2022 kertyvä ali-/ylijäämä jaetaan vuoden 2022 kuntakohtaisten sosiaali- ja terveystalouden toteutuneiden nettokustannusten mukaisessa suhteessa.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
1.8.2021 aloittanut hyvinvointineuvottelukunta vastaa sosiaali- ja terveystalouden toiminnan seurannasta.	Hyvinvointineuvottelukunta seuraa kunnan eri väestöryhmien terveyden ja hyvinvoinnin tilaa ja niihin vaikuttavia tekijöitä.	Hyvinvointineuvottelukunta on seurannut kunnan eri väestöryhmien terveyden ja hyvinvoinnin tilaa ja niihin vaikuttavia tekijöitä, sekä kunnan hyvinvointisuunnitelman täytäntöönpanoa.
Omistajaohjausjaosto vastaa sosiaali- ja terveystalouden omistajaohjauksesta.	Hyvinvointineuvottelukunnan kokouksien yhteydessä kuullaan asiantuntijoita eri aihealueista.	Hyvinvointineuvottelukunta on kutsunut teemittain asiantuntijoita kokouksiinsa kuultavaksi (mm. Siun sote, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, P-K Sosiaaliturva-yhdistys ry) erityisesti Kontiolahden väestötietojen tilannekehityksen osalta, ja käytäntö jatkuu edelleen.
	Kunnan hyvinvointisuunnitelman täytäntöönpanon seuraaminen.	Hyvinvointisuunnitelman toimeenpanon tukemiseksi laaditaan jatkossa vuosittain osasto-kohtaiset HYTE-vuosikellot. HYTE-vuosikellot 2023 on käsitelty hyvinvointineuvottelukunnassa 10.11.2022 § 31.

160 Sosiaali- ja terveyspalvelut	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
Toimintatuotot	5	0	5	2	-3
Toimintakulut	-41 856	-4 100	-45 956	-45 345	611
Toimintakate	-41 851	-4 100	-45 951	-45 343	608

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
Toimintatuotot	1 605	415	2 020	2 105	84
Toimintakulut	-47 358	-4 250	-51 608	-50 826	781
Toimintakate	-45 753	-3 835	-49 588	-48 722	866

5.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hallinnon ja talouden tarkastus sekä arvioinnin järjestäminen. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kuntakonsernissa. Tarkastuslautakunta antaa vuosittain kunnanvaltuustolle arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tarkastuslautakunta valvoo myös sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Keskeiset muutokset

Tarkastuslautakunnan perustehtävä pysyy vuosittain samana.

Uusi tarkastuslautakunta on laatinut toiminta- kaudelleen arviointisuunnitelman ja painopistealueensa vuosille 2021–2024. Painopistealueena vuodelle 2022 on kunnanhallitus sekä varhaiskasvatus. Keskeisenä arvioinnin kohteena tulee olemaan kuntastrategia ja sen toteutuminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Arvioinnin kehittäminen.	Arviointikäyntejä järjestetään vähintään kaksi vuosittain. Virkamiesjohdon edustajien lisäksi kuullaan myös luottamus- henkilöjohtoa ja henkilöstön edustajia.	Toteuma: Kontiolahden terveysasema Lehmon koulu Kunnanjohtaja, talousjohtaja ja tekninen johtaja olleet kuultavina kouksissa.
Arviointikertomuksen kehittäminen.	Tarkennettu arviointikertomus valmistuu toukokuussa 2022.	Toteutunut
Tarkastuslautakunnan ja kunnan muiden toimielinten yhteistyön ylläpitäminen.	Yhteinen tapaaminen teknisen lautakunnan kanssa.	On toteutunut viranhaltijoiden osalta, mutta ei lautakuntana: lautakuntatapaaminen siirtyi vuodelle 2023.

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
130 Tarkastuslautakunta					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-35	0	-35	-39	-5
Toimintakate	-35	0	-35	-39	-5

5.3 SIVISTYSLAUTAKUNTA

5.3.1 Sivistystoimen hallinto

Tilivelvollinen: sivistysjohtaja

Keskeiset muutokset

Pandemia-ajan rajoitukset päättyivät alkuvuoden aikana ja palveluiden järjestäminen normalisoitui. Korona-ajan aiheuttamien oppimisvajeiden ja yhteisökäyttäytymisen ongelmien korjaamiseen saatiin hanke- rahoitusta ja korjaustyötä tehdään jatkossakin.

Perusopetuksen yhtenäiskoulut käynnistyvät elokuussa 2023 ja niiden valmistelu eteni suunnitellusti. Lehmon yhtenäiskoulun rakennustöiden ensimmäiset vaiheet valmistuvat vuoden 2022 lopulla ja tilat otetaan opetuskäyttöön kevätlukukauden 2023 alussa. Uusien tilojen varustaminen ja kalustaminen sekä purettavien rakennusten irtaimiston tyhjennys ajoittui vuoden lopulle. Yhtenäisen esi- ja perusopetuksen pedagoginen kehittämishanke on edennyt käytännön toimintaan kouluille.

Laajennetun oppivelvollisuuden toteutus yhteistyössä toimijaverkoston kanssa eteni suotuisasti. Vuoden varrella koulutuksen järjestäjälle tuli ilmoitus kolmesta ilman opiskelupaikkaa olevasta oppivelvollisesta nuoresta, joita on ohjattu jatkamaan opintoja joko valmistavassa tai ammatillisessa koulutuksessa.

Oppilas- ja opiskeluhuollon kuraattori- ja koulupsykologipalveluihin saatiin parannusta alkuvuoden aikana, sillä maaliskuusta lähtien kaikissa pesteissä oli työntekijä. Työntekijöiden saatavuus ja runsas vaihtuvuus ovat haitanneet edelleen loppuvuonna kuraattori- ja koulupsykologipalvelujen järjestämistä. Säädösten mukaisen opiskeluhuollon palvelujen järjestäminen tulee olemaan erittäin vaikeaa myös vuoden 2023 alusta aloittavalle hyvinvointialueelle tilanteessa, jossa lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä tuen tarve on ollut kasvussa.

Varhaiskasvatuksessa jatkui elokuussa 2021 alkanut kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu Päivänpaisteen päiväkodilla. Varhaiskasvatuksessa otettiin elokuussa käyttöön lasten kolmitasoisen tuen malli. Sijaisjärjestelmän kehittämistä jatkettiin, mutta henkilöstön kasvaneiden poissaolojen paikkaaminen on edelleen vaikeaa. Varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen tarvittava resurssimäärä on kasvanut huomattavasti päivähoitomaksujen alentumisen, henkilöstömitoitussäädösten muutosten ja alle kolmivuotiaiden lasten osuuden kasvun vuoksi.

Vapaa-aikapalveluissa jatkettiin kuntalaisten yleisen hyvinvoinnin tukemista ja aloitettiin juhluvuoden valmistelut.

Perusopetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen käyttäjämäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Perusopetuksen oppilasmäärä oli syyskuussa 2022 yhteensä 2 104 oppilasta. Määrä kasvoi 12 oppilaalla vuoden 2021 vastaavasta ajankohdasta. Kunnallisessa päivähoidossa oli keskimäärin kuukaudessa 45 lasta edellisvuotta enemmän. Kunnallisissa päiväkodeissa oli kuukausittain keskimäärin 60 lasta enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Alle kolmivuotiaiden lasten määrä kasvoi kunnallisissa päiväkodeissa 31 lapsella. Perhepäivähoidon väheneminen jatkui, sillä siellä oli kuukausittain keskimäärin 60 lasta, mikä oli 15 lasta edellisvuotta vähemmän. Yksityisissä päiväkodeissa oli 219 lasta ja yksityisen päivähoidon lasten määrä väheni 11 lapsella edellisestä vuodesta. Vuoden lopussa 16-paikkainen yksityinen päiväkotitoiminta Taikametsä Lehmassa lopetti toimintansa.

Hallinnon taloudellinen tulos oli 7 t€ ennakoitua parempi ja toimintakatteen toteuma oli 99,1 %.

Sivistyslautakunnan taloudellinen tulos oli 402 t€ talousarviota parempi. Toimintakatteen toteuma oli 98,9 %. Toimintatuotot ylittyivät 475 t€ talousarviossa arvioidusta. Toimintatuotoissa hankerahoitus oli 322 t€ arvioitua suurempi ja arvioidut kotikuntakorvaukset ylittyivät 107 t€. Toimintakulut ylittyivät 72 t€. Irtaimistoinvestoinnit toteutuivat 23 t€ talousarviossa ennakoitua pienemmällä summalla.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee verkostoyhteistyöllä.	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ohjaa ja tukee ennalta ehkäiseviä palveluita.	Toteutunut Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman seuranta yhdessä verkoston kanssa on tehty.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Kontiolahden yhtenäisen esi- ja perusopetuksen kehittäminen.	Kehittämisen eteneminen pedagogisen hankesuunnitelman mukaisesti.	Toteutunut Pedagoginen kehittämistyö on jatkunut hankesuunnitelman mukaisesti.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Tieto- ja viestintätekniikan tehokas käyttö oppimisen tukena.	Päivitetty tieto- ja viestintätekniikan opetusikäytön suunnitelma hyväksytty toimieli-messä ja otettu käyttöön perusopetuksessa.	Toteutunut Sivistyslautakunnan hyväksymä suunnitelma on otettu käyttöön perusopetuksessa hankerahoituksella vahvistetuna.

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
300 Sivistystoimen hallinto					
Toimintatuotot	0	0	0	1	1
Toimintakulut	-777	0	-777	-770	7
Toimintakate	-777	0	-777	-769	7

5.3.2 Perusopetus

Tilivelvollinen: opetuspäällikkö

Keskeiset muutokset

Pedagogisen kehittämisen painopisteet ovat olleet joustava esi- ja alkuopetus, ilmiöpohjainen oppiminen, yrittäjäyyskasvatus, koulupäivän aikainen toiminnallisuus ja toiminnallinen oppiminen, yhteis- ja samanikäisopetus sekä tieto- ja viestintätekniikan (TVT) pedagoginen kehittäminen. Kutakin kehittämiskohdetta varten on perustettu tiimi, joissa on jäseninä esiopetuksen ja perusopetuksen 1.–9. luokkien opettajia. Koko kuntaa koskevien pedagogisten linjausten avulla luodaan yhtenäisen koulukulttuuria perusopetukseen. Elokuussa 2023 aloittavien yhtenäiskoulujen rehtorit ja apulaisrehtorit ovat aloittaneet yhtenäiskoulujen toimintakulttuurin ja organisaation kehittämisen uusien koulujen johtoryhmien kanssa. Molempien yhtenäiskoulujen henkilöstö on otettu mukaan suunnitteluun VESO-päivien työskentelyn kautta.

Yhtenäistä toimintakulttuuria on kehitetty myös ProKoulu-toimintana, jossa syyslukukaudella 2022 luotiin koulujen toimintamalleja ei-toivottuun käyttäytymiseen puuttumiseksi. Peruskoulujen opettajia on osallistunut Lapset puheeksi -menetelmän koulutuksiin, ja menetelmän pilotointia on jatkettu kouluilla. Oppilashuoltopalvelujen henkilöstövajaus ja vaihtuvuus näkyy joidenkin koulujen oppilashuoltotyössä. Koulupsykologipalveluissa osa kouluista on puhelinpalvelun varassa ja tuo palvelu ei vastaa oppilaiden tarpeeseen.

Valtion erityisavustuksia on saatu vuonna 2022 esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen, koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi oppimiseen, oppilaanohjaukseen, hyvinvointiin ja tukeen liittyvien ongelmien ehkäisemiseen, koulupudokkuuden ennaltaehkäisyyn ja koulupoissaolojen vähentämiseen, esi- ja perusopetuksen oppilaiden digitaalisten taitojen kehittämiseen sekä kerhotoiminnan kehittämiseen ja Harrastamisen mallin -mukaiseen kerhotoimintaan.

Kontiolahden liikkumisohjelmaa hyödyntäen lapsia ja nuoria ohjataan liikkumaan päivittäin riittävästi ja kannustetaan oppilaita koulumatkapöyräilyyn tai tekemään koulumatkat kävellen. Oppilaita arki- ja leikkiliikuntaan kannustava toiminta on osa kunnan kaikenikäisten kuntalaisten motivoimista liikkumaan, joka on huomioitu kansallisesti Kontiolahden tultua valituksi Suomen liikkuvimmaksi kunnaksi 2022. Vuoden 2022

MOVE!-mittauksen tulokset kuitenkin osoittavat, että lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseen tulee panostaa jatkossa laajasti.

Lehmon yhtenäiskoulun ensimmäisen rakennusvaiheen valmistumisen viivästys lokakuulta vuoden vaihteen aiheutti muutoksia irtaimistoinvestointisuunnitelman toteuttamiseen. Yhtenäiskoulun rakentamisen tuomat tilahaasteet ovat näkyneet erityisesti liikunnanopetuksen ja välituntiliikunnan toteuttamisessa, kun koulun kenttä on urakka-alueena. Yhtenäiskoulun rakentamisen toisen vaiheen toteutuksen vuoksi mm. käsityön ja liikunnan opettamisen järjestelyt on suunniteltu poikkeaviksi kevätlukukautta silmällä pitäen. Kontiolahden koulun korjaus- ja uudisrakentaminen edennyt suunnitellusti.

Vaikka yleisistä koronarajoituksista on luovuttu vuoden aikana ja epidemia saatu hallintaan rokotusten avulla, ovat runsaat poissaolot näkyneet kouluilla niin oppilaiden kuin henkilökunnankin poikkeuksellisen runsaina sairaspöissaoloina sekä henkilökunnan sairaan lapsen hoitopoissaoloina. Tämä on kuormittanut koulutyön arkea selkeästi, sillä oppilaiden pidempiaikainen lisääntynyt tuen tarve edellyttää pysyvää, läsnä olevaa opetus- ja kasvatushenkilökuntaa.

Koululaisten iltapäivätoimintaa on järjestetty kaikilla muilla peruskouluilla paitsi Selkien ja Ahokkalan kouluilla. Ahokkalan koulun iltapäivätoimintaan osallistuneet lapset ovat käyneet Jakokosken koulun IP-kerhossa. Selkielle ei ollut riittävästi ilmoittautuneita iltapäiväkerhon perustamiseksi. Muutoin kerhopaikka on järjestynyt jokaiselle kohderyhmään kuuluvalla, iltapäivätoimintaan haetulle oppilaalle.

Talous toteutui 37 t€ ennakoitua parempana toimintakatteen toteuman ollessa 99,8 %. Toimintatuotot ylittivät 267 t€ johtuen pääosin ennakoitua suuremmasta hankerahoituksesta (151 t€) ja kotikuntakorvauksista (96 t€). Toimintakulut ylittivät 229 t€, josta valtaosa henkilöstökuluissa (200 t€) johtuen hankerahoituksen myötä kasvaneesta työpanoksesta ja kasvaneista työstä poissaoloista syntyneistä sijaiskuluista.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Oppilaiden osallisuus toteutuu oppimisympäristöjen kehittämisessä.	Oppilaat ovat mukana koulujen kalusto- ja välinehankintojen valmistelussa.	Tavoite on toteutunut: - uuden koulun kalustehankintojen suunnittelutyöpajoissa - oppilaat ovat osallistuneet välituntivälinehankintoihin - oppilaat ja oppilaskunnan hallitus on ollut mukana suunnittelemassa uutta koulun pihaa - oppilastoimikunnan hallitus tekee ehdotuksia ja ottaa kantaa kalusto- ja välinehankintoihin kokouksissaan
Lasten ja nuorten kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtiminen.	Lapset puheeksi -menetelmä pilotoidaan perusopetuksessa ja käyttökokemuksia arvioidaan.	Tavoite on toteutunut: LP-menetelmän koulutukset on pidetty syyslukukaudella 2022 luokan- ja aineenopettajille. Menetelmän käyttöönoton periaatteet on sovittu yhteisiksi kaikille kouluille ja ohjeistukset annettu. Palautekeskustelut koulutuksista ja käyttökokemuksista pidetään tammikuussa 2023.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Yhtenäiskouluprojektien edistyminen.	Osa Lehmon yhtenäiskoulun uudisrakennusosasta valmistuu ja saadaan kalustettuna käyttöön 8/2022. Toiminta osassa uutta rakennusta alkaa.	Tavoite on toteutunut, mutta aikataulussa myöhässä: Rakennushankkeen ensimmäinen vaihe on valmistunut ja luovutettu käyttäjälle. Kalustaminen ja varustelu on vielä kesken vuoden 2022 lopussa. Toiminta aloitetaan kevätlukukauden 2023 alusta uusissa tiloissa.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Perusopetuksen opetushenkilöstön osaamisen kehittäminen etenee koordinoitun tiimityöskentelyn avulla kohti yhtenäistä perusopetusta.	Pedagogiset kehittämistiimit edistävät koulujen yhteistyötä ja osaamisen jakamista. Opetushenkilöstö kokeilee ja toteuttaa toi-	Tavoite on toteutunut: Kouluilla on toteutettu/toteutetaan kehittämistiimien antamat tehtävät, tuetaan eri työtapojen kokeilukulttuuria sekä on sitouduttu kuntastrategian mukaiseen koulujen kehittämistyöhön. Uudet lukutaidot hankkeen myötä tutor-toiminta on lähtenyt liikkeelle osaksi koulujen arkityötä.

	mintu- ja työta- poja, jotka vievät eteenpäin perus- opetuksen yhte- näistä koulukulttu- ria.	
Yhtenäisten peruskoulujen toi- mintakulttuuri rakentuu yhteis- työssä uusien koulujen toimijoi- den kesken.	Yhtenäiskoulujen toimintakulttuurin rakentamisessa ovat mukana koulu- jen henkilöstö, op- pilaat ja vanhem- mat sekä koulu- jen verkostokump- panit ja tilojen ilta- päivä- ja iltakäyttä- jät.	Tavoite on toteutunut osittain: Rehtorit ja koulunjohtajat osallistui yhtenäiskulttuuriin johdattavaan opintokokonaisuuteen alkuvuodesta 2022. Yhtenäiskoulujen toimintakulttuurien suunnittelu aloitettu henkilöstön kanssa koulujen rehtoreiden, apulaisrehtorei- den ja johtoryhmien organisoimana VESO-koulutuspäi- vässä. Johtoryhmät saaneet etukäteen valmennusta em. tehtävään. Huoltajien mahdollisuus vaikuttaa on ollut vielä vuonna 2022 vähäistä, mutta yhtenäiskoulujen toimintakulttuuri tulee olemaan yhtenä aiheena kaikissa huoltajailloissa ja vanhemmat otetaan mukaan 2023 uusien vanhempaintoi- mikuntien myötä.

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Oppilasmäärä, perusopetus	2 073	2 092	2 091
Oppilasmäärä 1–6	1 419	1 442	1 435
Oppilasmäärä 7–9	654	650	656
Ryhmäkoko			
• vuosiluokat 1–6	18,9	20,0	20,3
• vuosiluokat 7–9	19,5	19,5	18,5
APIP-toimintaan osallistuvien määrä	226 (31.12.2021) 212 ka	200	203

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
320 Perusopetus					
Toimintatuotot	621		621	888	267
Toimintakulut	-19 678	-203	-19 881	-20 110	-229
Toimintakate	-19 057	-203	-19 260	-19 223	37

5.3.3 Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen: varhaiskasvatuksen päällikkö

Keskeiset muutokset

Kontiolahden paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2022. Suurin muutos siinä oli lapsen kolmitasoisien tuen käyttöönotto ja tuen edellyttämät hallinnolliset päätökset. Oppimisympäristöjä kehitettiin yhdessä lasten kanssa ja työryhmä ”lukuagentit” aloitti työstämään koko kunnan yhteisiä toimintaideoita ja kirjavinkkauksia kielellisten taitojen ja lukemisen kulttuurin vahvistamiseksi. Kiusaamisenehkäisy-suunnitelmia arvioitiin yksiköissä alkuvuodesta ja lapsille tehdyn kyselyn tuloksia hyödynnettiin lapsiryhmien toimintatapojen kehittämisessä. Kiusaamisen ehkäisy-suunnitelmat päivitettiin syksyllä toimintakauden alussa. Yksiköissä tehostettiin miniverson käyttöä ja se näkyi positiivisesti lasten neuvottelutaitojen kehittymisenä erityisesti esiopetuksessa. Lapset puheeksi-keskusteluja tarjottiin huoltajille, niissä ryhmissä, joissa oli menetelmäkouluksien käyneitä henkilöitä.

Toimintaa arvioitiin Karvin (Kansallisen koulutuksen arviointikeskus) indikaattoreiden pohjalta tehtyjen arviointikriteereiden pohjalta sovitun aikataulun mukaisesti ja tulevia kehittämiskohteita aloitettiin suunnitella huomioiden saadut tulokset.

Kaksivuotisen esiopetuskokeilun toinen 5-vuotiaiden ryhmä aloitti Päivänpaisteella elokuussa, josta alkaen

siellä on ollut sekä 5- että 6-vuotiaitten kokeiluesiopetusryhmä. Joustavan esi- ja alkuopetuksen toimintaa toteutettiin toimintaympäristöön soveltaen kaikissa yksiköissä. Kirkonkylän ja Kontioniemen esi- ja alkuopetuksessa joustavan toimintamalleja toteutettiin säännöllisesti viikoittain.

Henkilöstön poissaolojen suuri määrä ja sijaisten saatavuuden heikko tilanne kuormitti koko vuoden esimiesten työtä. Tilannetta helpottamaan palkattiin ns. varahenkilöstöä, joka paikkaa henkilöstön poissaoloja. Välillä henkilöstön yhtäaikaista poissaoloja on kuitenkin ollut niin paljon, että lisäsjajaisten saantikin on ollut todella haastavaa. Elokuussa esimiesten määrä kasvoi yhdellä, kun uuteen päiväkotia Lehdokkiin saatiin uusi esimies. Uuden esimiehen saaminen helpotti jonkin verran esimiesten työtaakkaa kokonaisuudessaan. Varajohtajajärjestelmän kehittäminen jäi vielä kesken.

Yliopistoyhteistyönä toteutettiin syksyllä ”pieni oppiva mieli”-koulutus (PomPedaSens) Aamuvirkun ja Pelto-sirkun henkilöstölle. Kyseisen harjoitusohjelman avulla pyritään tukemaan lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä toiminnansäätelyä.

Liikkuminen oli vahvasti mukana yksikköjen toiminnassa ja varhaiskasvatuksen liikuntavastaavien työryhmä ideoikin yhteisiä liikkumisen toimintatapoja kaikkien käyttöön. Yksikköjen liikuntavastaavat huolehtivat siitä, että liikkuminen muistettiin säännöllisesti arjessa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa esille nousut huoli lasten kariesin esiintymisestä huomioitiin siten, että lasten hammashoidon tehostamiseksi aloitettiin yhteistyö vanhempien kanssa ottamalla asia esille mm. lapsen vasu -keskusteluissa.

Avoimessa varhaiskasvatuksessa näkyi leikkikerhopaikkojen kysynnän väheneminen. Lasten ja perheiden haasteiden lisääntyminen näkyi vanhemmuuden tukemisen tarpeen kasvamisena ja loppusyksystä nousikin esille vahva tarve selkiyttää ja kehittää tulevana toimintavuonna sekä omia vanhemmuuden tukemisen malleja että yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Toimintakatteen toteuma oli 98,4 % ja toimintakate oli 195 t€ talousarvioita parempi. Toimintatuotot ylittivät 115 t€ pääosin ennakoitua suuremman hankerahoituksen vuoksi. Toimintakulut alittuivat 80 t€ budjetoidusta ja summa koostui useammasta kohteesta (palveluiden ostot, aineet ja tarvikkeet ja muut toimintakulut).

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöissä tuetaan yhteisöllisyyden kehittymistä ja osallisuutta oppivan yhteisön periaatteella.	Soveltuvista arviointirungon kriteereistä toteutuu hyvin vähintään 2/3 osaa.	Toteutui
Huoltajat ovat tietoisia varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan toteuttamisesta ja sen tavoitteista.	Toimintasuunnitelmat tavoitteineen ovat nähtävillä huoltajille joko sähköisenä tai ryhmässä. Huoltajia on tiedotettu myös toiminnan toteutumisesta vähintään kerran kuukaudessa.	Toteutui

Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Lasten hyvinvointia tuetaan yhdessä perheiden kanssa ja kiusaamista ehkäistään sekä risti-riitatilanteita opetellaan ratkaisemaan mm. miniverso-toimintamallin avulla.	Toimitaan kiusaamisenehkäisy-suunnitelman mukaisesti ja toimintaa on arvioitu vähintään kerran toimintakaudessa. Miniverso-toimintamallia käytetään vähintään 1 x viikossa kaikissa ryhmissä. Lapset puheeksi -menetelmää kokeiltu vähintään kolmessa yksikössä.	Kiusaamisenehkäisy-suunnitelman mukaiset väliarviointit tehtiin vuoden alussa. Miniversoa käytettiin kaikissa yksiköissä ja toiminnan vahvistamiseksi käytiin myös täydennyskoulutuksia. Lapset puheeksi -keskusteluja käytiin kolmessa yksikössä.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Osaamisen jakaminen ja vertaistuki.	Henkilöstön ammatti-illat 2 krt/v, pedatiimit kokoontuvat jokaisessa yksikössä kerran kuukaudessa sekä pph:ssa pidetään työllat kerran kuukaudessa (9 krt/v).	Ammatti-illat toteutuivat yksikkökohtaisesti ja lisäksi syksyllä oli sekä opettajille että hoitajille omat ammatti-iltansa. Pedatiimit kokoontuivat vähintään kerran kuussa. Perhepäivähoidon työiltoja toteutui kahdeksan (8).
Joustavan esi- ja alkuopetuksen toimintatapojen kehittämisen.	Joustavan esi- ja alkuopetuksen jotain toimintamallien käytetään kaikissa yksiköissä.	Toteutui

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	622	630	677 (ka)
Palvelusetelillä tuetussa yksityisessä varhaiskasvatuksessa	217	210	219 (ka)
Kotihoidon tuen piirissä	194 (ka)	195 (ka)	194 (ka)
Kohtaamispaikkojen osallistujamäärä	1 716	1 900	2 197

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
360 Varhaiskasvatuspalvelut					
Toimintatuotot	739	12	751	866	115
Toimintakulut	-12 112	-574	-12 686	-12 606	80
Toimintakate	-11 373	-562	-11 935	-11 740	195

5.3.4 Lukiokoulutus

Tilivelvollinen: lukion rehtori

Keskeiset muutokset

Lukion opiskelijamäärässä on vuoden 2022 aikana ollut pientä laskua. Opiskelijarekrytoinnin merkitys korostuu jatkossa. Uusi opetus suunnitelma LOPS-2021 ja uudistunut oppivelvollisuuslaki ovat tuoneet lukiolle lisävelvoitteita, mikä on syksystä 2022 kohdistunut jo kahteen ikäluokkaan. Uuden oppivelvollisuuslain lisävelvoitteita ovat mm. ilmaiset oppimateriaalit (pääosin sähköiset) ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laadinnan jokaiselle aloittavalle opiskelijalle. Tämä kaikki on lisännyt huomattavasti opettajien työtä ja lukion menojen kasvua. Opetushallituksen myöntämällä hankerahoituksilla on kyetty lisäämään tukitoimia (tukikurssit ja tuki-, sekä erityisopetus) koronasta aiheutuneeseen oppimisvajeeseen.

Taloudellinen tulos oli 131 t€ talousarviota parempi ja toimintakatteen toteuma oli 92,7 %.

Toimintatuotot ylittyivät 13 t€ ja toimintakulut alittuivat 118 t€. Toimintatuottojen ylitys johtui pääosin hankerahoituksesta. Toimintakulut alittuivat henkilöstökuluissa ja palveluiden sekä aineiden ja tarvikkeiden ostoissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Taataan opiskelijoille hyvät mahdollisuudet lukio-opintojen ja ylioppilastutkinnon suorittamiseen.	Ylioppilaskokeiden tulosten kansallisessa vertailussa sijoittuminen P-K:n lukioissa parhaaseen kolmannekseen.	Toteutui STT:n lukiovertailussa kevään 2022 tutkinnossa Kontiolahden lukion sijoittui Polvijärven ja Ilomantsin lukion jälkeen kolmanneksi.
Mahdollistamme nuorten kansainvälistymisen. Osallistuminen laajoihin kielio-pintoihin ja lukion kansainvälisiin kontakteihin.	Kv. hankkeisiin osallistuneiden määrä > 20 % opiskelijoista.	Ei toteutunut Lv 2022 Erasmus-hankeeseen ja kv opintomatkoihin on osallistunut yht. 30 opiskelijaa ja kuusi opettajaa. Lisäksi Kontiolahden lukiolla Erasmus-kokous syyskuussa 2022, johon osallistui 42 vierasta. Osallistumisprosentti siten noin 15 %.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Lukiota arvostetaan aktiivisena toimijana Kontiolahden kunnan imagossa ja vahvuuksissa. Lukio näkyy kunnan imagossa ja eri toiminnoissa (lukion juhlat, kansainväliset kontaktit).	Lukion avoimet tilaisuudet > 5.	Toteutui Avoimia tilaisuuksia lv 2022 yhteensä viisi.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Vahvistamme lukion yrittäjäyyskasvatusta. Osallistuminen yritysvierailuihin ja lukiolaisten omat yritysideoita.	Yritysvierailujen osallistujamäärä > 70.	Toteutui Yritys- ja oppilaitosvierailuja kolme kertaa, osallistujina kaikki lukion 1. ja 2. vuosikurssien opiskelijat eli yhteensä 135 opiskelijaa.
Lukio antaa valmiudet ja rohkaisee työelämäkokeiluihin. Työelämään tutustumisjakso (TET) on osa lukiokursseja.	Suoritettujen TET-jaksojen määrä > 30. Osallistuminen ESR-hankeeseen.	Toteutui Suoritettuja TET-jaksoja lv 2022 yhteensä 32. Pääosin TET-jaksot toteutetaan kesäkaudella.

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Lukion opiskelijamäärä	222	222	215
Ylioppilastutkinnon suorittaneet	51	60	51
Suoritettut verkko-opintojen kurssit	14 (atk + WordDive)	15	20 (atk + WordDive)
Lyhyiden kielten suoritettujen kurssien määrä (vuosittain)	60	40	60

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
370 Lukioskoulutus					
Toimintatuotot	45	0	45	58	13
Toimintakulut	-1 836	0	-1 836	-1 718	118
Toimintakate	-1 791	0	-1 791	-1 660	131

5.3.5 Vapaa sivistystyö

Tilivelvollinen: opetuspäällikkö

Keskeiset muutokset

Joensuun seudun kansalaisopiston (seutuopisto) ostopalveluna järjestämä kurssitarjonta tarjoaa vapaaehtoisuuden mahdollisuuden harrastaa, oppia ja kehittää omaa osaamistaan. Mahdollistamme kurssitarjonnalla sosiaalisten verkostojen ylläpitämisen ja kehittämisen jokaiselle.

Kansalaisopiston kevätlukukausi vuonna 2022 aloitettiin pandemian edellyttämien rajoitusten johdosta etäopetuksessa. Helmikuun alusta rajoitusten päätyttyä opisto pystyi kuitenkin aloittamaan lähiopetuksen, jonka kautta opiskelijoita ilmoittautui kursseille. Myös kesäkausi pystyttiin toteuttamaan ilman rajoituksia. Kesäkauden tarjonta muotoiltiin kesäkurssitoteutuksen pohjalta. Kontiolahdella kesäkurseja toteutui 14, joista lasten kesäleirejä neljä kappaletta.

Lukuvuosi 2022–2023 päästiin aloittamaan lähiopetuksessa huomioiden viranomaisten turvallisuus- ja hygieniaohjeistukset. Asiakastoiveiden perusteella tarjottiin myös etäopetusta eri ainealueilla, joita Kontiolahdella käynnistyi vuoden 2022 aikana 15 kurssia.

Kansalaisopisto osallistui vuoden aikana myös useisiin erilaisiin tapahtumiin ja järjesti myös maksuttomia kokeilukertoja opetuskauden alussa. Kontiolahdella maksuttomia kokeilukertoja järjestettiin neljä eri sisältöihin tunteihin osallistumisen matalan kynnyksen mahdollistamiseksi ja toimintaan tutustumiseksi.

Toimintakate toteuma oli 98,3 % ja toimintakate oli 7 t€ talousarviossa ennakoitua parempi.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Tarjoamme mahdollisuuden kurssitoiminnan järjestämiselle jokaisella kylällä.	Kurssitoimintaa tarjotaan jokaisella kylällä.	Tavoite toteutunut: Kurssitarjontaa on tarjottu jokaisella kylällä, missä kunnalla on toiminnassa oleva koulurakennus sekä kahdella kylätalolla.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Kunnan monipuoliset tilat ja tekniset valmiudet otetaan seutuopiston kurssitarjonnassa huomioon.	Seutuopiston toimintaa on tarjolla kaikissa kuntamme koulurakennuksissa.	Tavoite toteutunut: Seutuopiston kurseja on toteutettu kussakin toiminnassa olevassa koulurakennuksessa vuonna 2022.

	Etäopetus huomioidaan kurssitarjonnan järjestämisessä.	Asiakastoiveiden perusteella tarjottiin myös etäopetusta eri aihealueilla.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Kurssitarjontamme on laajaa ja käyttäjien toiveet huomioidaan kurssitarjonnassa.	Käyttäjien toiveet näkyvät kurssitarjonnan käytössä ja ostopalvelusopimuksen mukainen tuntitilaus täyttyy.	Tavoite toteutunut tältä osin: Kansalaisopisto kysyy kurssitoiveita ja asiakaspalautteita jokaisen lukukauden suunnittelun pohjaksi. Opetustarjontaa kehitetään jatkuvasti opiskelijapalautteiden ja kurssitoiveiden perusteella peruskurssitarjonnan ylläpidon sekä muun kehittämistyön ohella. Asiakaspalautteisiin saatiin noin 1900 vastausta, joiden mukaan kansalaisopiston opetustoimintaan oltiin tyytyväisiä (ka. 4,6, arviointi 1-5). Tavoite on toteutunut 88,6 %:sti tuntitilauksen osalta: Tilattuja tunteja 6 100, toteutunut 5 414.

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kontiolahtelaiset opiskelijat kursseilla, lkm.	815	1 300	1 681
Konservatorion opiskelijamäärä	96	80	91
Musiikkileikkikoulun opiskelijamäärä (muskari)	68 (31.12.2021) Keväällä 72	85	68

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
380 Vapaa sivistystyö					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-409	0	-409	-402	7
Toimintakate	-409	0	-409	-402	7

5.3.6 Vapaa-aikapalvelut

Tilivelvollinen: vapaa-aikapäällikkö

Keskeiset muutokset

Vapaa-aikapalveluissa osallistuttiin tiiviisti tulevan 150-juhlavuoden valmisteluihin mm. palkkaamalla juhla-vuosikoordinaattori koordinoimaan juhlavuoden tapahtumien ja toimintojen toteutusta.

Vuonna 2020 hyväksytyn Liikkuva Kontiolahti 2021–2025-liikkumisohjelman tavoitteena oli, että Kontiolahden kunta on yksi Suomen liikkuvimmista kunnista vuonna 2025. Kontiolahden kunta ilmoittautui mukaan Suomen liikkuvin kunta -kilpailuun syyskuussa ja valittiin kolmen parhaan joukkoon. Ehdokkuus julkistettiin joulukuussa mediapäivässä, ja tammikuussa 2023 Kontiolahden kunta valittiin Suomen liikkuvimmaksi kunnaksi 2022 Suomen urheilugaalassa Helsingissä.

Ohjatun liikunnan ja kuntosalien kävijämäärät palasivat koronaa edeltäneelle tasolle. Kuntosaleilla käyntejä kertyi vuoden aikana 14 500, ja ohjattuun liikuntatoimintaan osallistui reilusti yli 10 000 ihmistä. Viikkotalla ikääntyneille järjestettiin 11 ohjattua ryhmää, 14 vertaisohjattua ryhmää sekä 14 omatoimista ryhmää. Myös ikäihmisten järjestetyillä retkillä ja tapahtumissa on ollut runsaasti osallistujia. Erityislapsille ja heidän perheillensä kohdennetussa MOTO-kerhossa on myös ollut hyvin osallistujia, ja sovellettu perhekerho on ollut kohderyhmälle hyvin tarpeellinen. Lasten uimakoulutoiminta on järjestetty edelleen Joensuun uimaseuran kanssa yhteistyössä, ja toimintamalli on todettu toimivaksi.

Kulttuuripalvelujen esitystoimintaa järjestettiin Ohtossa ja alkukesällä kolmen kylän kyläkiertueella. Kulttuuriosuuskunta Pokan Salataidekapakka -konsepti ei saanut suosiota kylillä, mutta perinteiset Kotiseutukerhokunnan navetakonsertit vetivät hyvin yleisöä. Kontiolahti -päivä onnistui hienosti ja jäähallin viereinen tapahtuma-alue sai runsaasti kiitosta. Kunnan mökkiläistapahtuma vietettiin viehättävässä Höytiäisen Helmessä Varparannalla.

Useat koronapandemian vuoksi siirretyt esitykset saatiin tänä vuonna toteutettua. Lastenkulttuuriverkoston toiminta kouluilla ja päiväkodeissa oli vilkasta, mm. kaikki kolmasluokkalaiset vierailivat Carelia-salissa kaupunginorkesterin konsertissa, Race Horse Company vieraili Lehmon koululla, Utu ja Myrsky -esitys Onttolan koululla, kirjailijavierailu järjestettiin yläkoululla, mediatyöpajat järjestettiin seiskaluokkalaisille, Konsertti-keskuksen konsertti mahdollistettiin kaikille perusopetuksen oppilaille ja Tanssiteatteri Raatikon 14 tanssityöpajaa järjestettiin alakouluissa. Leppäkerttu Pilkuton esitys vieraili Paiholan päiväkodissa. Aikuisten elokuvatoiminta oli hiljaista, mutta Lehmon päivätanssit löivät itsensä läpi. Näyttelytiloissa oli esillä 14 kuvataidenäyttelyä ja lisäksi Muistojen Kontioranta -dokumenttielokuvaa esitettiin Kontiorannan Vaara Sportin tiloissa. Senioriteatterin esitykset toteutettiin keväällä.

Kunnan tuottama joulunavaus torilla oli menestys ja tapahtumaan osallistui noin 500 henkilöä. Vuoden Loistavimmat -palkitsemistilaisuus järjestettiin joulukuussa auditorio Ohtossa. Koronan vaikutukset näkyivät yhä siinä, että ihmiset eivät vielä uskalla kokoontua yleisötilaisuuksiin samalla tavalla kuin koronaa edeltävänä aikana.

Koronapandemia vaikutti vielä alkuvuodesta myös Kontiolahden ja Lehmon kirjastojen toimintaan. Kävijöitä oli vähemmän ja kirjastot eivät pystyneet juurikaan järjestämään tapahtumia. Koko vuotta 2022 tarkasteltaessa kävijät ovat Kontiolahden kirjastoissa kuitenkin pysyneet suunnilleen samalla tasolla kuin edellisenä vuonna; kirjastoautossa kävijämäärissä on pientä nousuakin. Käyntejä Kontiolahden kirjastossa, kirjastoautossa ja Lehmon kirjastossa oli vuonna 2022 yhteensä 83 740 (vuonna 2021 käyntejä 83 920). Kirjastoauton reitillä on noin 110 pysäkkiä Kontiolahden alueella, ja se onkin tärkeä palvelu niin koululaisille kuin ilta-pysäkkien kävijöillekin.

Kontiolahden omatoimikirjasto on kasvattanut suosiotaan tarpeellisena palveluna ja omatoimisuusopimuksia tehtiin asiakkaille tasaisesti lisää myös vuonna 2022. Kontiolahden lainoista noin 14 % lainattiin omatoimijalla eli iltaisin ja viikonloppuisin. Kokonaisuudessaan lainamäärät laskivat hieman vuodesta 2021 ja tämä johtuu erityisesti siitä, että edellisenä vuonna Lehmon kirjastossa asiointi kasvoi Joensuun pääkirjaston

ollessa kesällä kiinni remontin vuoksi. Vuonna 2022 lainoja oli yhteensä 209 063 kpl ja niistä Kontiolahdella lainattiin noin 32 %, kirjastoautossa 27 % ja Lehmon kirjastossa 41 %. Lehmon kirjasto olikin edelleen seutukirjaston 18 toimipisteestä vilkkaimpia noin 8 200 lainalla kuussa.

Seutukirjaston organisaatiouudistuksen myötä Kontiolahden ja Lehmon kirjastojen tiimissä aloitti uusi alueinformatikko ja vuoden aikana alueen kirjastojen yhteistyö tiivistyi muun muassa tavoitteellisemman tapahtumasuunnittelun osalta. Kirjastoissa järjestettiin vuoden aikana noin 100 erilaisille kohderyhmille suunnattua tapahtumaa ja kirjasto oli myös aiempaa aktiivisemmin mukana yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Kirjasto osallistui muun muassa Kontiolahti-päivään, Lehmon Kyläpäivään, yrittäjien Syysrihaan ja kunnan joulunavaus-tapahtumaan. Uusia tapahtumakokeiluja olivat muun muassa Novellikoukku, iltasatutunnit, retropeli-ilta ja uutisvisa aikuisasiakkaille. Kirjaston ja kunnan yhteistyö tiivistyi yhdessä viestintäsuunnittelijan kanssa aloitetussa Kontiolahti 150-vuotta -juhlasuunnittelussa.3010

Lehmon kirjastoon siirrettiin kierrätyskalusteita Joensuun pääkirjastolta ja niiden avulla tehtiin lastenosaston tilajärjestelyjä toimivammaksi. Lehmon kirjastovirkailija jalkautui edelleen säännöllisesti alueen kouluihin, päiväkoteihin ja varhaiskasvatuksen muihin toimipisteisiin muun muassa kirjavinkkausten ja satutuntien merkeissä. Uutena yhtenäisenä toimintamallina otettiin käyttöön Vaara-kirjastojen kirjastopolku perusopetukselle ja sen avulla on lisätty erityisesti tiedonhaun opetusta. Kontiolahden kirjastot olivat mukana myös Tulevaisuuden lukutaidot-hankkeessa, jossa kehitetään aikuisten monipuolista lukutaitoa ja lisätään taitoja, joilla pärjää tulevaisuuden mediaympäristöissä.

Nuorisosuunnitelman tekeminen aloitettiin ja sitä jatketaan vuonna 2023. Nuorisopalvelujen henkilöstössä oli vaihtuvuutta ja määräaikaista, joten varsinkin loppuvuoden toiminta oli pirstaleista. Nuorille suunnattu bänditoiminta on ollut käynnissä vuoden ajan, ja aktiiviset bändit (4 kpl) ovat kehittyneet valtavasti. Tiloja sekä laitteistoa on saatu kehitettyä ammattimaisempaan suuntaan yhteistyökumppaneiden ansiosta. Viikottasolla soittajia on noin 20, mikä vuositasolla tekee lähes 1 000 käyntiä bänditoiminnassa.

Talous toteutui 25 t€ budjetoitua paremmin ja toimintakatteen toteuma oli 99,1 %.

Toimintatuotot olivat 79 t€ ennakoitua suuremmat johtuen pääosin kasvaneesta hankerahoituksesta (60 t€). Vastaavasti hankkeiden vuoksi myös toimintamenot ylittivät (55 t€).

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Teemme kuntaan nuorisotyötä ohjaavan suunnitelman.	Nuorisosuunnitelma valmistuu.	Ei toteutunut Nuorisosuunnitelman tekeminen on aloitettu, mutta henkilömuutosten vuoksi se ei valmistunut aikataulussa. Työtä jatketaan 2023.
Rakennamme nettisivuille matalan kynnyksen harrastekalenterin parantamaan tiedon saatavuutta.	Harrastekalenteri valmistuu.	Toteutunut Harrastekalenteri on valmistunut Nuorten Kontiolahti -sivustolle, joka julkaistaan helmikuun aikana.
Aloitamme bändikerhotoiminnan Lehmassa.	Bändikerho kokoontuu säännöllisesti uudessa tilassa.	Toteutunut

Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Osallistumme Kontiolahden kunnan 150-juhlavuoden valmisteluun.	Juhlavuoden tapahtumien toteutussuunnitelma valmistuu.	Toteutunut
Kehitämme liikuntapaikkoja liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti.	Liikuntapaikkasuunnitelman mukaiset hankkeet toteutuvat.	Toteutunut Liikuntapaikkasuunnitelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.9.2022. Suunnitelmaan kirjattiin hankkeet vuodesta 2023 alkaen.
Selvitämme ohjatun liikunnan toimintamahdollisuuksia Lehmon alueella yhtenäiskoulun valmistuessa.	Toimintamalli Lehmon alueen ohjattujen ryhmien järjestämiseksi valmistuu.	Ei toteutunut Selvitys on käynnistetty, mutta se ei ole valmis. Selvitystä jatketaan keväällä 2023.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Viestimme suunnitelmallisesti ja oikea-aikaisesti vapaa-ajan toiminnoista.	Viestintä on monikanavaista ja säännöllistä.	Toteutunut

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Yleisötapahtumat, osallistujamäärä	3 834	10 000	3 435
Liikuntapalvelut, ohjattu toiminta, käyntikerrat	5 887	10 000	10 353
Retket ja leirit, osallistujamäärä	364	300	619
Nuorisopalvelut, ohjattu toiminta, käyntikerrat	907	2 000	649
Nuorisotilat, kävijämäärä	3 240	5 000	5 371

Liikuntapalvelujen virtuaalijumpissa Facebookin KonaJumppaa -ryhmässä on ohjattu 28 jumppaa, ja niitä on katsottu 1 224 kertaa. Ryhmän jäsenmäärä on kasvanut 205 henkilöön. Virtuaalijumppien osallistujat eivät ole mukana yllä olevan taulukon ohjatun toiminnan käyntikerroissa.

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
390 Vapaa-aikapalvelut					
Toimintatuotot	147		147	226	79
Toimintakulut	-2 988	-56	-3 045	-3 099	-55
Toimintakate	-2 842	-56	-2 898	-2 873	25

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	1 552	12	1 564	2 038	475
Toimintakulut	-37 800	-834	-38 634	-38 706	-72
Toimintakate	-36 249	-822	-37 070	-36 668	402

5.4 TEKNINEN LAUTAKUNTA

5.4.1 Teknisen hallinto

Tilivelvollinen: tekninen johtaja Tommi Hirvonen

Toiminta-ajatus

Hallintoyksikön tavoitteena on toiminnassaan kaikilta osin edistää ja tukea kunnan kasvustrategiaa yhdessä teknisen lautakunnan ja sen alaisen henkilöstön kanssa. Hallintoyksikkö johtaa investointihankkeiden suunnittelua ja toteutusta sekä vastaa teknisen osaston hallinto-, henkilöstö-, ja talousasioista sekä teknisen lautakunnan toiminnasta.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2022

Toimintamme painopistealueita olivat Lehmon yhtenäiskoulun, Kirkonkylän koulukeskuksen peruskorjaus ja Kontiolahden Soteaseman rakennushankkeiden toteuttaminen.

Ruokapalveluiden siirtyminen yhden valmistuskeittiön malliin sekä laitoshuoltajien osittainen siirtyminen hyvinvointialueen palvelukseen olivat toimintamme keskeisimpiä muutoksia.

Investoinnit

Kirkonkylän koulun peruskorjauksia jatkettiin myös vuonna 2022. Koulukeskukselle tehdyn keittiöremontin myötä kunnassa siirryttiin yhteen valmistuskeittiömalliin. Samalla uusittiin osa ruokailusalin kalustuksesta. Entisen terveysaseman valmistuskeittiö- ja keittiötoiminta loppui elokuussa 2022. Loppuvuonna alkoi myös uuden kenkäeteislaajennuksen rakentaminen, jonka valmistuminen siirtyi vuoden 2023 alkuun.

Lehmon yhtenäiskoulun rakentaminen jatkui koko vuoden, uusin osio vastaanotettiin joulukuussa 2022. Samalla aloitettiin Lehmon kivikoulun purkaminen ja E-osan peruskorjaukset. Lehmon yhtenäiskoulun rakentaminen jatkuu peruskorjausosien ja uuden liikuntahallin rakentamisen myötä vuonna 2023.

Kontiolahden Sote-aseman rakennustyöt saatiin valmiiksi tammikuussa 2022.

Lehmoon avattiin uusi päiväkotikoti Lehdokki. Entiset S-marketin vuokratilat remontoitiin vuokranantajan toimesta kokonaisuudessaan päiväkodin käyttöön. Samalla uusittiin piha-alueen aitaukset ja leikkivälineet. Tilat otettiin vaiheittain käyttöön vuoden 2022 aikana.

Kiviniemen uuden päärakennuksen suunnittelu toteutui keväällä ja varsinaiset rakennustyöt käynnistettiin syksyllä 2022 perustusten ja pohjarakentamisen osalta. Hirsiveistäjä aloitti päärakennuksen veistotyöt vuoden 2022 lopussa. Kiviniemen päärakennus valmistuu vuoden 2023 loppuun mennessä.

Hallinto

Teknisen osaston toimintaa pyrittiin sopeuttamaan muuttuneeseen taloustilanteeseen osavuosisraportin yhteydessä tehdyillä talousarviomuutoksilla. Sähkön ja lämmityksen osalta kustannusten merkittävää nousua ei kuitenkaan osattu arvioida osavuosisraportin yhteydessä.

Tekninen lautakunta kokoontui 11 kertaa vuoden 2022 aikana.

Teknisen osaston hallintosihteeri vaihtui syksyllä 2022.

Teknisen lautakunnan toimintakatteen toteuma oli 88 % ja taloudellinen tulos oli 234 422 € muutettua talousarviota huonompi.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Investointihankkeiden toteuttaminen.	Hankkeiden toteutuminen aikataulujen ja kustannusarvioiden mukaisesti.	Lehmon yhtenäiskoulun rakennustöiden aikataulua jatkettiin rakennusmateriaalien saatavuusongelmien vuoksi. Rakennustyöt etenivät muutetun aikataulun ja kustannus-

		arvion mukaisesti. Kirkonkylän yhtenäiskoulun laajennus- ja muutostyöt on keittiön osalta saatu valmiiksi aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti. Laajennusosan rakentaminen alkoi elokuussa.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Kuntalaisten osallistaminen elinympäristönsä kehittämiseen järjestämällä kyläiltoja vuosittain vaihtuvissa kohteissa.	Kahden kyläillan järjestäminen vuoden 2022 aikana.	Kyläillat järjestettiin Kunnasniemellä ja Varparannalla.

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
400 Teknisen hallinto					
Toimintatuotot	868	0	868	978	110
Toimintakulut	-901	0	-901	-758	142
Toimintakate	-33	0	-33	220	252

5.4.2 Tekniset palvelut

Tilivelvollinen: kiinteistöpäällikkö Jari Rissanen

Toiminta-ajatus

Rakennutamme, rakennamme sekä kunnossa- ja ylläpidämme kunnan rakennuksia. Tavoitteenamme on rakennusten terveellisyys, turvallisuus ja käyttötarpeenmukaisuus sekä taloudellisuus. Puhtauspalveluissa tuotamme asiakaslähtöisesti käyttötarkoituksen mukaista puhtaustasoa erityyppisesti siivottavissa tiloissa. Ravintohuollossa tuotamme kustannustehokkaasti laadukkaita ateriapalveluja huomioiden asiakkaiden tarpeet.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2022

Tuotamme tilojen asianmukaisen ylläpidon sekä painotamme hyvän rakennuttamisen ja valvonnan tasoa erityisesti kosteuden- ja puhtaudenhallinnan varmistamiseksi. Rakennusten korjaukset suoritetaan oikea-aikaisesti ja suunnitellusti tavoitteena erityisesti terveet ja turvalliset tilat kaikissa kunnan tilapalvelun hallinnoimissa rakennuksissa.

Toteuma

Loppuvuoden 2022 aikana sähkön säästötoimista ja kulutuskasvun hillitsemisestä huolimatta pörssisähkön hinnannousu aiheutti merkittävän ylityksen siihen varattuun budjettiin. Ampumahiihtokeskuksen kulutus nousi edellisvuoteen 2021 verrattuna 40 600 kWh:lla, joka johtui osin maailmancup-kisan järjestelystä. Kunta maksoi kisojen aikaiset sähkölaskut, jotka perittiin tammikuun 2023 aikana kisajärjestäjältä.

Vuoden 2022 lopussa otettiin käyttöön täyssähkölämmitteinen Päiväkoti Lehdokki, jonka marras-joulukuun sähkönkulutukset olivat n. 56 000 kWh. Myös Lehmon yhtenäiskoulun uuden laajennusosan käyttöönotto tapahtui loppuvuodesta 2022, jonka myötä kulutus kasvoi merkittävästi.

Lämmityksen osalta alkuperäinen budjetti ylittyi merkittävästi vuonna 2022. Syynä tähän olivat vuoden 2022 aikana tulleet raaka-aineiden ja materiaalikustannusten suuret hinnannousut.

Pelletin saatavuusongelmat alkoivat keväällä Venäjän Ukraina hyökkäyksen takia, jonka vuoksi Stora Enso ei enää vastaanottanut pellettiä Venäjän tehtailtaan eikä jatkokuljettanut sitä asiakkailleen. Tämän vuoksi pelletin saatavuudessa oli ongelmia myös useammalla eri toimijalla. Pellettiä jouduttiin tilaamaan suoraan mm. rautakaupasta, jonka hinta oli noin nelinkertainen alkuperäiseen nähden. Pelletin saatavuusongelman vuoksi jouduimme varustamaan mm. Varparannan koulun uudella öljypolttimolla, koska pelletin saanti oli

yhä epävarmaa ja koulun lämmitys oli turvattava varajärjestelmällä.

Myös kaukolämpölaitoksen osalta varauduttiin tulevaan talveen tilaamalla säiliö täyteen polttoöljyä varautumisen johdosta.

Loppuvuoden 2022 aikana valmisteltiin ja kartoitettiin Hyvinvointialueelle siirtyviä kiinteistöjä, tiloja ja irtaimistoa. Vuoden 2023 alussa kaikki asumispalveluyksiköt (kunnan omistamat ja välivuokratut kohteet) siirtyvät Hyvinvointialueelle vastattavaksi. Kunta perii omistamistaan kiinteistöistään vuokraa jatkossa suoraan Hyvinvointialueelta ja Hyvinvointialue vastaa jatkossa tilojen vuokraamisesta asukkailleen.

Sivistyspuolen päiväkotipaikkojen tarve lisääntyi vuonna 2022 yllättävästi Lehmon alueella. Toimeksianto tilatarpeesta tuli keväällä ja vaihtoehdot olivat vähissä uusien tilojen suhteen. Neuvottelut käynnistettiin entisen S-marketin tilojen osalta, jonka jälkeen entiset kuntosalirytyksen tilat remontoitiin täysin päiväkoti Lehdokin käyttöön. Tilat otettiin vaiheittain käyttöön loppuvuonna 2022.

Attendo Oy käynnisti uuden asumispalveluyksikön Kaarnakodin entisen Mäntytien päiväkodin paikalle rakennetun uudiskohteen myötä. Kunta vuokrasi kohteen Attendo Oy:ltä aikavälillä lokakuu – joulukuu 2022 käytössä olleen välivuokrausmallin mukaisesti Siun sotelle. Tilat kuitenkin valmistuivat marraskuun alkuun, jonka vuoksi ennakoitujen vuokratulot toteutuivat budjetoitua pienempänä. Myös vuokratulot pienenevät, koska Varparannan aluepalvelukeskus siirtyi Kaarnakotiin valmistumisen myötä. Varparannan aluepalvelukeskus jäi muutoksen myötä toistaiseksi tyhjilleen, jolla vaikutus tyhjillään ja lämpimänä olevien tilojen kasvuun.

Vuokratulot jäivät arvioidusta budjetista, syynä olivat vuoden aikana osittain tyhjillään olleet asumispalveluyksiköiden asuinhuoneistot. Vuoden 2023 alussa asumispalveluyksiköt siirtyvät Hyvinvointialueelle vastattavaksi. Näin kunta perii jatkossa kiinteää vuokraa em. asumispalvelun kiinteistöistä.

Muut vuokratuotot oli alkuperäisen budjetoinnin myötä kirjattu järjestelmään virheellisesti (100 000 € liikaa). Vastaavasti ateriapalveluiden myyntituloissa tuloja saatiin arvioitua enemmän (n. 81 000 €).

Vanhan terveysaseman purkaminen lykkääntyi tuleville vuosille, eläinlääkäritoiminta siirtyy Kiveläntielle uudisrakentamisen myötä vuoden 2023 lopussa, jonka vuoksi nykyiset terveysaseman eläinlääkäritilat ovat yhä käytössä vuonna 2023. Vanhan terveysaseman kylmilleen laitto on aloitettu. Ilmanvaihtoa on sammuutettu ja pudotettu osastoilta. Lisäksi lämmitystä on pienennetty huonekohtaisesti. Koko lämmitystä ei voida valitettavasti sulkea, koska entisen keittiön kautta kulkee vesiputket myös eläinlääkäriin tiloihin.

Karhunpesän Lapti Oy:n maksuerä 29, 10 491,67 € tuli maksatukseen 5-vuoden takuutarkastuksen jälkeen.

Puhtauspalveluissa käynnistettiin palvelut uusissa kiinteistöissä, Kontiolahden soteasemalla ja asteittain päiväkoti Lehdokissa. Kontiolahden soteasemalla uusina palveluina avustavat ruokapalvelutehtävät vuodeosastolla, kohteen ruokapalvelujen siirryttyä kunnalta Polkan tuottamaksi.

1.1.2023 voimaan tulleen hyvinvointialuemuutoksen myötä, puhtauspalvelut -yksikön henkilöstöstä 8 henkilöä siirtyi vanhoina työntekijöinä Polkka Oy:lle. Ko. muutos aiheutti huomattavaa myllerrystä yksikön sisällä, mikä näkyi mm. kasvaneina sairauspoissaoloina sekä henkilöstön poikkeuksellisen suurena vaihtuvuutena. Samaan aikaan uusien henkilöiden rekrytointi oli haastavaa johtuen soveltuvien hakijoiden vähäisyydestä, minkä vuoksi menttiin pitkiäkin aikoja huomattavan alimitoitetuilla henkilöresursseilla.

Puhtauspalvelut -yksikön henkilöstölle järjestettiin koulutusta ympäristönäkökulman huomioimisesta siivoustehtävissä, sekä jätejakeiden lajittelusta. Tavoitteena on, että puhtauspalveluhenkilöstö pystyisi tarvittaessa neuvomaan tilojen käyttäjiä lajitteluasioissa – tavoitteeseen pääsemiseksi koulutusta jatketaan v. 2023.

Ravintopalveluissa siirryttiin elokuussa 2022 yhteen valmistuskeittiöön. Terveysaseman valmistuskeittiö lopetettiin elokuussa 2022 ja koulukeskuksen remontin myötä valmistuskeittiö koulukeskuksella laajeni. Sote-ate-

riat loppuivat asteittain vuoden aikana. Viimeiset sote-ateriat valmistettiin marraskuun 2022 alussa Varparrannan hoivakodille. Remontoidun valmistuskeittiön käynnistäminen ja prosessien suunnittelu ja kehittäminen vaativat ison työpanoksen ruokapalveluiden henkilöstöltä. Lehmon yhtenäiskoulun sekä Päiväkoti Lehdokin keittiöiden toimintojen suunnittelu ja kalustaminen oli mittava projekti. Koko henkilöstölle toteutettiin muutosvalmennus vuoden 2022 aikana.

Uuteen Jamix-tuotannonohjausjärjestelmään syötettiin pohjatiedot vuoden 2022 aikana ja ohjelma otettiin käyttöön elokuussa 2022. Jakelupisteiden sähköinen tilaaminen siirtyy vuoden 2023 alkupuolelle. Tämä johdettiin ajateltua suuremmasta pohjatyön määrästä.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Ylläpitämämme tilat ovat hyväkuntoisia ja sisäilmaltaan laadukkaita. Kartoitamme ja tiedostamme korjaustarpeet, erityisesti sisäilmaongelmat jo ennakkoon.	Vuosittainen kiinteistökatselemus tehty kaikissa kiinteistöissä ja PTS suunnitelman täydentäminen/päivittäminen. (PTS:n mukaisen korjausvelan kasvun hillitseminen).	Maakuntien tilakeskuksen ohjelmisto otettiin käyttöön PTS:än tuoksi. Lisäksi teimme sopimuksen Enerken kanssa, joka tukee jatkossa energia- ja kustannustehokkuutta kiinteistöhallinnassa.
Siirtyminen digitaaliseen tilausjärjestelmään ruokapalveluissa.	Valmistuskeittiöt käyttävät Jamixin pilvipalveluita ja jakelupisteet tilaavat tuotteet Jamixin kautta.	Uusi Jamix on otettu osittain tuotantokäyttöön valmistuskeittiöllä. Taustatyö sähköiseen tilaamiseen valmistui.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Kiinteistöjen vika- ja palvelupyyntöihin vastaaminen määräraajassa.	Vikailmoituspalvelun vasteaika. Tavoitteenamme on yli kaksi viikkoa avoinna olevia asioita vähemmän kuin 20 kpl.	Tavoitteessa pysyttiin.
Sähköautojen latausasemien tarvekartoitus.	Tavoitteena selvittää kunnan kiinteistöjen valmiudet sähköautojen latauspisteille ja niistä aiheutuvista kustannuksista.	Kirkonkylälle rakennettiin latausasemainfra. Latausaseman toimitus viivästyi vuoden 2023 alkupuolelle komponenttipulan vuoksi. Energiavirastolta haettu ja myönnetty avustusta investointiin liittyen, jonka maksatus siirtyy vuodelle 2023.
Vieraslajit kunnan kiinteistöjen alueilla.	Vieraslajien kartoitus kiinteistöjen piha-alueilta.	Kartoitus on tehty yhteistyössä kunnan puutarhurin kanssa.
Ympäristönäkökulman huomiointi toiminnassa.	Jätejakeiden lajittelun mahdollistaminen kunnan kiinteistöissä asteittain.	Jätejakeiden lajittelua on tehostettu kiinteistöissä jätelakiuudistuksen myötä (astui voimaan heinäkuussa 2022) yhteistyössä Puhoksen ja L&T:n kanssa. Kohteisiin hankittiin keräysastiat tarvittavilta osin.

Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Kunnan kylmillään olevien rakennusten purkaminen ja maa-alueen vapauttaminen alueen kehittämistä varten.	Puretaan kolme tyhjillään ja kylmillään olevaan kiinteistöä Kontiolahden alueelta.	Rivitalorakennus osoitteessa Kiveläntie 4B ja entinen hoivakotirakennus osoitteessa Rinnetie 1B purettiin kokonaisuudessaan. Lisäksi Kontiorannan kylmillään olevien rakennusten haitta-ainekartoitukset toteutettiin purkamista varten.

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Normeerattu lämpöenergian kulutus	44 kWh/ m ³ /a	tavoite 55 kWh/ m ³ /a	52,4 kWh/ m ³ /a
Tyhjillään olevat lämpimät hyöty m ² (ei sisällä asuinhuoneistoja)	n. 14 000	12 000	n. 14 860
Puhtauspalvelun hinta €/sm ² /a	26,00 €/sm ² /a	27,00 €/sm ² /a	24,86 €/sm ² /a
Siivottavat m ² , sisäiset/SiunSote	45 081/8 325	45 655/8 325	49 238/8 735
Ateriat	713 730	727 200	648 274
Aterian keskihinta	3,98 €	4,05 €	4,13 €

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio-muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
420 Tekniset palvelut					
Toimintatuotot	12 102	459	12 561	12 444	-118
Toimintakulut	-9 540	-737	-10 277	-10 687	-410
Toimintakate	2 562	-278	2 284	1 757	-527

5.4.3 Kuntatekniikka

Tilivelvollinen: kuntatekniikan päällikkö Juho Väisänen

Toiminta-ajatus

Vastaamme liikenneväylien, ulkoliikuntapaikkojen, puistojen, leikkikenttien, satamien, ja muiden yleisten alueiden sekä hulevesiviemäröinnin suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Lisäksi huolehdimme kunnan metsäomaisuudesta, joukkoliikenneasioista ja kunnan vastuulle kuuluvista jätehuoltotehtävistä.

Keskeiset muutokset

Kontiolahden kunta on jatkanut onnistunutta kasvustrategiaa. Kasvu lisää tarvetta uusille houkutteleville asuinalueille. Lisäksi kasvaviin liikennemääriin on vastattava katuverkon kehittämisellä. Kunnassa halutaan kehittää kevyenliikenteen olosuhteita ja parantaa liikenneturvallisuutta liittymäratkaisuilla. Pyöräliikenteen ja jalankulun kehittämissuunnitelma 2040 hyväksyttiin vuonna 2022.

Ulkoliikuntapaikkojen määrä lisääntyy jatkuvasti. Kontiolahti haluaakin profiloitua liikuntaa arvostavaksi ja siihen kannustavaksi kunnaksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Digitalisaation hyödyntäminen.	Digitalisaation hyödyntäminen kunnossapidossa ja palveluiden tarjonnassa.	Kuntalaisten käyttöön tarkoitettu reaaliaikainen talvikunnossapidon seuranta saatiin käyttöön koko auraukseen. Infrakit on otettu koekäyttöön omassa urakoinnissa. Tien kuntotiedot on kerätty ja syötetty Locus Cloud tietojärjestelmään Karelian ammattikorkeakoulupiskelijän opinnäytetyönä.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Innovatiiviset lähiliikuntapaikat.	Valmistuneen lähiliikuntapaikka kartoituksen toteutustoimet. Asuinalueiden lähipalveluiden kehittäminen.	Lehmon ulkokuntosali valmistui. Liikuntapaikkasuunnitelman viivästyisestä johtuen Honkatien- ja Hovi- mäen leikkikenttien perusparantaminen siirtyi vuodelle 2023. Suunnittelutyö on valmistunut ja leikkikalustohankinnat on tehty valmiiksi vuoden 2022 aikana.
Turvallinen ja toimiva kaavatiestö.	Kevenliikenteen olosuhteiden parantaminen. Liikenneturvallisuu- suustyö.	Talvikunnossapidon painopisteenä oli pyöräily- ja jalankulun pääreitistö. Kunta avusti kulkureitin rakentamista VT6 tien varteen välille Lukkarilantie - Höytiäisen rantatie. Koululaisille suunnatun liikenneturvallisuuksikyselyn tulokset valmistuivat.
Monipuoliset ja houkuttelevat yleiset alueet.	Puistoalueiden suunnittelu ja kehittäminen.	Satamapuiston rakentaminen aloitettiin suunnitellusti vuonna 2022. Alueen rakennustyöt saadaan valmiiksi vuoden 2023 aikana.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Kuntatekniikan rakentaminen tulevaisuuden tarpeet huomioiden.	Suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan tulevaisuuden tarpeet.	3D järjestelmät on otettu käyttöön kaikessa maanrakentamisessa. Aluehallintoviranomaiselta haettiin avustusta vesien- ja merenhoidon sekä vesistö- ja kalataloustoimenpiteiden toteuttamiseen.

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
440 Kuntatekniikka					
Toimintatuotot	626	0	626	660	34
Toimintakulut	-2 476	-295	-2 771	-2 723	48
Toimintakate	-1 850	-295	-2 145	-2 063	82

5.4.4 Vesihuolto

Tilivelvollinen: vesihuoltopäällikkö Juha Pitkänen

Vuosihuoltolaitoksen toimintakertomus on esitetty kohdassa 8 eriytetyt tilinpäätökset.

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
450 Vesihuolto					
Toimintatuotot	2 406	110	2 516	2 494	-22
Toimintakulut	-1 266	-140	-1 406	-1 488	-81
Toimintakate	1 140	-30	1 110	1 007	-104

5.4.5 Maankäyttö ja valvonta

Tilivelvollinen: maankäyttöpäällikkö Marja-Liisa Sykkö

Toiminta-ajatus

Kaavoitus ja mittaus -yksikössä ohjaamme yhdyskuntarakenteen kehitystä, tuotamme eritasoisia maankäytön suunnitelmia ja luomme edellytykset hyvälle, viihtyisälle ja monipuoliselle elinympäristölle sekä yrittämisen ympäristölle. Tuotamme paikkatietoaineistoa niin sisäisten kuin ulkoisten asiakkaiden käyttöön. Näin tehostamme toimintaamme, edistämme avoimuutta ja selkeytämme päätöksentekoa.

Rakennusvalvonnassa huolehdimme, että rakennus täyttää elinkaarensa aikana lainsäädännön vaatimukset positiivista asiakasneuvontaa painottaen. Rakennettujen alueiden valvonnalla luomme edellytykset viihtyisän ja turvallisen asuinympäristön säilymiseen.

Ympäristövalvonnassa huolehdimme siitä, etteivät asutus, teollisuus tai muu ihmistoiminta pilaa haitallisesti ympäristöämme. Päästöjä aiheuttavien toimintojen haitalliset vaikutukset rajataan mahdollisimman vähäiseksi.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2022

Vuoden 2022 aikana Lehmon osayleiskaavaa vietiin eteenpäin neuvottelemalla eri osapuolten kanssa sekä päivittämällä kaava-alueen liikenneselvitys. Kaavan viivästyneen käsittelyn vuoksi alueella on tapahtunut muutoksia, jotka on huomioitava uudessa osayleiskaavaehdotuksessa. Jaamankankaan ranta-asemakaava-muutos, Karhulan asemakaava, Lehmon urheilukeskusalueen asemakaavan muutos ja laajennus sekä asemakaavan muutos ja laajennus Lehmon yhtenäiskoulun alueella saivat lainvoiman. Käynnissä olevia asemakaava- ja osayleiskaavahankkeita edistettiin. Lamminrannan alueelle käynnistettiin asemakaavan muutos sekä laajennus. Palautejärjestelmän käyttöönotto toteutui onnistuneesti. Järjestelmää on myös hyödynnetty kaavoitukseen osallistamisessa. Maa-alueiden hankinnassa kauppaneuvottelut eivät johtaneet kauppaan. Tontinluovutustavoitteet saavutettiin erinomaisesti.

Rakennusvalvonnan arkistointiprojekti on edennyt ennakoitua nopeammin, luvat vuoteen 1994 saakka on sekä skannattu että viety arkistoon. Projekti etenee tuoreimmista luvista vanhempiin. Arkistotyön sähköistämisen myötä on jo saavutettu huomattavaa työajan säästöä ja asiakaspalvelun nopeutumista. Työn edessä skannattavien asiakirjojen määrä vähenee ja näin ollen skannaustyö tulee nopeutumaan jatkossa.

Ympäristövalvonnan painopisteenä vuodelle 2022 oli vieraslajien torjuntastrategian käytännön toimien jatkaminen ja vaikuttavuuden lisääminen, mikä toteutui suunnitellusti. Käytännön työhön palkattiin palkkatuella pitkäaikaistyöttömiä henkilöitä. Osallistuimme maakuntaliiton vetämään ilmastohankkeeseen, jonka aikana tarkasteltiin kunnan ilmastoimien nykytilaa, tuettiin Hinku-verkoston hakeutumista ja toteutettiin kuntaan etätyötiloja. Ympäristöhoidon tehtäväalueella toteutimme 3 erityyppistä kokeiluhanketta, joita jatketaan tulevana vuosina.

Toteutimme luonnonhoito ja vesiensuojeluhankkeita yhteistyössä kuntatekniikan ja ELY-keskuksen kanssa Kiviniemessä, Kyyrönsuolla ja Kirkonkylällä.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Palautejärjestelmän sisäänajo hallintokuntiin.	Palautteita saadaan uuden järjestelmän kautta ja palautteisiin on vastattu tavoiteaikataulussa.	Palautejärjestelmä on otettu käyttöön.
Tavoitteena on viihtyisä arkiympäristö. Kokeiluhankkeita otetaan käytännöksi ympäristöhoidon keinona.	Vähintään kaksi toteutunutta kokeiluhanketta.	Lammaslomat Kiviniemessä käynnissä, myönteistä palautetta niistä. Vieraslajeja torjuttu uusien menetelmin ja vieraslaji jätettä on hävitetty kustannustehokkaammin. Muoviset jäälatu viitat on korvattu männynntaimista tehdyillä viehkoilla. Puuainesta sijoitettu 2 kohteeseen veden alle vesiensuojelumateriaaliksi ja hiilivastoksi.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Raakamaata hankitaan riittävästi asemakaavoituksen tarpeisiin.	Hankittu raakamaan pinta-ala on n. 50 ha.	Raakamaan hankinnassa ei päästy tavoitteeseen. Neuvotteluja jatketaan vuoden 2023 aikana.
Hiilijalanjäljen huomioiminen maankäytön ja valvonnan keinoin.	Huomioidaan uusissa asemakaavoissa.	Valmisteilla olevissa asemakaavoissa on huomioitu hiilijalanjäljen pienentäminen ohjeellisin määräyksin.
Vieraslajien torjunta strategian mukaisesti.	Kunnan kiinteistöt kartoitettu ja jättiputken torjunta aloitettu.	Toiminta käynnissä kaikilla tiedossa olevilla kohteilla. Kesätyöryhmän lisäksi työssä useita palkkatuella työllistettyjä.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Ilmastomuutoksen hidastaminen maankäytön keinoin ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Jo rakennettujen alueiden tiivistäminen. Etätyömahdollisuuksien selvittäminen.	Lehmon osayleiskaavan tavoitteena on yhtenäistää ja tiivistää Lehmon taajamaa. Kunta päätti liittyä kohti hiilineutraalia kuntaa eli Hinku kunta verkostoon ja kuntien energiatehokkuussopimukseen
Rakennusvalvonnan asiakaspalvelun nopeuttaminen.	Sähköisen arkistoinnin suunnitelmallinen edistäminen.	Sähköiseen arkistoon on viety luvat vuosilta 1994–2019

500 Maankäyttö ja valvonta

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio-muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
Toimintatuotot	1 869		1 869	1 890	21
Toimintakulut	-1 176	40	-1 136	-1 095	41
Toimintakate	693	40	733	795	62

**TEKNINEN LAUTAKUNTA
YHTEENSÄ**

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
Toimintatuotot	17 872	569	18 441	18 466	25
Toimintakulut	-15 359	-1 132	-16 491	-16 750	-259
Toimintakate	2 513	-563	1 950	1 716	-234

KOKO KUNTA YHTEENSÄ

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio- muutokset	Muutettu TA 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
Toimintatuotot	21 028	996	22 024	22 608	584
Toimintakulut	-100 552	-6 215	-106 767	-106 322	445
Toimintakate	-79 523	-5 219	-84 742	-83 713	1 029

5.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.

MÄÄRÄRAHAT / TULOARVIOT 1000 €	Sitovuus	Alkuper. TA	TA muutokset	TA muutoksen jälk.	TOTEUMA	Poikkeama €	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA							
10 Kunnanhallitus							
100 Keskushallinto	N	-3 154	265	-2 889	-2 667	222	-7,7 %
150 Elinvoiman edistäminen	N	-747	0	-747	-712	35	-4,7 %
160 Sosiaali- ja terveyspalvelut	N	-41 851	-4 100	-45 951	-45 343	608	-1,3 %
13 Tarkastuslautakunta							
130 Tarkastuslautakunta	N	-35	0	-35	-39	-5	13,7 %
30 Sivistyslautakunta							
300 Sivistystoimen hallinto	N	-777	0	-777	-770	8	-1,0 %
320 Perusopetus	N	-19 057	-203	-19 260	-19 223	37	-0,2 %
360 Varhaiskasvatuspalvelut	N	-11 373	-562	-11 935	-11 740	195	-1,6 %
370 Lukiokoulutus	N	-1 791	0	-1 791	-1 660	131	-7,3 %
380 Vapaa sivistystyö	N	-409	0	-409	-402	7	-1,7 %
390 Vapaa-aikapalvelut	N	-2 842	-56	-2 898	-2 873	25	-0,9 %
40 Tekninen lautakunta							
400 Teknisen hallinto	N	-33	0	-33	220	253	-765,6 %
420 Tekniset palvelut	N	2 562	-278	2 284	1 757	-527	-23,1 %
440 Kuntatekniikka	N	-1 850	-295	-2 145	-2 063	82	-3,8 %
450 Vesihuolto	N	1 140	-30	1 110	1 007	-103	-9,3 %
500 Maankäyttö ja valvonta	N	693	40	733	795	62	8,5 %
TULOSLASKELMAOSA							
Rahoituserät	N	-774	150	-624	-275	349	-56,0 %
INVESTOINTIOSA							
10 Kunnanhallitus							
Maan osto	B	-500	180	-320	-15	305	-95,3 %
30 Sivistyslautakunta							
Irtain omaisuus	B	-1 359	180	-1 179	-1 155	24	-2,0 %
40 Tekninen lautakunta							
Talonrakennus	B	-12 280	1 688	-10 592	-10 976	-384	3,6 %
Kunnallistekniikka	B	-2 451	-300	-2 751	-1 844	907	-33,0 %
Kaukolämpölaitos	B	-30	0	-30	0	30	-100,0 %
Vesihuoltolaitos	B	-2 070	300	-1 770	-1 301	469	-26,5 %
Irtain omaisuus	B	-185	0	-185	-179	6	-3,5 %
RAHOITUSOSA							
Lainakannan muutos	N	11 900	0	11 900	11 041	-859	-7,2 %

MÄÄRÄRAHAT / TULOARVIOT 1000 €	Sitovuus	Alkuper. TA	TA muutokset	TA muutoksen jälk.	TOTEUMA	Poikkeama €	Poikkeama %
VESIHUOLTOLAITOS							
Vesihuoltolaitos							
Liikelylijäämä		631	-30	601	484	-117	-19,5 %

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Valtuustoon nähden kaikilla tulosalueilla sitova erä on toimintakate (netto). Talousarvioon nähden lähes kaikki tehtäväalueet tekivät paremman tuloksen.

5.6 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2021	TA 2022	TA- muutokset	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA)	Poikkeama %	Muutos TP21- TP22
Toimintatuotot	22 589 172,16	21 028 405,00	995 900,00	22 024 305,00	22 608 375,08	584 070,08	2,7 %	0,1
Myyntituotot	10 859 263,04	9 947 390,00	317 000,00	10 264 390,00	10 568 958,01	304 568,01	3,0 %	-2,7
Maksutuotot	1 366 546,56	1 142 045,00	-8 000,00	1 134 045,00	1 129 647,56	-4 397,44	-0,4 %	-17,3
Tuet ja avustukset	1 074 618,82	663 900,00	0,00	663 900,00	1 089 132,36	425 232,36	64,1 %	1,4
Muut toimintatuotot	9 288 743,74	9 275 070,00	686 900,00	9 961 970,00	9 820 637,15	-141 332,85	-1,4 %	5,7
Toimintakulut	-99 333 523,10	-100 551 601,00	-6 215 180,00	-106 766 781,00	-106 321 875,04	444 905,96	-0,4 %	7,0
Henkilöstökulut	-25 723 513,54	-26 460 300,00	-454 320,00	-26 914 620,00	-26 833 740,38	80 879,62	-0,3 %	4,3
Palkat ja palkkiot	-20 963 217,48	-21 434 340,00	-374 370,00	-21 808 710,00	-21 854 343,34	-45 633,34	0,2 %	4,3
Henkilösivukulut	-4 760 296,06	-5 025 960,00	-79 950,00	-5 105 910,00	-4 979 397,04	126 512,96	-2,5 %	4,6
Eläkekulut	-3 975 099,54	-4 138 920,00	-64 400,00	-4 203 320,00	-4 207 551,61	-4 231,61	0,1 %	5,8
Muut henkilösivukulut	-785 196,52	-887 040,00	-15 550,00	-902 590,00	-771 845,43	130 744,57	-14,5 %	-1,7
Palvelujen ostot	-57 348 223,89	-59 784 881,00	-4 566 750,00	-64 351 631,00	-63 861 156,02	490 474,98	-0,8 %	11,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 734 613,82	-4 849 960,00	-561 610,00	-5 411 570,00	-5 730 481,35	-318 911,35	5,9 %	-0,1
Avustukset	-2 985 908,75	-2 042 500,00	-155 000,00	-2 197 500,00	-2 199 785,93	-2 285,93	0,1 %	-26,3
Muut toimintakulut	-7 541 263,10	-7 413 960,00	-477 500,00	-7 891 460,00	-7 696 711,36	194 748,64	-2,5 %	2,1
Toimintakate	-76 744 350,94	-79 523 196,00	-5 219 280,00	-84 742 476,00	-83 713 499,96	1 028 976,04	-1,2 %	9,1
Verotulot	57 005 306,51	57 100 000,00	2 900 000,00	60 000 000,00	61 635 174,48	1 635 174,48	2,7 %	8,1
Valtionsuudet	26 448 087,00	27 400 000,00	662 732,00	28 062 732,00	28 059 151,00	-3 581,00	0,0 %	6,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-108 004,88	-774 000,00	150 000,00	-624 000,00	-274 587,77	349 412,23	-56,0 %	154,2
Korkotuotot	55 105,91	49 600,00	0,00	49 600,00	120 964,86	71 364,86	143,9 %	119,5
Muut rahoitustuotot	381 761,43	316 000,00	50 000,00	366 000,00	426 740,72	60 740,72	16,6 %	11,8
Korkokulut	-432 552,72	-1 029 600,00	100 000,00	-929 600,00	-710 523,04	219 076,96	-23,6 %	64,3
Muut rahoituskulut	-112 319,50	-110 000,00	0,00	-110 000,00	-111 770,31	-1 770,31	1,6 %	-0,5
Vuosikate	6 601 037,69	4 202 804,00	-1 506 548,00	2 696 256,00	5 706 237,75	3 009 981,75	111,6 %	-13,6
Poistot ja arvonalentumiset	-5 987 872,29	-6 492 400,00	792 400,00	-5 700 000,00	-5 689 849,37	10 150,63	-0,2 %	-5,0
Suunnitelman muk. poistot	-5 987 872,29	-6 492 400,00	792 400,00	-5 700 000,00	-5 689 849,37	10 150,63	-0,2 %	-5,0
Tilikauden tulos	613 165,40	-2 289 596,00	-714 148,00	-3 003 744,00	16 388,38	3 020 132,38	-100,5 %	-97,3
Poistoeron muutos	-4 314 852,84	305 500,00	0,00	305 500,00	305 489,69	-10,31	0,0 %	-107,1
Varausten muutos	4 000 000,00							
Tilikauden ylijäämä (alij.)	298 312,56	-1 984 096,00	-714 148,00	-2 698 244,00	321 878,07	3 020 122,07	-111,9 %	7,9

Toimialat seuraavat talousarvion toteumaa säännöllisesti ja koko kunnan tasolla tehtiin osavuosisraportti yhden kerran vuoden 2022 aikana. Osavuosisraportin yhteydessä sekä joulukuun valtuustossa tehtiin määrärahatarkistuksia. Valtuustoon nähden sitovat erät on tummennettu yllä olevassa taulukossa.

Toimintatuotot kokonaisuutena toteutuivat muutettuun talousarvioon nähden ennakoitua paremmin (+0,58 milj. €). Myyntituotoissa varsinkin vesihuollon liittymämaksut, kaukolämmön myyntituotot, kaukolämmön perusmaksut ja ateriapalvelujen myyntitulot ylittivät muutetun talousarvion selvästi. Maksutuotot toteutuivat kokonaisuutena lähes talousarvion mukaisesti. Tuet ja avustukset ylittivät talousarvion 0,43 milj. €, ylitys muodostui pääosin sivistystoimen saamasta hankerahoituksesta. Vastaavasti muiden rakennusten vuokrat alittivat muutetun talousarvion. Toimintatuottojen muutos edelliseen vuoteen oli 0,1 %.

Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 0,45 milj. €, muutosta edelliseen vuoteen oli +7,0 %. Henkilöstökustannukset toteutuivat noin 0,08 milj. € muutettua talousarviota parempana. Henkilöstökulujen talousarviota parempi toteuma selittyy henkilösivukulujen osalta, joihin oli talousarviossa varauduttu hieman todellisia sivukuluprosentteja suuremmilla varauksilla. Palveluiden ostot alittavat muutetun talousarvion 0,5 milj. €. Joulukuun valtuuston yhteydessä tehtiin talousarviomuutos, jolla varauduttiin Siun sotelta kunnalle katettavaksi tulevaan loppulasku. Palkkaharmonisaatiokulujen oikaiseminen vuoden 2021 osalta oman pääoman erään edellisten tilikausien yli/alijäämään pienentää vuodelle 2022 tulosvaikutteisesti kirjattavia palveluiden ostoja. Sotelta saadun tiedon mukaan Kontiolahden kunnan osuus vuoden 2021 palkkaharmonisaatiokustannuksiin on 0,83 milj. € ja se on kirjattu pakollisena varauksena aikaisempaa tilikautta koskevan olennaisen virheen oikaisuna oman pääoman erään Edellisten tilikausien yli-/alijäämä oikaisemalla. Oikaisuja ei siten tehdä tulosvaikutteisesti vaan takautuvasti. Vuoden 2022 tilinpäätös antaa kuntalain edellyttämän oikean ja riittävän kuvan kunnan taloudesta ja etenkin tilikaudesta 2022, kun tilikaudelle ei kirjaudu olennaisia aiemmille tilikausille kohdistuvia menoja. Toimintakulut ylittyivät aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta (-0,32 milj. €), ylitys muodostuu pääosin lämmityksestä ja sähköstä. Lisäksi muut toimintakulut alittavat talousarvion 0,2 milj. €. Muiden toimintakulujen alitus muodostuu vuokratulujen talousarviota pienemmästä toteumasta.

Toimintakate alittui kokonaisuudessaan 1,0 milj. € ja toimintakatteen muutos edelliseen vuoteen nähden oli 9,1 %. Toimintakate näin ollen heikkeni huomattavasti verrattuna edellisvuoteen. Oman toiminnan (pl. sosiaali- ja terveystalouden tehtäväalue) alittivat talousarvion -3,17 % ja edelliseen vuoteen nähden nettomenokehitys oli 7,6 %. Sosiaali- ja terveystalouden menot alittivat talousarvion -1,3 % (0,6 milj. €) johtuen vuoden 2021 palkkaharmonisaatiokulun kirjanpitokäsittelystä. Sote-menot kasvoivat 10,3 % edellisvuodesta. Sote-siirtolaskelmiin liittyvän lainsäädännön vuoksi Siun soten loppulasku tulee muutosrajoittimen kautta leikkaamaan toistaiseksi pysyvästi kunnan perustalouden valtionosuutta vuodesta 2024 alkaen. Ensimmäiset vuoden 2022 sote-kustannustiedolla päivitettyt kuntakohtaiset ennakkolliset rahoituslaskelmat kuntien valtionosuuksien uudesta tasosta saadaan huhtikuun 2023 aikana. Ennakollisissa laskelmissa käytetään Tilastokeskuksen keräämään ennakoaineistoa vuoden 2022 sote-kustannuksista. Lopulliset valtionosuuslaskelmat muodostetaan 31.5.2023 mennessä Valtiokonttorille raportoitavan palveluluokko-kohtaisen raportin perusteella.

Verotulojen erittely

Kunnan tuloverokertymä toteutui 1,6 milj. € muutettua talousarviota paremmin. Osavuosisraportissa syksyllä nostettiin kunnallisveron (1,5 milj. €) ja yhteisöveron (0,7 milj. €) osuuksia. Joulukuussa valtuusto käsittelee vielä toisen kerran talousarviomuutoksia, jolloin nostettiin uudelleen kunnallisveron (0,1 milj. €) ja yhteisöveron (0,6 milj. €) osuuksia. Lopullinen kunnallisveron toteuma oli 54,5 milj. € ja yhteisöveron 4,0 milj. €. Kunnallisvero toteutui muutettuun talousarvioon nähden noin 1,3 milj. € yli arvioidun ja yhteisöverot toteutuivat 0,2 milj. € yli arvioidun. Kiinteistövero- ja kiinteistöverototeutuksen toteuma oli 3,1 milj. € ja ne toteutuivat 0,1 milj. € yli arvioidun. Kokonaisuudessaan verotulot olivat 61,6 milj. €, edelliseen vuoden tilinpäätökseen nähden kasvua oli 4,6 milj. € eli 8,1 %. Kunnallisveron kasvu oli 7,4 %, yhteisöveron 21,7 % ja kiinteistöveron 6,1 %.

Verotulot (1000 €)	TA 2022	TA- muutokset	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	51 600	1 600	53 200	54 493	1 293
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 500	1 300	3 800	4 008	208
Kiinteistövero	3 000	0	3 000	3 134	134
Verotulot yhteensä	57 100	2 900	60 000	61 635	1 635

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2017	20,5	218,6	-3,0 %
2018	20,5	227,6	4,1 %
2019	20,5	234,5	3,0 %
2020	20,5	239,9	2,3 %
2021	20,5	252,4	5,2 %
2022E	20,5	265,9	5,3 %

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet kasvoivat noin 1,6 milj. € edellisvuodesta. Valtionosuuksien kasvuun vaikuttavia tekijöitä ovat mm. valtionosuuksien indeksikorotus ja kunnille kohdistuneiden tehtävämuutoksien korvaukset. Alkuperäinen talousarvio valtionosuuksien osalta oli 27,4 milj. €. Vuodelle 2022 tehtiin vielä uudet valtionosuuspäätökset heinäkuussa, jolloin verotulomenetyksen kompensatiota lisättiin kunnille työmatkakulujen verovähennysoikeuden kasvattamisen kompensatioksi. Osavuosiraportin yhteydessä valtionosuuksiin tehtiin talousarviomuutos vastaamaan valtionosuuspäätöksiä. Muutettu talousarvio oli 28,1 milj. € ja toteuma 28,1 milj. €.

Valtionosuudet (1000 €)	TA 2022	TA- muutokset	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	22 800	36	22 836	22 836	0
Verotulomenetyksen kompensatio	6 000	826	6 826	6 826	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 400	-198	-1 598	-1 602	-4
Valtionosuudet yhteensä	27 400	664	28 064	28 060	-4

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma oli lähes 0,35 milj. € alle arvioidun. Talousarviossa varauduttiin korkokulujen kasvuun, mutta korkotaso pysyi edelleen maltillisena kunnan hyvän suojausasteen ansiosta. Lisäksi rahoitustuotot ylittivät talousarvion. Korkokuluihin kuuluvat mm. lainojen korot ja vesihuollon taseyksiön kunnalle maksamat korot. Rahoitustuottoihin sisältyvät mm. rahoitustuotot takausprovisioista ja osinkotuotot. Korkotuottoihin sisältyvät mm. korkotuotot sijoituksista ja talletuksista.

Vuosikate toteutui tarkistettua talousarviota 3,0 milj. € parempana. Vuosikatteen huomattavasti parempi toteuma selittyy edellä läpikäytyillä seikoilla. Muutetussa talousarviossa oli varauduttu 5,7 milj. € suuruisiin poistoihin. Poistot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisena.

5.7 Investointien toteutuminen

KUNNANHALLITUS			Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
KP	YHTEENSÄ NETTO		-580 000	-360 000	-940 000	-211 870	-728 130
1002	1000	Arvopaperit osto		-420 000	-420 000	-11 519	-408 481
1002	2000	Maan osto	-500 000	180 000	-320 000	-15 150	-304 850
1002	7020	Irtain omaisuus	-80 000	-120 000	-200 000	-185 201	-14 799
TEKNINEN LAUTAKUNTA			Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
KP	TALONRAKENNUS YHTEENSÄ NETTO		-12 280 000	1 688 000	-10 592 000	-10 975 674	383 674
4220	3000	Hankesuunnittelu	-30 000		-30 000	0	-30 000
4220	3020	Terveyskeskus	-400 000	-527 000	-927 000	-931 061	4 061
	3020	Terveyskeskus tulot				4 000	-4 000
4220	3069	Päiväkoti Lehdokki		-80 000	-80 000	-88 832	8 832
4220	3215	Kontiolahden koulun peruskorjaus	-1 600 000	450 000	-1 150 000	-1 005 300	-144 700
4220	3220	Lehmon yhtenäiskoulu	-9 900 000	1 900 000	-8 000 000	-8 654 033	654 033
	3220	Lehmon yhtenäiskoulu tulot				225 000	-225 000
4220	3230	Peruskorjausinvestoinnit	-250 000	-30 000	-280 000	-319 791	39 791
	3230	Peruskorjausinvestoinnit tulot				8 000	-8 000
4220	3238	Lehmon aluepalvelukeskuksen muutostyöt		-60 000	-60 000	0	-60 000
4220	3240	Kirkonkylänkoulun saattoliikenne	-50 000	10 000	-40 000	-61 164	21 164
4220	3860	Kiviniemen päärakennus	-50 000	25 000	-25 000	-152 493	127 493
KP	KUNNALLISTEKNIikka YHTEENSÄ NETTO		-2 451 000	-300 000	-2 751 000	-1 844 469	-906 531
4100	5009	Bussipysäkit	-20 000		-20 000	-15 700	-4 300
4100	5013	Urheilukentäntien jatkaminen	-100 000	-50 000	-150 000	-146 087	-3 913
4100	5020	Heikinpellon asemakaava-alueen rakentaminen	-400 000		-400 000	-184 181	-215 819
4100	5021	Kestopäällysteiden pintausta	-50 000		-50 000	-24 344	-25 656
4100	5023	Melusteiden suunnittelu ja rakentaminen	-30 000		-30 000	-27 318	-2 682
4100	5040	Olli Tiaisentie, muutokset ja kestopäällysty	-390 000		-390 000	-318 169	-71 831
4100	5141	Tievalaistus	-100 000		-100 000	-101 353	1 353
4125	5161	Leikkikentät	-30 000		-30 000	-29 530	-471
4130	5171	Lähikentät ja reitit	-60 000		-60 000	-68 599	8 599
4100	5173	Kruununrannan laajentaminen	-600 000	-300 000	-900 000	-355 575	-544 425
4130	5191	AH-keskus kehittäminen	-30 000		-30 000	-31 420	1 420
4125	5236	Puistot	-50 000		-50 000	-49 996	-4
4640	5251	Venesatamat	-20 000		-20 000	-18 398	-1 602
4130	5255	Kirkonkylän urheilupuisto	-35 000		-35 000	-19 726	-15 274
4100	5261	Kaavatiesuunnittelu	-70 000		-70 000	-38 528	-31 473
4100	5300	Tiehankkeet	-450 000	50 000	-400 000	-401 400	1 400
4102	5350	Hulevesijärjestelmien rakentaminen	-31 000		-31 000	-27 582	-3 418
4102	5350	Hulevesijärjestelmien avustukset	15 000		15 000	13 436	1 564
KP	KAUKOLÄMPÖLAITOS YHTEENSÄ NETTO		-30 000	0	-30 000	0	-30 000
4600	6520	Kaukolämpölaite	-30 000		-30 000	0	-30 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA			Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
KP	VESIHUOLTOLAITOS YHTEENSÄ NETTO		-2 070 000	300 000	-1 770 000	-1 300 936	-469 064
9000	6110	Lehmon kiertovesiverkoston rakentaminen	-500 000		-500 000	-136 734	-363 266
9000	6130	Vesihuoltohankkeet	-200 000		-200 000	-300 936	100 936
9000	6134	Lehmon vedenottamon saneeraus	-650 000		-650 000	-550 109	-99 891
9000	6150	Vedenottamohanke	-230 000		-230 000	-244 975	14 975

9000	6170	Joensuun veden maksuosuudet	-30 000		-30 000	-48 368	18 368
9000	6181	Puhdasvesiverkoston suunnittelu	-30 000		-30 000	0	-30 000
9000	6182	Vesihuoltoverkoston suunnittelu	-30 000		-30 000	0	-30 000
9000	6221	Vesimittarien vaihto	-100 000		-100 000	-19 814	-80 186
9000	6400	Uuden asemakaava-alueen rakentaminen	-300 000	300 000	0	0	0

KP	IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ NETTO		-185 000	0	-185 000	-178 616	-6 384
4721	7030	Ravintopalvelujen irtaimisto, astianpesukoneet	-25 000		-25 000	-21 558	-3 442
4130	7310	Kunnossapitokalusto (liikunta)	-210 000		-210 000	-157 058	-52 942
4130	7310	Hyvitys vanhasta latukoneesta	50 000		50 000	0	50 000

SIVISTYSLAUTAKUNTA			Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
KP	IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ NETTO		-1 359 000	180 000	-1 179 000	-1 155 515	-23 485
3114	7040	Lehmon yhtenäiskoulun ensikertainen kalustaminen	-1 100 000	180 000	-920 000	-917 480	-2 520
7208	7208	Kontiolahden lukio	-68 000		-68 000	-58 734	-9 266
7209	7209	Kontiolahden koulu	-131 000		-131 000	-129 831	-1 169
3010	7220	Vapaa-aikatoimen kalusto	-50 000		-50 000	-39 450	-10 550
3280	7340	Varhaiskasvatus	-10 000		-10 000	-10 020	20

INVESTOINNIT YHTEENSÄ			Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
Kunnanhallitus							
		- Arvopaperit osto		-420 000	-420 000	-11 519	-408 481
		- Maan osto	-500 000	180 000	-320 000	-15 150	-304 850
		- Irtain omaisuus	-80 000	-120 000	-200 000	-185 201	-14 799
Tekninen lautakunta							
		- Talonrakennus	-12 280 000	1 688 000	-10 592 000	-10 975 674	383 674
		- Kunnallistekniikka	-2 451 000	-300 000	-2 751 000	-1 844 469	-906 531
		- Kaukolämpölaitos	-30 000	0	-30 000	0	-30 000
		- Vesihuoltolaitos	-2 070 000	300 000	-1 770 000	-1 300 936	-469 064
		- Irtain omaisuus	-185 000	0	-185 000	-178 616	-6 384
Sivistyslautakunta							
		- Irtain omaisuus	-1 359 000	180 000	-1 179 000	-1 155 515	-23 485
YHTEENSÄ NETTO			-18 955 000	1 508 000	-17 447 000	-15 667 081	-1 779 919

PERUSTELUT

Kunnanhallitus:

Arvopapereiden osto:

- Talousarviomuutoksella varauduttiin Kiinteistö Oy Tikkämäen Vuokratalojen osakkeiden ostamiseen, kauppa ei kuitenkaan toteutunut. Toteumassa asunto-osakkeiden rahoitusosuuksia.

Maan osto

- Talousarviossa varauduttiin maanhankintaan. Vuoden 2021 lopulla toteutui iso maakauppa, jonka vuoksi vuonna 2022 oli suunniteltua vähäisempää.

Irtain omaisuus

- Valtuustosalin ja yleisten tilojen kalusteiden ja esitystekniikan uusiminen sekä virastotalo 1 huoneisen kalustaminen.

Tekninen lautakunta:

Talonrakennus:

Hankesuunnittelu

- Ei toteutuneita toimenpiteitä.

Terveyskeskus

- Kirkonkylän Soteasema valmistui ja otettiin käyttöön aikataulussa. Lopulliset kustannukset alittivat kustannusarvion noin 300 000 eurolla ollen 7 108 000 €. Vuodelle 2022 varattu määräraha ei kuitenkaan riittänyt vaan ylittyi noin 527 000 eurolla.

Kontiolahden koulun peruskorjaus

- Kontiolahden koulun vanhassa osassa keittiön ja ruokasalin muutostyöt on saatu valmiiksi. Toiminta alkoi tiloissa 11.8.2022. Koulukeskuksen muutostyöt jatkuivat kenkäeteisen laajennusosalla. Laajennus ei valmistunut vuoden 2022 loppuun mennessä, vaan siirtyi vuoden 2023 puolelle. Vuodelle 2022 muutostöihin varattiin alun perin 1,6 M €:n määräraha. Muutostöiden kokonaiskustannusarvio tarkentui 1 300 000 euroon ja vuodelle 2022 tarvittava määräraha 1 150 000 euroon. Vuodelle 2022 varatusta määrärahaa vähennettiin siis osavuosisiraportin yhteydessä 450 000 euroa.
- Koulun peruskorjauksen kustannukset vuonna 2022 olivat 1 005 300 euroa.

Lehmon yhtenäiskoulu

- Lehmon yhtenäiskoulun rakentamishankkeen aikataulu viivästyi noin puolella vuodella alkuperäisestä aikataulusta materiaalitoimitusviiveistä johtuen. A-osa valmistui yhtenä kokonaisuutena marraskuun loppuun, käyttäjän kalustus ja muutto joulukuussa 2022. Kivikoulun purkaminen alkoi koulun syyslukukauden 2022 päättyessä. Liikuntahallin rakentaminen alkoi loppuvuodesta 2022. E- ja C-osan saneeraus alkaa tammikuussa 2023. Yläkoulu aloittaa syksyllä 2023 yhtenäiskoulun tiloissa.
- Lehmon yhtenäiskoulun rakentamiseen vuodelle 2022 määrärahaa oli alun perin varattu 9 900 000 euroa. Osavuosisiraportin yhteydessä määrärahaa poistettiin 1,9 milj.€ hankkeen viivästymisestä johtuen, ja urakoiden maksuerin siirtyessä vuodelle 2023. Tällöin kustannuksiin varattiin 8 miljoonaa euroa, mikä ylittyi, ja kokonaiskustannus vuodelle 2022 oli 8 429 033 €. Hankkeen hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio on 18,9 milj. €.

Peruskorjausinvestoinnit

Peruskorjausinvestointeja varten määrärahaa vuodelle 2022 oli kokonaisuudessaan 280 000 €. Määräraha ylittyi 31 791 €. Ylitykset johtuivat mm. Latukonehallin remontista, laajemmasta kulunvalvonnan uudistuksesta (Koulukeskus, liikuntahalli ja Kylmäojan liikuntasali) sekä päiväkotien leikkivälineiden hankinnasta ja asennuksista.

- Kylmäojan päiväkodin piha-aidat ja portit on uusittu kokonaisuudessaan elokuussa 2022. Kylmäojan päiväkodin leikkivälineet uusittiin syksyllä 2022.
- Kulhon päiväkodin leikkivälineiden uusinta on tehty elo-syyskuussa 2022.
- Paiholan piha-alueen aidat ja portit on uusittu kokonaisuudessaan heinäkuussa 2022.
- Rakennusautomaation uusiminen toteutui syksyllä 2022. Uusinta ja modernisointi tehtiin seuraavissa kohteissa: Lehmon palvelukeskus, Paiholan päiväkoti, Kylmäojan koulu ja päiväkoti sekä liikuntahalli, Peltosirkun päiväkoti, Onttolan päiväkoti ja Varparannan koulu.
- CLIQ-järjestelmää laajennettiin koulukeskuksella. Kulunvalvontaa uusittiin kesän 2022 aikana Kylmäojan liikuntasalin tiloissa, Kirkonkylän liikuntahallin tiloissa ja Koulukeskuksen tiloissa. Kulunvalvonnan uudistamiseen varattu määräraha ylittyi 6200 €.
- Kontiovillan hoitajakutsujärjestelmä rakennettiin BLC Turva Oy:n toimesta ns. kuukausiveloituksellisena järjestelmänä, koska kyseinen toiminta siirtyy vuoden 2023 alussa Hyvinvointialueelle. Samassa yhteydessä hoitajakutsusopimus siirtyy Hyvinvointialueelle vastattavaksi. Tähän varattu raha siirtyy leikkivälineiden uusintaa varten.
- Latukonehallin lämpimäksi rakentaminen aloitettiin keväällä ja rakentaminen jatkui vuoden 2022 loppuun saakka. Latukonehallin investoinnit olivat 8800 € suuremmat alkuperäiseen arvioon nähden.

- Museorakennuksen remontti saatiin valmiiksi kesän 2022 aikana. Remontti toteutui ennakoitua edullisemmin. Remontin kokonaiskustannukset olivat 15 900 €. Hanketta varten saimme Museovirastolta avustusta 8000 € peruskorjausta varten.
- Sähköautojen latausasemahanketta varten Energiavirasto myönsi avustusta 15 749 € latausasemainfran rakentamiseen. Latausasemat tulevat Unified Chargers Oy:ltä. Toimitusaika oli alun perin joulukuun alkupuolelle 2022. Latausasemat tulevat kuitenkin komponenttipulan vuoksi tammikuussa 2023 Kirkonkylälle alakoulun liikuntasalin puoleiselle paikoitusalueelle. Energiaviraston tukimaksatus siirtyy vuodelle 2023.
- Lehmon aluepalvelukeskus, Islab tilojen remontti toteutui suunnitellusti kesän 2022 aikana.

Kirkonkylän koulun saattoliikenne

- Kirkonkylän koulun saattoliikennettä varten varattiin määrärahaa 40 000 €. Kokonaiskustannukset olivat kuitenkin 61 164 €, määräraha ylittyi 21 164 €. Määrärahan ylitykset johtuivat mm. suunnitelmista puuttuvien katuvalaistuksen rakentamisesta ja laajemmista kaivutöistä.

Päiväkoti Lehdokki

- Vuodelle 2022 haettiin investointimäärärahaa Lehmon päiväkotitilojen laajenemisen myötä 80 000 €. Lehmon entisen S-Marketin tiloihin valmistui Päiväkoti Lehdokin tilat vaiheittain vuoden 2022 loppuun mennessä.
- Määräraha ylittyi 8832 € alkuperäiseen arvioon nähden. Ylitykset johtuivat piha-alueen laajemmista muutostöistä, maanmuokkaus- ja kaivutöistä.

Kiviniemen päärakennus

- Kiviniemen uuden päärakennuksen rakentamisen osalta vakuutusyhtiö hyväksyi saadut tarjoukset syyskuussa 2022. Vuoden 2022 syksyllä tehtiin rakennuksen perustukset ja aloitettiin hirsirungon veistäminen. Muutetun talousarvion jälkeen vuodelle 2022 määrärahaa varattiin 25 000 euroa, kustannuksia tuli kuitenkin noin 150 000 euroa. Vakuutusyhtiö maksaa korvaukset vuoden 2023 puolella.
- Tulomäärärahan 250 000 € (vakuutuskorvaus) poistettiin vuoden 2022 talousarviosta osavuosisiraportin yhteydessä.

Lehmon aluepalvelukeskuksen muutostyöt, hammaslääkäritilan rakentaminen

- Hammaslääkäritilan rakentamista varten varattiin määrärahaa 60 000 €. Hankkeen suunnittelu käynnistyi suunnittelijoiden toimesta vasta joulukuussa 2022, minkä vuoksi hanke ei toteutunut vuoden 2022 aikana.

Kuntatekniikka:

Bussipysäkit

- Määrärahalla tilattiin kaksi uutta bussipysäkkikatosta Lehmon alueelle.

Urheilukentäntien jatko

- Urheilukentäntien uusi alue on kilpailutettu ja hanke valmistui elokuussa 2022. Hankkeen toteutti pääurakoitsija Konepalvelu J. Nenonen Oy. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 146 087 €, kun talousarviossa hankkeeseen oli varattu 150 000 €.

Heikinpellon asemakaava-alueen rakentaminen

- Määrärahalla rakennettiin suunnitellusti alueen kevyen liikenteen väylät ja valaistus. Hanke toteutettiin omana työnä. Hankkeen toteutuneet kustannukset jäivät selvästi alle kustannusarvion. Talousarviossa hankkeeseen oli varattu 400 000 € ja toteutuneet kustannukset olivat 184 181 €.

Kestopäällysteiden pintausta

- Määrärahalla tehtiin pieniä kestopäällysteiden pintausta
- Ellintie

- Kylmäojantie
- Lisäksi vuonna 2022 Kontiolahden kunta tilasi Karelian ammattikorkeakoulun opiskelijalta opinnäytetyön. Opinnäytetyössä tehtiin katuverkon kuntokartoitus, kuntokartoituksen avulla kestopäällysteiden pintaukset voidaan toteuttaa tulevina vuosina suunnitellummin.

Meluesteiden suunnittelu ja rakentaminen

- Määrärahalta suunniteltiin meluntorjuntaratkaisuja VT6 kohteisiin. Suunnittelutyö saadaan valmiiksi alkuvuonna 2023.
- Lisäksi määrärahalta viimeisteltiin Uuron pitkä meluvalli

Olli Tiaiserie, muutokset ja kestopäällysty

- Alueen kestopäällysty, kiveykset, istutukset ja multaukset valmistuivat syksyllä 2022. Hanke toteutettiin omatyönjohtoisesti. Hankkeeseen oli varattu talousarviossa 390 000 € ja toteutuneet kustannukset olivat 318 169 €.

Tievalaistus

- Tievalaistus hankkeen pääurakoitsijaksi valittiin Kontio-Sähkö Oy. Katuvalaistustöitä tehtiin mm. Rakentajantien ympäristössä, Hovimäentiellä ja Kylmäojantiellä. Lisäksi rakennettiin uusi valaistus Kontioniementien kevyen liikenteen väylälle. Talousarviossa hankkeeseen oli varattu 100 000 € ja toteutuneet kustannukset olivat 101 353 €

Leikkikentät

- Liikuntapaikkasuunnitelman valmistumisen viivästyminen viivästytti leikkikenttärakentamisen aloittamista. Liikuntapaikkasuunnitelmassa kunnostettaviksi kentiksi valittiin Honkatien- ja Hovimäen leikkikentät. Investointimäärärahalta hankittiin leikkivälineet ja nämä tullaan asentamaan keväällä 2023.

Lähikentät ja reitit

- Lehmon urheilukeskuksen ulkokuntosali rakentaminen
- Lehmon jalkapallokentän aidan korottaminen
- Kruununrannan tenniskentän alustan vaihtaminen
- Latupohjien perusparantaminen

Kruununrannan laajentaminen

- Kruununrannan uusi asuinalue toteutettiin omana työnä suunnitellusti. Talousarviossa hankkeeseen oli varattu 600 000 € ja osavuosiraportin yhteydessä hankkeelta vähennettiin 300 000 €. Osavuosiraportissa kirjaus on kuitenkin virheellinen +300 000 €. Kokonaiskustannukset olivat noin 355 000 euroa, josta katu- ja teiden osuus oli noin 275 000 euroa ja vesihuollon osuus noin 80 000 euroa.

AH-keskus kehittäminen

- Määrärahalta suunniteltiin latureitistön uusi valaistus
- Lisäksi tehtiin hiihtoladun kestopäällysteen pintauksia

Puistot

- Satamanpuiston suunnitelmat päivitettiin ja hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa. Satamanpuiston suunnitelmien päivittämisen yhteydessä järjestettiin puistoilta, missä kuultiin lähiasukkaiden toiveita. Vuoden 2022 aikana puiston rakentamistyöt alkoivat alueen muotoilulla, multauksella ja kulkureittien rakentamisella. Vuonna 2022 puistoon hankittiin myös kalustusta.

Venesatamat

- Määrärahalta hankittiin kahteen veneenlaskuluiskaan tarvittavat elementit
- Häikänniemen alueella tehtiin kesän ja syksyn aikana kunnostustöitä.

Kirkonkylän urheilupuisto

- Määrärahalla tarkennettiin urheilupuistosta aiemmin tehtyä yleissuunnitelmaa. Urheilupuiston tarkemman suunnittelun yhteydessä rakentamistöiden vaiheistaminen tarkentui. Suunnittelun yhteydessä alueille tehtiin tarvittavia pohjatutkimustöitä.
- Lisäksi määrärahalla hankittiin urheilukentän välineistöä

Kaavatiesuunnittelu

- Infrarakentamisen suunnittelutöiden puitesopimus päättyi keväällä 2022. Kilpailutus järjestettiin ja uusien kumppaneiden kanssa tehtiin sopimukset.
 - Suunniteltavia kohteita olivat Karhulan asemakaava-alue, Kruununtien kiertoliittymä, Lamminrannan perusparantaminen, Jaamankankaan teollisuusalueen hulevedet

Tiehankkeet

Kirkonkylän kaava-alueet

- Tiemerkinnet
- Lumenkaatopaikan viimeistelytöitä
- Keskuskadun tiekaiteen uusiminen
- Leppäkujan perusparannus
- Kollaantien hulevesien ohjaukset
- Jätehuoltokalusteet

Lehmon kaava-alueet

- Tiemerkinnet
- Pohjatuulentien viimeistelytöitä
- Pohjatuulentien hidasteen korjaus
- Imeytyskenttien puhdistaminen
- Soralan alueen kestopäällyste ja viimeistelytöitä
- Metsäpellontien viimeistelytöitä
- Jätehuoltokalusteet

Kontioniementie KVL valaistus n. 1200 m

- Hanke toteutettiin 5141 Tievalaistus hankkeen yhteydessä

Liikennemerkkien uudistaminen

- Liikennemerkkien hankinta kilpailutettiin ja toimittajaksi valittiin Joenkilpituote Oy. Liikennemerkkien vaihtaminen aloitettiin Lehmon ja Kirkonkylän alueella syksyn 2022 aikana.

Hulevesijärjestelmien rakentaminen

- Aluehallintoviranomaiselta on saatu hankkeelle avustusta vesien- ja merenhoidon sekä vesistö- ja kalataloustoimenpiteiden toteuttamiseen. Hulevesijärjestelmät rakennettiin suunnitelmien mukaisesti kirkonkylän alueella. Hanke jatkuu vielä vuonna 2023.

Hulevesijärjestelmien avustukset

- Avustus vesien- ja merenhoidon sekä vesistö- ja kalataloustoimenpiteiden toteuttamiseen saatiin.

Kaukolämpölaitos:

- Ei toteutuneita toimenpiteitä.

Vesihuoltolaitos:

Lehmon kiertovesiverkoston rakentaminen

- Rakentaminen aloitettu.

Vesihuoltohankkeet

- Urheilukentäntie osalta vesihuolto on valmistunut heinäkuun lopussa.
- Peruskorjauksista alakeskusten uusintaa jatkettu.
- Vesitornin vesikaton pinnoitustyö on valmistunut kesäkuun lopussa. Vesitornin puhdistus ja näytteenotto käynnissä.
- Kären ranta-alue, suunnitelmat valmiit, mutta maanomistajaluvat saatu.
- Palokankaantie vesihuolto (Jotwire) valmistunut huhtikuun lopussa.

Lehmon vedenottamon saneeraus

- Lehmon vedenottamon suunnitelmat on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 28.6.2022, jonka jälkeen hanke on laitettu kilpailutukseen. Kesälomakaudesta johtuen tarjousten jättöaika oli 26.8.2022. Tekninen lautakunta valitsi urakoitsijan kokouksessaan 30.8.2022 ja työt ovat alkaneet.

Vedenottamohanke

- UPM:ltä saatu sijoituslupa. PKS:ltä ostettu sähköliittymä. Kaivon paikoille on rakennettu tiet, siiviläputki-kaivot ja asennettu kaivotalot. Joensuun vesi on rakentanut koepumppausta varten liitosputket runkovesijohtoon, josta vesi johdetaan Joensuun veden verkostoon. Koepumppaukset aloitettu.

Joensuun veden maksusuudet

- Kontiolahden kunnan osuus Joensuun Veden investointihankkeista yhteisviemäröintisopimuksen mukaisesti. Maksettu joulukuussa.

Puhdasvesiverkoston suunnittelu

- Karhulan alueen suunnittelu aloitettu

Vesihuoltoverkoston suunnittelu

- Karhulan alueen suunnittelu aloitettu

Vesimittarien vaihto

- Vesimittarien vaihto etäluettaviin aloitettu. Uusille liittyjille annettu etäluettavat mittarit.

Uuden asemakaava-alueen rakentaminen

- Tälle projektille varatut määrärahat 300 000 € siirretään projektille 5173 Kruununrannan laajentaminen

Kruununrannan laajentaminen

- Vesihuollon osalta valmis heinäkuun lopussa.

Irtainomaisuus:**Ravintopalvelujen irtaimisto, astianpesukoneet**

- Hankittu Kylmäojan koululle uuni 4 500 € (0 %), hankittu yläkoululle ruoankuljetusvaunu (kylmä) 1 kpl 3487 e (0 %), ruoankuljetusvaunu (yhdistelmä) 1 kpl 4655 € ja yhdistelmäkone 2150 e (0 %), hankittu Päiväkoti Lehdokkiin jääkaappi 2 kpl (yht. 3549,78 e) ja pakastekaappi (1 kpl) 2013,38 e.

Kunnossapitokalusto (liikunta)

- Latukone on kilpailutettu ja hankittu, latukoneen toimitti Kessu Oy. Lisäksi hankittiin uusi traktorimönkijä rikkoutuneen tilalle.

Hyvitys vanhasta latukoneesta

- Hyvitykset vanhasta latukoneesta ja traktorimönkijästä on huomioitu hankintojen kilpailutuksessa

Sivistyslautakunta:**Irtain omaisuus:****Lehmon yhtenäiskoulun ensikertainen kalustaminen**

- kalustaminen eteni suunnitelmien mukaan muutoin, rakennusaikataulun viivästymisen vuoksi osavuosi-raportissa 180 000 € vähennys hankintaresurssiin

Kontiolahden lukio

- tvt-välineitä ja luokkakalustoa hankittu, määräraha alittui osin Meitan toimituksen viivästymisen takia

Kontiolahden koulu

- oppilaskoneet ja muut tvt-laitteet sekä uudistetun ruokalan kalustehankinnat toteutuneet

Vapaa-aikatoimen kalusto

- Siirrettävä esiintymislava hankittiin. Kuntosalikaluston hankinnat jäivät alle 10 000 €, joten ne kirjattiin käyttötaloudesta ja siksi määräraha alittui.

Varhaiskasvatus

- esiopetuksen tvt-välineet hankittiin

5.8 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	3 503 104	-1 506 548	1 996 556	5 237 806,32	3 241 250,32
Vuosikate	4 202 804	-1 506 548	2 696 256	5 706 237,75	3 009 981,75
Tulorahoituksen korjauserät	-699 700	0	-699 700	-468 431,43	231 268,57
Investointien rahavirta	-18 225 300	1 508 000	-16 717 300	-14 915 068,54	1 802 231,46
Investointimenot	-19 020 000	1 508 000	-17 512 000	-15 917 516,71	1 594 483,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15 000	0	15 000	250 436,12	235 436,12
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	779 700	0	779 700	752 012,05	-27 687,95
Toiminnan ja investointien rahavirta	-14 722 196	1 452	-14 720 744	-9 677 262,22	5 043 481,78
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	11 900 000	0	11 900 000	11 040 771,26	-859 228,74
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000	0	20 000 000	20 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 100 000	0	-8 100 000	-8 112 731,52	-12 731,52
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-846 497,22	-846 497,22
Oman pääoman muutokset	0	0	0	-830 369,00	-830 369,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	30 000	0	30 000	3 349 591,50	2 489 222,50
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	115 476,99	115 476,99
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	49 580,43	49 580,43
Saamisten muutos	0	0	0	-327 626,30	-327 626,30
Korottomien velkojen muutos	30 000	0	30 000	3 512 160,38	3 482 160,38
Rahoituksen rahavirta	11 930 000	0	11 930 000	13 559 993,76	1 629 993,76
Rahavarojen muutos	-2 792 196	1 452	-2 790 744	3 882 731,54	6 673 475,54
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.				13 007 297,84	
Rahavarat 1.1.				9 124 566,30	
				3 882 731,54	

Rahoituslaskelman toteutumisessa tarkastelu on tehty siten, että sekä kuluissa että tuotoissa ylitys on miinusmerkkinen ja alitus plusmerkkinen. Valtuustoon nähden sitovat erät on tummennettu yllä olevassa taulukossa.

Kuntatodistuksia ei ollut vuoden vaihteessa käytössä. Lyhytaikaisten lainojen muutokseen vaikuttavat konsernitilillä olevat varat.

6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.1 Tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut	2021		2022	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	5 311 074,01		4 660 715,99	
Maksutuotot	1 361 396,56		1 125 049,56	
Tuet ja avustukset	1 074 618,82		1 089 132,36	
Muut toimintatuotot	3 737 735,87	11 484 825,26	4 044 675,41	10 919 573,32
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-25 723 513,54		-26 833 740,38	
Palkat ja palkkiot	-20 963 217,48		-21 854 343,34	
Henkilösivukulut	-4 760 296,06		-4 979 397,04	
Eläkekulut	-3 975 099,54		-4 207 551,61	
Muut henkilösivukulut	-785 196,52		-771 845,43	
Palvelujen ostot	-52 388 865,71		-58 447 940,44	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 144 296,42		-5 230 856,91	
Avustukset	-2 985 908,75		-2 199 785,93	
Muut toimintakulut	-1 986 591,78	-88 229 176,20	-1 920 749,62	-94 633 073,28
Toimintakate		-76 744 350,94		-83 713 499,96
Verotulot		57 005 306,51		61 635 174,48
Valtionosuudet		26 448 087,00		28 059 151,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	194,88		71 544,93	
Muut rahoitustuotot	273 761,43		318 740,72	
Korkokulut	-377 641,69		-661 103,11	
Muut rahoituskulut	-4 319,50	-108 004,88	-3 770,31	-274 587,77
Vuosikate		6 601 037,69		5 706 237,75
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot		-5 987 872,29		-5 689 849,37
Tilikauden tulos		613 165,40		16 388,38
Poistoeron muutos	-4 314 852,84		305 489,69	
Varausten muutos	4 000 000,00	-314 852,84	0,00	305 489,69
Tilikauden ylijäämä (alij.)		298 312,56		321 878,07

6.2 Rahoituslaskelma

	2021		2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	6 601 037,69		5 706 237,75	
Tulorahoituksen korjaukset	-973 349,29	5 627 688,40	-468 431,43	5 237 806,32
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-19 393 977,46		-15 917 516,71	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	71 000,00		250 436,12	
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	1 219 179,24	-18 103 798,22	752 012,05	-14 915 068,54
Toiminnan ja investointien rahavirta		-12 476 109,82		-9 677 262,22
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000,00		20 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 078 125,39		-8 112 731,52	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 088 484,11	7 833 390,50	-846 497,22	11 040 771,26
Oman pääoman muutokset				-830 369,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	33 196,99		115 476,99	
Vaihto-omaisuuden muutos	25 264,96		49 580,43	
Saamisten muutos	783 078,97		-327 626,30	
Korottomien velkojen muutos	511 133,21	1 352 674,13	3 512 160,38	3 349 591,50
Rahoituksen rahavirta		9 186 064,63		13 559 993,76
Rahavarojen muutos		-3 290 045,19		3 882 731,54
Rahavarat 31.12.	9 124 566,30		13 007 297,84	
Rahavarat 1.1.	12 414 611,49	-3 290 045,19	9 124 566,30	3 882 731,54

6.3 Tase

VASTAAVAA

	31.12.2021	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	94 385 670,86	104 316 297,46
Aineettomat hyödykkeet	23 003,77	59 293,29
Muut pitkäaikaiset menot	23 003,77	59 293,29
Aineelliset hyödykkeet	86 764 985,19	96 656 213,02
Maa- ja vesialueet	13 140 215,83	13 107 170,61
Rakennukset	35 365 176,20	40 052 676,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 231 580,40	26 373 911,76
Koneet ja kalusto	1 843 764,70	2 415 816,19
Muut aineelliset hyödykkeet	36 582,40	36 582,40
Keskeneräiset hankinnat	10 147 665,66	14 670 055,55
Sijoitukset	7 597 681,90	7 600 791,15
Osakkeet ja osuudet	7 553 105,44	7 556 214,69
Muut lainasaamiset	44 576,46	44 576,46
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	474 373,41	401 176,83
Valtion toimeksiannot	372 373,41	332 676,83
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	102 000,00	68 500,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 041 629,73	16 202 407,14
Vaihto-omaisuus	128 430,32	78 849,89
Aineet ja tarvikkeet	128 430,32	78 849,89
Saamiset	2 788 633,11	3 116 259,41
Pitkäaikaiset saamiset	482 892,00	539 413,00
Lainasaamiset	114 240,00	113 296,00
Muut saamiset	368 652,00	426 117,00
Lyhytaikaiset saamiset	2 305 741,11	2 576 846,41
Myyntisaamiset	1 712 321,76	1 593 981,10
Muut saamiset	586 589,66	982 419,74
Siirtosaamiset	6 829,69	445,57
Rahoitusarvopaperit	40 805,81	40 805,81
Muut arvopaperit	40 805,81	40 805,81
Rahat ja pankkisaamiset	9 083 760,49	12 966 492,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 901 674,00	120 919 881,43

VASTATTAVAA

	31.12.2021	31.12.2022
OMA PÄÄOMA	37 220 107,79	37 541 985,86
Peruspääoma	20 375 667,50	20 375 667,50
Arvonkorotusrahasto	9 950,00	9 950,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	17 366 546,73	16 834 490,29
Tilikauden yli-/alijäämä	-532 056,44	321 878,07
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	6 628 796,98	6 323 307,29
Poistoero	6 128 796,98	5 823 307,29
Vapaaehtoiset varaukset	500 000,00	500 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	2 160 369,00	1 566 976,00
Muut pakolliset varaukset	2 160 369,00	1 566 976,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	824 316,85	866 597,26
Valtion toimeksiannot	372 373,41	332 676,83
Lahjoitusrahastojen pääomat	439 168,89	442 098,88
Muut toimeksiantojen pääomat	12 774,55	91 821,55
VIERAS PÄÄOMA	60 068 083,38	74 621 015,02
Pitkäaikainen	42 940 499,48	54 250 385,05
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	42 349 896,82	53 799 792,93
Lainat julkisyhteisöiltä	440 602,66	414 746,06
Ostovelat	150 000,00	0,00
Muilta saadut ennakot	0,00	32 258,06
Muut siirtovelat	0,00	3 588,00
Lyhytaikainen	17 127 583,90	20 370 629,97
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 397 075,84	7 883 437,20
Lainat julkisyhteisöiltä	48 988,99	25 856,60
Lainat muilta luotonantajilta	1 270 277,04	423 779,82
Saadut ennakot	737 670,00	883 777,91
Ostovelat	3 561 890,81	7 102 988,03
Muut velat	461 722,45	428 882,54
Siirtovelat	3 649 958,77	3 621 907,87
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	106 901 674,00	120 919 881,43

*Vuoden 2021 lukuja on oikaistu liitetiedoissa kerrotusta syystä

6.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma	2021		2022
Toimintatuotot	57 090 356		61 428 109
Toimintakulut	-131 806 352		-144 135 019
Osuus osakkuusyhtiön voitosta	-23 454		-158 390
TOIMINTAKATE	-74 739 450		-82 865 301
Verotulot	57 005 307		61 635 174
Valtionosuudet	28 220 680		29 910 900
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	59 644		123 776
Muut rahoitustuotot	271 723		291 624
Korkokulut	-706 986		-1 039 355
Muut rahoituskulut	-20 446	-396 065	-122 672
			-746 626
Vuosikate	10 090 472		7 934 148
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-8 378 940		-8 107 444
Arvonalentumiset	-125 884	-8 504 825	-1 888
Satunnaiset erät	0	0	0
Tilikauden tulos	1 585 647		-175 184
Tilinpäätössierrot	-77 940		150 645
Tilikauden verot	-33 111		-31 748
Laskennalliset verot	5 335		1 557
Vähemmistöosuudet	-2 002		8 379
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 477 929		-46 352

Konsernin rahoituslaskelma	2021		2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	10 090 472		7 934 148	
Tilikauden verot	-33 111		-31 748	
Tulorahoituksen korjaukset	-2 296 460	7 760 901	1 652 788	9 555 187
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-20 747 201		-21 696 843	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	95 171		293 374	
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutus- tulot	1 664 322	-18 987 709	876 963	-20 526 507
Toiminnan ja investointien rahavirta		-11 226 808		-10 971 319
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-1 348		-295	
Antolainasaamisten vähennys	0	-1 348	0	-295
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 353 788		22 696 730	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 677 538		-8 804 369	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-543 419	12 132 831	-462 805	13 429 556
Oman pääoman muutokset	897	897	-861 848	-861 848
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-23 384		99 093	
Vaihto-omaisuuden muutos	-9 110		189 891	
Saamisten muutos	-161 204		-3 072 551	
Korottomien velkojen muutos	1 194 766	1 001 069	4 773 731	1 990 165
Rahoituksen rahavirta		13 133 449		14 557 578
Rahavarojen muutos	1 906 641	1 906 641		3 586 259
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	17 559 410		21 098 781	
Rahavarat 1.1.	15 652 769	1 906 641	17 512 522	3 586 259

Konsernin rahavarat 31.12.2021 17.559.410,01, jos vähennetty vuodelle 2022 Lukkarila Oy:n rahavarat 41.740,89 € ja muiden osakkeiden ja osuuksien arvo 5.145,63 €, kiinteistön kauppahinta 1,00 €.

Yhteensä 47.887,52 €.

Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2021		31.12.2022		VASTATTAVAA	31.12.2021		31.12.2022	
PYSYVÄT VASTAAVAT	126 884 600	140 025 820	OMA PÄÄOMA	50 264 405	49 686 710				
Aineettomat hyödykkeet	529 348	684 765	Peruspääoma	20 375 668	20 375 668				
Aineettomat oikeudet	477 200	581 744	Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	2 635	2 635				
Muut pitkävaikutteiset menot	52 148	103 021	Arvonkorotusrahasto	117 151	117 151				
			Muut omat rahastot	1 201 308	1 200 091				
Aineelliset hyödykkeet	123 116 684	136 030 326	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	27 920 083	28 037 517				
Maa- ja vesialueet	13 476 802	13 443 758	Tilikauden yli-/alijäämä	647 560	-46 352				
Rakennukset	68 601 023	71 969 320	VÄHEMMISTÖOSUUDET	173 237	164 858				
Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 445 910	26 618 971	PAKOLLISET VARAUKSET	1 527 291	3 015 723				
Koneet ja kalusto	3 497 184	4 172 071	Eläkevaraukset	6 142	5 522				
Muut aineelliset hyödykkeet	87 847	80 730	Muut pakolliset varaukset	1 521 148	3 010 201				
Ennakkomaks., keskener. hankinnat	11 007 917	19 745 477	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 004 232	1 041 836				
Sijoitukset	3 238 568	3 310 729	Valtion toimeksiannot	543 337	498 071				
Osakkeet ja osuudet	851 130	698 139	Lahjoitusrahastojen pääomat	452 506	456 329				
Osakkuusyhteisöosakkeet	2 220 597	2 445 454	Muut toimeksiantojen pääomat	8 389	87 436				
Muut lainasaamiset	20 074	20 369	VIERAS PÄÄOMA	99 746 742	117 927 483				
Muut saamiset	146 767	146 767	Pitkäaikainen	73 372 743	86 577 051				
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	624 429	562 940	Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoks.	72 827 433	86 171 751				
Valtion toimeksiannot	520 199	492 216	Lainat julkisyhteisöiltä	395 310	369 454				
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	102 008	68 508	Saadut ennakot	0	32 258				
Muut toimeksiantojen varat	2 222	2 216	Ostovelat	150 000	0				
VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 206 877	31 247 850	Siirtovelat	0	3 588				
Vaihto-omaisuus	479 764	289 872	Lyhytaikainen	26 373 999	31 350 432				
Aineet ja tarvikkeet	479 764	289 872	Joukkovelkakirjalainat	527 000	0				
Saamiset	7 167 704	9 859 196	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks.	9 793 352	10 454 578				
Pitkäaikaiset saamiset	764 606	541 651	Lainat julkisyhteisöiltä	48 989	25 857				
Myyntisaamiset	281 714	3 296	Saadut ennakot	440 798	930 761				
Lainasaamiset	114 240	113 296	Ostovelat	5 921 624	10 287 945				
Muut saamiset	368 652	425 059	Muut velat	1 619 233	1 430 512				
Lyhytaikaiset saamiset	6 403 098	9 317 545	Siirtovelat	7 943 609	8 142 942				
Myyntisaamiset	2 688 992	4 851 307	Laskennalliset verovelat	79 394	77 837				
Lainasaamiset	-9 354	0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	152 715 906	171 836 610				
Muut saamiset	795 078	1 563 040							
Siirtosaamiset	2 928 382	2 903 197							
Rahoitusarvopaperit	841 815	699 182							
Osakkeet ja osuudet	19 243	648 776							
Sijoitukset rahamarkkinainstrument.	637 906	3 200							
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 200	6 400							
Muut arvopaperit	181 466	40 806							
Rahat ja pankkisaamiset	16 717 595	20 399 600							
VASTAAVAA YHTEENSÄ	152 715 906	171 836 610							

*Vuoden 2021 lukuja on oikaistu liitetiedoissa kerrotusta syystä

7 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

7.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoritusperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetietokohdassa, suunnitelman mukaisien poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on pysyvien vastaavien hyödykkeiden todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaustarkoituksessa. Johdannaiset on käsitelty kirjanpitolain 5:2 §:n mukaisesti, jolloin niistä annettavat tiedot on esitetty taseen liitetietoina. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon lainakohtaisesti. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimuksia on useampia ja viimeisin niistä on voimassa 29.3.2026 asti.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hankintameno vähennykseksi.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Kontiolahden tilinpäätöksessä on oikaistu Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymältä (Siun sote) saadun tiedon mukaan Kontiolahden kunnalle kohdistuvan vuoden 2021 palkkaharmonisaation kustannus.

Siun soten hallituksen 30.3.2022 allekirjoittamaan vuoden 2021 tilinpäätökseen ei ole sisällytetty pakollista varausta liittyen palkkaharmonisointikustannuksiin. Siun soten vuoden 2021 tilinpäätöksen toimintakertomuksessa on käyty läpi palkkaharmonisaatioon liittyvää kokonaistilannetta, mutta mahdollisesta vastuusta ei ole annettu liitetietoa. Näin ollen kunnalla on ollut syytä olettaa, että palkkaharmonisaation kustannuksista aiheutuisi tapahtumia kunnan kirjanpitoon. Kunnan kirjanpidossa ei ole voitu varautua vuoden 2021

palkkaharmonisaation kustannuksiin.

Kontiolahden tilinpäätöksessä on pakolliseen varaukseen tehty 830 369 euron suuruinen korjaus ja vastaava oikaisu on merkitty Edellisten tilikausien ylijäämään. Vertailutieto on muutettu vastaavasti ja samoin tunnuslukulaskenta. Korjausta ei ole tehty vertailuvuoden tuloslaskelmaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa tulee ottaa huomioon, että vuoteen 2021 kohdistuva palkkaharmonisaation kustannus 830 369 euroa on kirjattu edellisten tilikausien ylijäämään.

Konsernitilin käsittely

Konsernitilisopimukseen liitettyjen tytäryhteisöjen konsernitilille talletetut rahavarat esitetään kunnan taseessa lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti tytäryhteisöjen negatiiviset saldot kunnan lyhytaikaisena saamisena tytäryhteisöiltä.

Muut asiat

Tilinpäätökseen on tehty pakolliset varaukset Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän alijäämän kattamiseen sekä pelastustoimen varallaoloa koskeviin korvausvaateisiin.

7.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistely kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:stä ja As Oy Kontiolahden Vaskiportista on laadittu alakonsernitilinpäätös, joka on yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhteisöjen taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutoksen konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Asunto Oy Mönningmäki

on jätetty yhdistelemättä, koska yhtiö ei ole toimittanut tilinpäätöstä pyynnöstä huolimatta.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja menetelmät

Poikkeavat tilikaudet:

Osakkuusyhteisöistä Kontiolahti Golf Oy:llä tilikausi on 1.10.–30.9. Muutoin konserniin yhdisteltävillä tytäryhteisöillä ja kuntayhtymillä on tilikautena kalenterivuosi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa tulee ottaa huomioon, että vuoteen 2021 kohdistuva palkkaharmonisaation kustannus 830 369 euroa on kirjattu edellisten tilikausien ylijäämään.

7.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain - ulkoiset

	2022	Konserni 2021	2022	Kunta 2021
Kunnanhallitus	1 502 943 43 935	1 019 055	892 267	446 977
Sosiaali- ja terveystalvet	124	39 975 017	1 533	4 408
Sivistyslautakunta	2 330 759 13 659	2 344 335	2 033 145	2 094 356
Tekninen lautakunta	282	13 751 948	7 992 628	8 939 084
Toimintatuotot yhteensä	<u>61 428</u> <u>108</u>	<u>57 090 355</u>	<u>10 919 573</u>	<u>11 484 825</u>

Liitetieto 7) Verotulojen erittely

	2022	Kunta 2021
Kunnan tulovero	54 493 459	50 758 762
Kiinteistövero	3 134 019	2 952 774
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 007 696	3 293 770
Verotulot yhteensä	<u>61 635 174</u>	<u>57 005 307</u>

Liitetieto 8) Valtionosuuksien erittely

	2022	Kunta 2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	22 835 506	22 241 250
<i>siitä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	7 635 648	-7 404 372
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 601 954	-1 508 151
Verotulomenetysten korvaus	6 825 599	5 714 988
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	<u>28 059 151</u>	<u>26 448 087</u>

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	2022	Kunta 2021
Asiakaspalvelujen ostot	46 890 165	41 704 257
Muiden palvelujen ostot	11 557 775	10 684 609
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	<u>58 447 940</u>	<u>52 388 866</u>

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistosuunnitelmaa on päivitetty vuoden 2013 alusta alkaen. Poistosuunnitelmaa on tämän jälkeen päivitetty vuoden 2021 ja 2022 alusta alkaen. Taseeseen aiemmin aktivoidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, kirjataan vuosikuluksi.

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

	ennen 1.1.2013 hankitut hyödykkeet		1.1.2021 jälkeen hankitut hyödykkeet	
Rakennukset:				
Asuinrakennukset	50 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	30 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto
Talousrakennukset	20 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet:				
Kadut, tiet, torit, puistot	15 %	menojäännös	15 vuotta	tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	20 %	menojäännös	10 vuotta	tasapoisto
Verkostot	7 %	menojäännös	30 vuotta	tasapoisto
Kaukolämpöverkko	10 %	menojäännös	20 vuotta	tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 %	menojäännös	15 vuotta	tasapoisto
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	menojäännös	10–15 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	5–15 vuotta	tasapoisto	3–10 vuotta	tasapoisto

Liitetieto 12) Tuottoihin ja kuluihin sisältyvät pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuuvaraus 1.1.	6 142	6 867	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	-620	-725	0	0
Eläkevastuuvaraus 31.12.	5 522	6 142	0	0
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	334 215	423 475	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	-79 112	-89 260	0	0
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12.	255 103	334 215	0	0
Muut vastuuvaukset 1.1.	1 336 872	1 351 600	1 330 000	1 350 000
Lisäykset tilikaudella	1 507 679	1 578 605	736 607	1 573 333
Vähennykset tilikaudella	-6 872	-762 964	-1 330 000	-762 964
Muut vastuuvaukset 31.12.	2 837 679	2 167 241	1 566 976	2 160 369

*Kontiolahden kunnalle Siun sotelta kohdistuvan palkkaharmonisaatiovelan vuoden 2021 osuus 830 369 euroa on kirjattu pakollisena varauksena omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämään aikaisempien tilikausien virheen oikaisuna.

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	731 469	875 036	702 527	875 036
Rakennusten luovustusvoitot	0	403 084	0	77 869
Muut luovutusvoitot	<u>10 137</u>	<u>41 899</u>	<u>2 881</u>	<u>681</u>
Luovutusvoitot yhteensä	<u>741 606</u>	<u>1 320 019</u>	<u>705 407</u>	<u>953 586</u>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0	15 136	0	0
Rakennusten luovutustappiot		2 153	0	0
Muut luovutustappiot	<u>2 491</u>	<u>352</u>	<u>0</u>	<u>236</u>
Luovutustappiot yhteensä	<u>2 491</u>	<u>17 641</u>	<u>0</u>	<u>236</u>

7.4 Tasetta koskevat liitetiedot

7.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

Rahoitusarvopaperit on kirjattu nimellisarvosta.

Liitetieto 18) Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	41 051	41 051	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	41 051	41 051	0	0
Rakennukset				
Arvo 1.1.	66 151	80 106	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Arvonkorotusten purku	0	-13 955	0	0
Arvo 31.12.	66 151	66 151	0	0
Muut				
Arvo 1.1.	9 950	9 950	9 950	9 950
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	9 950	9 950	9 950	9 950
Arvonkorotukset yhteensä	<u>117 152</u>	<u>117 152</u>	<u>9 950</u>	<u>9 950</u>

Liitetieto 19) Pysyvien vastaavien tase-eräkohtaiset tiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Muut pitkävaikutt. menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ain. hyödykkeet	Ennakkomaks. keskener. hank.	Yhteensä
	1010	1100-1109	1110-1129	1130-1159	1160-1179	1180-1189	1190-1195	
Poistamaton hankintameno 1.1.	23 003,77	13 140 215,83	35 365 176,20	26 231 580,40	1 843 764,70	36 582,40	10 147 665,66	86 787 988,96
Lisäys tilikaudella	48 367,77	5 150,00	1 250 851,56	2 262 162,54	1 400 620,52		10 907 029,32	15 874 181,71
Rahoitusos. tilikaudella			-12 000,00	-13 436,12			-193 183,65	-218 619,77
Vähennykset tilikaudella		-38 195,22						-38 195,22
Siirrot erien välillä			6 182 861,78	8 594,00			-6 191 455,78	0,00
Sumupoistot tilikaudella	-12 078,25		-2 734 213,03	-2 114 989,06	-828 569,03			-5 689 849,37
Poistamaton hank.meno 31	59 293,29	13 107 170,61	40 052 676,51	26 373 911,76	2 415 816,19	36 582,40	14 670 055,55	96 715 506,31

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet osakkuus ja muut om. yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Lainasaamiset tytäryht.	Lainasaamiset osakkuusyht.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 022 487,97	1 950 525,95	1 901 541,42	678 550,10	23 176,46	21 400,00	7 597 681,90
Lisäykset			6 542,65	4 976,00			11 518,65
Vähennykset tilikaudella	-8 409,40						-8 409,40
Hankintameno 31.12.	3 014 078,57	1 950 525,95	1 908 084,07	683 526,10	23 176,46	0,00	7 600 791,15
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 014 078,57	1 950 525,95	1 908 084,07	683 526,10	23 176,46	21 400,00	7 600 791,15

Liitetieto 20–22) Omistukset muissa yhteisöissä

	Kotipaikka	Kunnan omistus osuus	Konsernin omistus osuus	Konsernin omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin omistus osuus tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöosakkeet						
Kontiolahden Yrityspalvelu Oy	Kontiolahti	100,00	100,00	2 394 980,64	18 784 615,10	7 900,59
Kiinteistö Oy Kontioniemen Vaskiportti	Kontiolahti	0,00	80,68	491 402,38	1 919,17	4 298,24
Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot	Kontiolahti	100,00	100,00	3 394 593,30	7 003 201,39	756,11
Kontionloikka Oy	Kontiolahti	100,00	100,00	65 470,67	85 343,08	4 259,90
Tytäryhteisöt yhteensä				6 346 446,99	25 875 078,74	17 214,84
Kuntayhtymät						
P-K:n koulutuskuntayhtymä	Joensuu	3,20	3,20	2 672 682,62	293 017,26	2 292,14
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Joensuu	5,89	5,89	108 521,14	62 242,27	6 137,96
P-K:n sosiaali- ja terveystalujen ky	Joensuu	5,27	5,27	1 756 619,55	17 764 157,01	856 756,86
Kuntayhtymät yhteensä				4 537 823,32	18 119 416,53	865 186,96
Osakkuus ja muut omistusyhteisöt						
Asunto Oy Kontiolahden Myllypuro	Kontiolahti	37,21	37,21	281 767,95	4 461,16	-4 166,14
Asunto Oy Kontiolahden Mäntyriivit	Kontiolahti	27,31	27,31	93 149,03	5 230,05	8,84
Asunto Oy Kotikulho	Kontiolahti	25,77	25,77	131 498,19	363,30	-551,34
Asunto Oy Mönningmäki	Kontiolahti	35,99	35,99	76 187,80	0,00	0,00
Asunto Oy Romppalan Hoviseutu	Kontiolahti	48,40	48,40	73 494,45	319,03	-558,18
Kiinteistö Oy Kontiolahden Liike- ja palvelut	Kontiolahti	50,00	50,00	271 458,06	9 140,80	0,00
Kiinteistö Oy Kontiolahden Liikekeskus	Kontiolahti	34,59	34,59	629 045,32	5 577,01	-6 947,87
Kiinteistö Oy Paiholankoski	Kontiolahti	43,00	46,00	6 765,77	126 519,05	1,92
Kontiolahden Jäähalli Oy	Kontiolahti	43,60	43,60	8 392,90	11 430,92	-135 844,02
Kontiolahti Golf Oy	Kontiolahti	36,25	36,25	502 491,87	33 548,46	-10 333,15
Osakkuus ja muut omistusyht. yhteensä				2 074 251,34	196 589,76	-158 389,94

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	124 431	0	197 642
Siirtosaamiset	<u>0</u>	<u>19</u>	<u>0</u>	<u>61</u>
Yhteensä	<u>0</u>	<u>124 450</u>	<u>0</u>	<u>236 488</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Yhteensä	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Saamiset yhteensä	<u>0</u>	<u>124 450</u>	<u>0</u>	<u>236 488</u>

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Siirtyvät korot	0	0	19	61
Kelan korvaus työterveyshuollosta	169 049	157 992	0	0
EU-tuet ja avustukset	88 733	35 843	0	0
Muut tulojäämät	<u>2 645 415</u>	<u>2 734 546</u>	<u>426</u>	<u>6 769</u>
Yhteensä	<u>2 903 197</u>	<u>2 928 381</u>	<u>445</u>	<u>6 830</u>

7.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	20 375 668	20 375 668	20 375 668	20 375 668
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	<u>20 375 668</u>	<u>20 375 668</u>	<u>20 375 668</u>	<u>20 375 668</u>
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.	2 635	2 635	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	<u>2 635</u>	<u>2 635</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Arvonkorotusrahasto 1.1.	117 151	131 106	9 950	9 950
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	-13 955	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	<u>117 151</u>	<u>117 151</u>	<u>9 950</u>	<u>9 950</u>
Muut omat rahastot 1.1.	1 201 308	1 207 371	0	0
Siirrot rahastosta	-1 217	-6 063	0	0
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	<u>1 200 091</u>	<u>1 201 308</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	28 567 643	27 865 515	16 834 490	17 366 547
Edellisten tilikausien oikaisu	-530 126	-775 801	0	-830 369
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	<u>28 037 517</u>	<u>27 089 714</u>	<u>16 834 490</u>	<u>16 536 178</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	<u>-46 352</u>	<u>1 477 929</u>	<u>321 878</u>	<u>298 313</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>49 686 711</u>	<u>50 264 405</u>	<u>37 541 986</u>	<u>37 220 108</u>

* Kontiolahden kunnalle Siun sotelta kohdistuva palkkaharmonisaatiovelan osuus vuoden 2021 on kirjattu omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämään aikaisempien tilikausien virheen oikaisuna.

Liitetieto 27) Pitkäaikaiset velat

	Kunta	
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 640 602	20 820 830
Lainat julkisyhteisöiltä	<u>290 382</u>	<u>342 216</u>
Pitkäaikaiset velat yhteensä	<u>24 930 984</u>	<u>21 163 046</u>

Tarkoitetaan lainoja, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen

Liitetieto 29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuuvaraus	5 522	6 142	0	0
Potilasvahinkovastuuvaraus	255 102	334 215	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0	0	0	900 000
Muut	2 755 099	1 186 933	1 566 976	1 260 369
Yhteensä	<u>3 015 723</u>	<u>1 527 290</u>	<u>1 566 976</u>	<u>2 160 369</u>

*Kontiolahden kunnalle Siun sotelta kohdistuvan palkkaharmonisaatiovelan vuoden 2021 osuus 830 369 euroa on kirjattu pakollisena varauksena omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämään aikaisempien tilikausien virheen oikaisuna

Liitetieto 30) Vieras pääoma

	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	0	0	0
Saadut ennakot	0	0	0	380 000
Yhteensä	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>380 000</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Ostovelat	0	2 771 944	0	178 883
Yhteensä	<u>0</u>	<u>2 771 944</u>	<u>0</u>	<u>178 883</u>
Velat osakkuus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	1 565	0	1 241
Yhteensä	<u>0</u>	<u>1 565</u>	<u>0</u>	<u>1 241</u>
Vieras pääoma yhteensä	<u>0</u>	<u>2 773 509</u>	<u>0</u>	<u>560 124</u>

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	24 340	46 677	0	0
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	6 019 921	5 662 846	2 566 800	2 502 877
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	68 490	513 934		
Korkojaksotukset	258 948	166 842	122 166	77 201
Muut menojäämät	1 771 243	1 553 311	932 942	1 069 881
Yhteensä	<u>8 142 942</u>	<u>7 943 609</u>	<u>3 621 908</u>	<u>3 649 959</u>

7.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	<u>10 944 610</u>	<u>10 944 610</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Yhteensä	<u>10 944 610</u>	<u>10 944 610</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Liitetieto 38) Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa kunnan osalta vuoteen 2035 saakka	11 514 294	8 589 578	8 956 516	6 619 896
- siitä seur. tilikaudella maksettava osuus	1 999 722	1 407 530	913 345	614 927
Vuokravastuisiin sis. leasingvastuut yhteensä	7 664 142	6 815 184	6 923 492	6 544 875
- siitä seur. tilikaudella maksettava osuus	866 938	714 901	658 017	588 711
Leasingsopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet	2 451 381	2 431 780	2 451 381	2 431 780

Liitetieto 39–40) Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			25 127 531	23 419 337
Jäljellä oleva pääoma			17 602 430	17 099 855
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 308 964	5 867 665	2 089 827	1 859 329
Jäljellä oleva pääoma	946 646	1 026 200	755 349	823 134

	Kunta	
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	113 824 245	105 042 249
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista vastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	65 823	68 808

Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut				
Sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	124 250	134 250	124 250	134 250
Sopimusvastuut yhteensä	124 250	134 250	124 250	134 250
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset *)				
Käypä arvo	41 503	-877 490	197 902	-169 494
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	17 697 440	20 079 956	5 925 000	9 425 000
Arvonlisäveron palautusvastuu	635 804	593 842	0	1 893
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	4 372 379	4 372 379	4 372 379	4 372 379
Vammaispalvelulain mukaiset potilasvakuutuksen vastuut	0	0	0	0
Muut vastuut	105 249	73 672	8 069	9 279

*) Kunta on suojannut vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen korkoja koronvaihtosopimuksilla. Lainojen vaihtuvat korot on muutettu kiinteiksi. Koronvaihtosopimusten kiinteät korot vaihtelevat 0,303–1,377 % pa. Lainojen erääntymisajankohdat ovat vuosina 2023–2026 ja koronvaihtosopimusten vuosina 2023–2026. Lainoja lyhennetään ja koronvaihtosopimusten kohdearvo alenee vastaavassa tahdissa.

Sairaanhoitopiiriin ja erityishuoltopiiriin kuntayhtymän saamiin sisällytetään sellainen osuus alijäämän kattamisesta, johon jäsenkunnat ovat velvollisia voimaantulon mukaisesti, mutta jota ei ole kyetty arvioimaan vuoden 2022 aikana ja jota ei eikä siksi ole maksettu. Jäsenkunnat kirjaavat osuuden velaksi vuodelle 2022.

Kontiolahden kunnan tilinpäätöksessä 2022 Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän (Siun soten) alijäämä on kirjattu siirtovelaksi lukuun ottamatta palkkaharmonisoinnin kustannuksia. Palkkaharmonisaation kustannuksiin on varauduttu 1 566 976 euron pakollisella varauksella. Pakollinen varaus on tehty Siun sotelta saatujen tietojen mukaan. Palkkaharmonisoinnin neuvottelut ovat kesken ja lopputuloksella voi olla vaikutus tulevien vuosien kustannuksiin. Voimaantulon § 20 mukaan erikoissairaanhoitolain 7 §:ssä mainittujen sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit siirretään varoiteen ja velkoiteen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023.

7.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstönlukumäärä 31.12.2022

	Kunta	
Henkilöstönlukumäärä 31.12.2022	2022	2021
Hallinto-osasto	31	21
Sivistysosasto	473	492
Tekninen osasto	123	123
Yhteensä	627	636

	Kunta	
	2022	2021
Henkilötyövuodet (HTV2)		
Hallinto-osasto	36	34
Sivitysosasto	422	409
Tekninen osasto	117	120
Yhteensä	<u>575</u>	<u>563</u>

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

	Kunta	
	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	26 833 740	25 723 514
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	<u>154 075</u>	<u>210 185</u>
Henkilöstökulut yhteensä	<u>26 987 815</u>	<u>25 933 698</u>

Liitetieto 44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2022	2021
Sosiaalidemokraatit	7 579	9 146
Suomen Keskustapuolue	7 906	7 836
Kansallinen Kokoomus	2 681	3 578
Kontiolahden Perussuomalainen	1 991	1 253
Vihreät, Kontiolahden Vihreät ry	898	1 133
Suomen Kristillisdemokraatit, Kontiolahti	<u>10</u>	<u>27</u>
Yhteensä	<u>21 065</u>	<u>22 973</u>

Liitetieto 45) Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta	
	2022	2021
Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 451	10 091
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 534	5 118
Muut palkkiot	0	0
Talvea Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	8 188	0
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 462	0
Muut palkkiot, hanketarkastus	<u>5 200</u>	<u>0</u>
Yhteensä	<u>27 835</u>	<u>15 209</u>

Liitetieto 46) Intressitahojen kanssa tehdyt liiketoimet

Kunnan/ konsernin intressitahojen kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

8 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

8.1 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Tehtävänämmä on huolehtia kunnan alueen vesi- ja jätevesihuollosta taloudellisesti ja kilpailukykyisesti vesihuoltolain määrittelemissä puitteissa. Vastaamme vedenhankinnasta, -käsittelystä ja -jakelusta, viemäroinnistä sekä laitoksen tarvitsemien laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta, rakennuttamisesta ja ylläpidosta, sekä toiminnan kehittämisestä.

Vesihuoltolaitos toimitti vettä vuoden 2022 aikana noin 3890 asiakkaalle. Lisäystä edellisestä vuodesta tuli noin 100 asiakasta. Vettä toimitettiin lisäksi kolmelle vesiosuuskunnalle (Rantakylä, Romo ja Onttola). Jättevettä otettiin vastaan 3417 asiakkaalta. Osuuskunnista jättevettä otettiin vastaan pieni määrä Onttolan vesiosuuskunnalta. Jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Joensuuhun Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle. Yhteistyö jatkui naapurikuntien, vesiosuuskuntien ja ELY-keskuksen kanssa.

Vesihuoltolaitos osallistui yhdessä Joensuun ympäristökuntien kanssa kilpailutukseen uudesta asiakastietojärjestelmästä, jonka käyttöönotto tulisi olemaan vuoden 2023 aikana.

Vettä otettiin Lehmon, Kuusojan, Jaamankankaan, Jakokosken ja Kirkonkylän (varavedenottamo) vedenotamoilta yhteensä noin 1430 m³/vuorokausi, hieman enemmän kuin edellisenä vuotena. Uusi mahdollinen vedenottoaika löydettiin Jaamankankaalta Ukko-Puhakanaholta ja koepumppaukset aloitettiin loppuvuodesta 2022 kolmesta koekaivosta.

Vettä myytiin asiakkaille vuonna 2022 noin 487 000 m³ ja jättevettä otettiin vastaan noin 450 000 m³.

Muissa investoinneissa aloitettiin Lehmon vedenottamon uuden alkalointilaitoksen rakentaminen. Lehmon kiertovesilinjan, jolla parannetaan Lehmon eteläosan vedensääntä, rakentaminen aloitettiin. Karhulan asemakaava-alueen vesihuollon suunnittelu aloitettiin. Kären ranta-alueen vesijohdon ja paineviemäriin rakentamista jatkettiin. Kruununrantaan rakennettiin uutta asemakaava-alueita. Jotwiren laajennusta varten rakennettiin Palokankaantielle vesihuoltoverkosta. Jäteveden pumppaamojen ja niiden automaation peruskorjauksia jatkettiin. Kirkonkylän vesitornin epäonnistunut sisäpuolen pinnoitus saatiin korjattua ja vesikaton vuodon takia sekin pinnoitettiin kokonaan. Vesimittarien vaihtamista etäluettaviin aloitettiin ja uusiin kohteisiin annettiin etäluettavat mittarit.

Vesihuoltolaitos on toiminut taseyksikkönä 1.1.2011 alkaen. Vesihuoltolaitos maksaa kunnalle vuosittain kunnanvaltuuston vahvistaman korvauksen kunnan vesihuoltolaitokseen sijoittamasta peruspääomasta.

Vesihuoltolaitoksen keskeisimpiä tehtäväalueita ovat uusien kaava-alueiden vesi- ja viemäriverkostojen rakentaminen, sekä veden toimitusvarmuuden varmistaminen. Toiminta-alueen sisäpuolella olevia vielä liittämättömiä kiinteistöjä pyritään liittämään kunnan vesi- ja viemäriverkoston piiriin. Entistä verkosta kunnostetaan saneeraamalla jätevesipumppaamoja ja automaatiota, sekä uusimalla vanhoja epäkuntoisia puhtaan veden talo- ja pääsulkuja. Betoniset viemärit on saatu jo lähes uusittua.

Keskeisenä tavoitteena on riittävän raakaveden saannin turvaaminen (Kuusoja, Lehmo, Jaamankangas). Varmuutta on lisätty myös varmistamalla sähkönsaantia varavoimalla. Jatkossa kartoitetaan edelleen uusia mahdollisia vedenottoalueita sekä itse että yhteistyössä Joensuun Vesi liikelaitoksen kanssa.

Johtotiedon ajantasaistaminen jatkui edelleen mittaus ja kartastot -yksikön johdolla.

Keskeiset muutokset

Keskeisiä tehtäväalueitamme ovat uusien kaava-alueiden vesi- ja viemäriverkostojen rakentaminen sekä veden toimitusvarmuuden varmistaminen. Jatkamme myös vesihuoltoverkoston saneerauksia.

Keskeisimpiä tavoitteitamme on riittävän raakaveden saannin turvaaminen. Jatkossa kartoitamme edelleen uusia mahdollisia vedenottoalueita mm. yhteistyössä Joensuun Veden kanssa. Vuonna 2021–2022 suoritettiin pohjavesitutkimuksia Jaamankankaalla ja löydettiin kolme mahdollista kaivonpaikkaa, joista aloitettiin koepumppaukset loppuvuodesta 2022.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Vesimittarit vaihdetaan kaukoluettaviin.	Vaihtaminen aloitettu, mittarit vaihdettu noin viidessä vuodessa.	Uudiskohteisiin annetaan etäluettavat mittarit ja mittarien vaihdossa laiteaan myös etäluettavat mittarit. Uusia mittareita asennettu 46 kpl.
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Veden laatu asetusten mukaista, Toimitamme asiakkaillemme korkealaatuista ja turvallista vettä.	Ei poikkeamia.	Ei poikkeamia
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Veden jakelumme on luotettavaa. Minimoimme vesikatkot toimintaamme kehittämällä.	Ennakoimattomien vesikatkojen määrä korkeintaan yksi/vuosi.	1 kpl ennakoimattomia vesikatkoja (Kontioniemi, runkovesijohdon putkirikko)

8.2 Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	TP 2021	TA 2022	TA- muut.	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA) - alitus + ylitys	Poikkeama %	Muutos TP21- TP22
Liikevaihto	2 625 581,52	2 405 260	110 000	2 515 260	2 486 610,05	-28 649,95	-1,1 %	-5,3 %
Liiketoiminnan muut tuotot	61,66	1 000	0	1 000	7 285,04	6 285,04	628,5 %	11714,9 %
Muut tuet ja avustukset		0	0	0	197,87	197,87		
Materiaalit ja palvelut	-981 280,73	-819 830	-140 000	-959 830	-1 063 721,51	-103 891,51	10,8 %	8,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-234 623,49	-169 750	-60 000	-229 750	-257 781,52	-28 031,52	12,2 %	9,9 %
Ostot tilikauden aikana	-234 623,49	-169 750	-60 000	-229 750	-257 781,52	-28 031,52	12,2 %	9,9 %
Palvelujen ostot	-746 657,24	-650 080	-80 000	-730 080	-805 939,99	-75 859,99	10,4 %	7,9 %
Henkilöstökulut	-276 324,86	-366 240	0	-366 240	-334 387,20	31 852,80	-8,7 %	21,0 %
Palkat ja palkkiot	-220 334,83	-292 480	0	-292 480	-271 761,38	20 718,62	-7,1 %	23,3 %
Henkilösivukulut	-55 990,03	-73 760	0	-73 760	-62 625,82	11 134,18	-15,1 %	11,9 %
Eläkekulut	-47 635,28	-61 580	0	-61 580	-52 936,54	8 643,46	-14,0 %	11,1 %
Muut henkilösivukulut	-8 354,75	-12 180	0	-12 180	-9 689,28	2 490,72	-20,4 %	16,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-490 135,77	-509 420	0	-509 420	-522 718,22	-13 298,22	2,6 %	6,6 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-490 135,77	-509 420	0	-509 420	-522 718,22	-13 298,22	2,6 %	6,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-72 780,21	-80 000	0	-80 000	-89 439,29	-9 439,29	11,8 %	22,9 %
Liikelylijäämä(-alijäämä)	805 121,61	630 770	-30 000	600 770	483 826,74	-116 943,26	-19,5 %	-39,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-161 571,56	-157 600	0	-157 600	-156 392,17	1 207,83	-0,8 %	-3,2 %
Muut rahoitustuotot	1 355,38	0	0	0	1 073,20	1 073,20		-20,8 %
Muille maksetut korkokulut	-54 911,03	-49 600	0	-49 600	-49 419,93	180,07	-0,4 %	-10,0 %
Muut rahoituskulut	-108 015,91	-108 000	0	-108 000	-108 045,44	-45,44	0,0 %	0,0 %
Ylijäämä (alij.) ennen satunnaisia eriä	643 550,05	473 170	-30 000	443 170	327 434,57	-115 735,43	-26,1 %	-49,1 %
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	643 550,05	473 170	-30 000	443 170	327 434,57	-115 735,43	-26,1 %	-49,1 %
Tilikauden ylijäämä (alij.)	643 550,05	473 170	-30 000	443 170	327 434,57	-115 735,43	-26,1 %	-49,1 %
Valtuustoon nähden sitovat erät tummennettu.								

8.3 Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelmaosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	982 590	-30 000	952 590	850 152,79	-102 437,21
Liikelyijäämä (alijäämä)	630 770	-30 000	600 770	483 826,74	-116 943,26
Poistot ja arvonalentumiset	509 420	0	509 420	522 718,22	13 298,22
Rahoitustuotot ja -kulut	-157 600	0	-157 600	-156 392,17	1 207,83
Investointien rahavirta	-2 070 000	300 000	-1 770 000	-1 381 675,42	388 324,58
Investointimenot	-2 070 000	300 000	-1 770 000	-1 381 675,42	388 324,58
Investointitulot	0	0	0	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 087 410	270 000	-817 410	-531 522,63	285 887,37
Lainakannan muutokset	1 087 410	0	1 087 410	399 111,47	-688 298,53
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 227 410	0	1 227 410	536 389,06	-691 020,94
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-140 000	0	-140 000	-137 277,59	2 722,41
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	132 411,16	132 411,16
Rahoituksen rahavirta	1 087 410	0	1 087 410	531 522,63	-555 887,37
Rahavarojen muutos	0	270 000	270 000	0,00	-270 000,00

Valtuustoon nähden sitovat erät tummennettu

8.4 Vesihuoltolaitoksen investointiosan toteutumisvertailu

TEKNINEN LAUTAKUNTA		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
KP	VESIHUOLTOLAITOS YHTEENSÄ NETTO	-2 070 000	300 000	-1 770 000	-1 300 936	-469 064
9000	6110 Lehmon kiertovesiverkoston rakentaminen	-500 000		-500 000	-136 734	-363 266
9000	6130 Vesihuoltohankkeet	-200 000		-200 000	-300 936	100 936
9000	6134 Lehmon vedenottamon saneeraus	-650 000		-650 000	-550 109	-99 891
9000	6150 Vedenottamohanke	-230 000		-230 000	-244 975	14 975
9000	6170 Joensuun veden maksusuudet	-30 000		-30 000	-48 368	18 368
9000	6181 Puhdasvesiverkoston suunnittelu	-30 000		-30 000	0	-30 000
9000	6182 Vesihuoltoverkoston suunnittelu	-30 000		-30 000	0	-30 000
9000	6221 Vesimittarien vaihto	-100 000		-100 000	-19 814	-80 186
9000	6400 Uuden asemakaava-alueen rakentaminen	-300 000	300 000	0	0	0

8.5 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

	2021		2022	
Liikevaihto	2 625 581,52	2 625 581,52	2 486 610,05	2 486 610,05
Liiketoiminnan muut tuotot	61,66	61,66	7 285,04	7 285,04
Muut tuet ja avustukset			197,87	197,87
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-234 623,49		-257 781,52	
Palvelujen ostot	-746 657,24	-981 280,73	-805 939,99	-1 063 721,51
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-220 334,83		-271 761,38	
Henkilösivukulut	-55 990,03			
Eläkekulut	-47 635,28		-52 936,54	
Muut henkilösivukulut	-8 354,75	-276 324,86	-9 689,28	-334 387,20
Poistot ja arvonalentumiset	-490 135,77			
Suunnitelman mukaiset poistot	-490 135,77	-490 135,77	-522 718,22	-522 718,22
Liiketoiminnan muut kulut	-72 780,21	-72 780,21	-89 439,29	-89 439,29
Liikelylijäämä (-alijäämä)		805 121,61		483 826,74
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	1 355,38		1 073,20	
Kunnalle maksetut korkokulut	-54 911,03		-49 419,93	
Muut rahoituskulut	-108 015,91	-161 571,56	-108 045,44	-156 392,17
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		643 550,05		327 434,57
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		643 550,05		327 434,57
Tilikauden ylijäämä (alij.)		643 550,05		327 434,57
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %		7,6		4,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		7,6		4,3
Voitto, %		24,5		13,2

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

	2021		2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (alijäämä)	805 121,61		483 826,74	
Poistot ja arvonalentumiset	490 135,77		522 718,22	
Rahoitustuotot ja -kulut	-161 571,56	1 133 685,82	-156 392,17	850 152,79
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-903 524,56	-903 524,56	-1 381 675,42	-1 381 675,42
Toiminnan ja investointien rahavirta		230 161,26		-531 522,63
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	41 381,38		536 389,06	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-137 277,59	-95 896,21	-137 277,59	399 111,47
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-25 095,99		-13 894,98	
Korottomien velkojen muutos	-109 169,06	-134 265,05	146 306,14	132 411,16
Rahoituksen rahavirta		-230 161,26		531 522,63
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2021		2022	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä				
5 vuodelta, €	1 590		797	
Investointien tulorahoitus, %	125,5		61,5	
Lainanhoitokate	3,2		2,1	
Quick ratio	1,2		0,9	
Current ratio	1,2		0,9	

Vesihuoltolaitoksen tase

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2022
Pysyvät vastaavat	10 476 927,35	11 335 884,55
Aineettomat hyödykkeet	23 003,77	59 293,29
Muut pitkävaikutteiset menot	23 003,77	59 293,29
Aineelliset hyödykkeet	10 448 938,21	10 339 787,72
Maa- ja vesialueet	35 620,00	35 620,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 413 318,21	10 304 167,72
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 985,37	936 803,54
Keskeneräiset hankinnat	4 985,37	936 803,54
Pysyvät vastaavat yhteensä	10 476 927,35	11 335 884,55
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset	897 152,60	911 047,58
Pitkäaikaiset saamiset	193 020,00	261 305,00
Muut saamiset	193 020,00	261 305,00
Lyhytaikaiset saamiset	704 132,60	649 742,58
Myyntisaamiset	704 132,60	649 742,58
Muut saamiset	0,00	0,00
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	897 152,60	911 047,58
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 374 079,95	12 246 932,13
VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2022
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 700 000,00	2 700 000,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	5 018 296,05	5 661 846,10
Tilikauden yli/alijäämä	643 550,05	327 434,57
Oma pääoma yhteensä	8 361 846,10	8 689 280,67
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	2 422 535,98	2 821 647,45
Lainat kunnalta	2 422 535,98	2 821 647,45
Lyhytaikainen	589 697,87	736 004,01
Lainat kunnalta	137 277,59	137 277,59
Ostovelat	304 199,94	486 342,94
Muut velat	93 039,19	49 411,89
Siirtovelat	55 181,15	62 971,59
Vieras pääoma yhteensä	3 012 233,85	3 557 651,46
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11 374 079,95	12 246 932,13
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	73,5	71,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	114,7	142,7
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, 1000 €	5 662	5 989
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 560	2 959

9 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämänä on esitetty tuloslaskelmat taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla. Omina laskelmina on eriytetty kaukolämpö, ravintohuollon myynti sekä tilapalvelujen myynti. Muut pienemmät koostuu pääosin pienemmistä vuokratuotoista.

Eriytetyt tuloslaskelmat

Eriytetty tuloslaskelma Kaukolämpö (kp 4600)

Liikevaihto		526 992,69
Muut tuet ja avustukset		960,00
Materiaalit ja palvelut		-236 543,78
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-223 042,55	
Ostot tilikauden aikana	-223 042,55	
Palveluiden ostot		-13 501,23
Henkilöstökulut		0,00
Palkat ja palkkiot	0,00	
Henkilösivukulut	0,00	
Eläkekulut	0,00	
Muut sivukulut	0,00	
Poistot ja arvonalentumiset		-15 904,60
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 904,60	
Liiketoiminnan muut kulut		-30,00
Liikelylijäämä (-alijäämä) yhteensä		275 474,31
Rahoitustuotot ja -kulut		0,00
Muut rahoituskulut	0,00	
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä		275 474,31
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		275 474,31

Eriytetty tuloslaskelma Ravintohuolto (kp 4721 ja 4725)**Liiketoiminnan osuus
3 %**

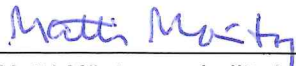
Liikevaihto		80 600,16
Muut tuet ja avustukset		2,41
Materiaalit ja palvelut		-37 727,90
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-27 194,19
Ostot tilikauden aikana	-27 194,19	
Palveluiden ostot		-10 533,71
Henkilöstökulut		-33 515,46
Palkat ja palkkiot	-26 707,60	
Henkilösivukulut	-6 807,86	
Eläkekulut	-5 871,13	
Muut sivukulut	-936,72	
Poistot ja arvonalentumiset		-1 539,13
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 539,13	
Liiketoiminnan muut kulut		-8 982,82
Liikelylijäämä (-alijäämä) yhteensä		-1 162,74
Rahoitustuotot ja -kulut		-0,11
Muut rahoituskulut	0,46	
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-1 162,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 162,86

Eriytetty tuloslaskelma, yhdistelty (kp 4220 kohteet 6420, 6430, 6460, 6640, 6750, 6810 ka 6820)

Liikevaihto			45 810,89
Muut tuet ja avustukset			0,00
Materiaalit ja palvelut			-298 378,60
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-298 378,60	
Ostot tilikauden aikana	-220 630,40		
Palveluiden ostot		-77 748,20	
Henkilöstökulut			0,00
Palkat ja palkkiot	0,00		
Henkilösivukulut	0,00		
Eläkekulut	0,00		
Muut sivukulut	0,00		
Poistot ja arvonalentumiset			0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00		
Liiketoiminnan muut kulut			-67 345,58
Liikelylijäämä (-alijäämä) yhteensä			-319 913,29
Rahoitustuotot ja -kulut			0,00
Muut rahoituskulut	0,00		
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä			-319 913,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			-319 913,29

10 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

Kontiolahdessa 27.3.2023

Matti Mäntynen, hallituksen puheenjohtaja

Jari Tuononen, kunnanjohtaja

Jertta Harinen, hallituksen 1. varapj.

Jyry Eronen, hallituksen jäsen

Mika Hiltunen, hallituksen jäsen

Mari Hälinen, hallituksen jäsen

Sanna Niiranen, hallituksen jäsen

Anneli Parkkonen, hallituksen jäsen

Pentti Suni, hallituksen jäsen

Seppo Toppi, hallituksen varajäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kontiolahdella 24 . 5 .2023.

Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy

Jari Tuomainen, JHT, KHT

11 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Tilinpäätös	sidottuna
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot	sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt	sähköinen arkistointi

Tositeaineisto

ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
BUDL	Lisätalousarvio
IRTAIN	Irtaimisto
KASSA2	Kassa2
KLALKU	Konsernin alkusaldot
KLKIRJ	Konsernikirjaukset
KLYHT	Tytäryht./Kuntayht.
KOMTOS	Käyttöomaisuusositteet
MRP11	Laskulajit11
MRP12	Laskulaji 12
MRP16	Laskulaji 16
MRP21	Laskulaji 21
MRP22	Laskulaji 22
MRP23	Laskulaji 23
MRP25	Laskulaji 25
MRP26	Laskulaji 26
MRP27	Laskulaji 27
MRP28	Laskulaji 28
MRP32	Laskulaji 32
MRP33	Laskulaji 33
MRP44	Laskulaji 44
MRP54	Laskulaji 54
MRP72	Laskulaji 72
MRP78	Laskulaji 78
MRPHYV	Hyvityslask.kuittaus
MRPMAN	Manuaalisuoritukset
MRPVII	Viitesuoritukset
MUISIS	Muistio sisäinen
MUIST1	Muistiotositteet 1
OMAKSU	Ostoreskontra maksut
OSTOT	Ostolaskut
PALKAT	Palkkatositteet
PANKKI	Pankkien tiliotteet
SISROP	Sislaskut2 Rondo
	Liitetietositteet